

ΡΗΞΗ

Μηνιαία εφημερίδα για την εθνική ανεξαρτησία, την κοινωνική χειραφέτηση, την οικολογία και την άμεση δημοκρατία

Έτος 12^ο • Αριθμός φύλλου 141

Σάββατο 17 Φεβρουαρίου 2018

www.ardin-rixi.gr • Τιμή: 2€

● | Σήμερα

Γιάννης Ξένος

Τα συλλαλητήρια και η υστερία της αριστεράς

Σελίδα 5

Σωτήρης Δημόπουλος

Η Τουρκία αμφισβητεί την κυπριακή ΑΟΖ

Σελίδα 6

Χρήστος Καπούτσος

Αξιολογώντας την τουρκική απειλή

Σελίδα 7

Κώστας Καραϊσκος

Τουρκική Ένωση Ξάνθης

Σελίδα 8

Κώστας Γεώργας

Συρία: Τέλος του πολέμου δι' αντιπροσώπων

Σελίδα 15

ΩΣ ΕΔΩ! Αντίσταση ή υποταγή

ΣΕΛ. 14

Συμμαχία Ρωσίας-Ιράν-Τουρκίας στο Συριακό

ΣΕΛ. 18

Αριστερά: Από το παιϊκό ήθος στον μηδενιστικό αμοραλισμό

Σελίδα 16

Αναταράξεις στο γερμανικό κομματικό σύστημα

Σελίδα 21

Λιλ Μπίγκχορν

Σελίδα 23

Κινηματογράφος: Η μορφή του νερού

ΕΚ ΡΗΞΗΣ | Αντίσταση ή υποταγή

του Γιώργου Καραμπελιά

Ο εμβολισμός του ελληνικού σκάφους στα Ίμια δεν είναι ένα ακόμα επεισόδιο στην μακρά σύγκρουση του ελληνοισμου με τον τουρκισμό αλλά προοιωνίζεται μια νέα ιστορική περίοδο κατά την οποία το ερώτημα θα είναι κυριολεκτικώς το αντίσταση η υποταγή

Η κλιμάκωση

Οι τελευταίες τουρκικές προκλήσεις στα Ίμια και στην κυπριακή ΑΟΖ δεν αποτελούν παρά την προσωρινή κορύφωση μίας επιθετικής στρατηγικής η οποία κλιμακώνεται αδιάκοπα, τουλάχιστον σε όλη τη διάρκεια του 2017, και επιτείνεται κατά τους πρώτους μήνες του 2018. Η Τουρκία δεν διεκδικεί πλέον την απλή υποταγή της Ελλάδας στη γεωπολιτική και στρατιωτική της ισχύ, αλλά ανοίγει

ένα νέο στάδιο, με την άμεση αμφισβήτηση της κυριαρχίας Ελλάδας και Κύπρου, ακόμα και με την απόσπαση εδαφών και τεράστιων θαλασσιών περιοχών.

Ο Ερντογάν, κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα, αμφισβήτησε ανοιχτά τη Συνθήκη της Λωζάννης και κάλεσε τους Θρακιώτες μουσουλμάνους σε οιονεί ανταρσία, μιλώντας για «ένα έθνος και μία σημαία» -την τουρκική - απευθυνόμενος σε Έλληνες πολίτες! Τον Ιανουάριο του 2018, οι εναέριες τουρκικές παραβιάσεις στο Αιγαίο ξεπέρασαν κάθε ιστορικό προηγούμενο, ενώ αυξήθηκαν κατακόρυφα και οι ναυτικές παραβιάσεις. Ο Τούρκος πρωθυπουργός Γιλντιρίμ ανήγγειλε πως Ελλάδα και Κύπρος δεν συνορεύουν, ενώ το Καστελόριζο αποτελεί οιονεί τουρκικό έδαφος, μια και δεν ορίζει ούτε υφαλοκρηπίδα ούτε ΑΟΖ. Ακολούθησε ο εμ-

βολισμός του ελληνικού σκάφους και η ανοιχτή κατάληψη της κυπριακής ΑΟΖ από τα τουρκικά πολεμικά, την ίδια στιγμή που τα Ίμια έχουν περικυκλωθεί από τουρκικό ναυτικό και έχουν ανακηρυχθεί τουρκικό έδαφος από τους Τούρκους.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι έχουμε περάσει σε μία νέα φάση και, για την αντιμετώπισή της, η τρέχουσα τακτική των ελληνικών κυβερνήσεων, σε Ελλάδα και Κύπρο, η τακτική δηλαδή του εξευμενισμού της τουρκικής επιθετικότητας με αλληπάλληλες υποχωρήσεις, δεν αρκεί πλέον στην τουρκική ηγεσία του Ερντογάν. Ενόψει μάλιστα των νέων διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό, επιχειρούν να κλείσουν οριστικά την υπόθεση «Ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία», που αποτελεί κύριο πρόβλημά τους, καθώς είναι μέρος της ΕΕ και

έχει συνάψει συμμαχίες με τους εχθρούς της Τουρκίας στην περιοχή, την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Γι' αυτό πρέπει να αντικατασταθεί από ένα νέο μόρφωμα, ελεγχόμενο ανοιχτά από την Τουρκία, η οποία έτσι θα καταστεί τελεσίδικα ηγεμονική δύναμη στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η αποτυχία των πατριωτικών δυνάμεων στις πρόσφατες κυπριακές εκλογές και η επανεκλογή του Αναστασιάδη στην Κύπρο αντί, όπως φαντάζονται οι γνωστοί yesmen, να αποτελέσει στοιχείο κατευνασμού της τουρκικής επιθετικότητας, λειτούργησε εντελώς αντίστροφα. Κατέδειξε πως οι Ελληνοκύπριοι δεν είναι διατεθειμένοι να αντισταθούν σθεναρά και, επομένως, είναι ώρα για ένα τουρκικό γιουρούσι, ώστε να καμφθούν και να υποκύψουν οριστικά.

Συνεχίζεται στην σελίδα 3

ΡΗΞΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκδίδεται από μη κερδοσκοπικό σωματείο
Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Γιώργος Καραμπελιάς

Ομάδα έκδοσης:
Γιάννης Ξένος, Γιώργος Ρακάς
Δημήτρης Παπαμιχαήλ, Κωνσταντίνος Σεβρής
Νικόλαος Δημητριάδης, Γιώργος Μπύρος
Κώστας Μαυρίδης
Αλέκος Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Διαλεκτόπουλος

Οικονομικός υπεύθυνος
Στράτος Ιωαννίδης

Διορθώσεις-επιμέλεια κειμένων
Χριστίνα Σταματοπούλου
Νίκη Παντελερίδου
Γρηγόρης Αποστολίδης

Επιμέλεια έκδοσης
Νόσια Παναγοπούλου

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Δημήτρης Γ. Λουζικιώτης
www.louzikiotis.gr

Αθήνα
Θεμιστοκλήους 37, 106 77
Τηλ: 210 3826319 fax: 210 3839930
Θεσσαλονίκη
Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου,
Τηλ/fax: 2310 543751

E-mail: efrxi@gmail.com

Τυπογραφείο
Γ. ΤΑΣΣΙΟΠΟΥΛΟΣ-Κ. ΜΠΑΡΛΑΣ & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε.
Ορφές 13, Κορωπί, 194 00 Αθήνα
Τηλ.: 210 6620734

Συνδρομές

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (1 ΕΤΟΣ): 30 ευρώ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
116/772277-01 - Εθνική Τράπεζα

Η ΡΗΞΗ κυκλοφορεί στα περίπτερα όλης της Ελλάδας από το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2006 και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα.

• Η κυκλοφορία της ΡΗΞΗΣ βασίζεται επίσης, πέρα από το πρακτορείο, στην καλή θέληση των μελών, των φίλων και των αναγνωστών της. Γι' αυτόν τον σκοπό, μπορείτε να περνάτε από τα γραφεία της εφημερίδας στην Αθήνα (Θεμιστοκλήους 37, τηλέφωνο 210 3826319), στο Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο (στην ίδια διεύθυνση, τηλ. 210 3802644), στη Θεσσαλονίκη (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, τηλ. 2310 543751) και να προμηθεύσετε τον αριθμό των φύλλων που επιθυμείτε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΔΡΑΜΕΤΕ:

• Η ΡΗΞΗ φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε μία εφημερίδα συμμετοχικής ιδιοκτησίας. Η κατώτερη τιμή μίας μετοχής είναι 100 ευρώ. Η κατάθεση των χρημάτων μπορεί να γίνει, κατόπιν επικοινωνίας, στον λογαριασμό που έχουμε ανοίξει γι' αυτόν τον σκοπό στην Εθνική Τράπεζα (αρ. λογ. 116/772277-01).
• Η ΡΗΞΗ επιθυμεί να διευρύνει όσο το δυνατόν τον κύκλο των συντακτών της.
Μπορείτε μας στείλετε το δικό σας άρθρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση efrxi@gmail.com
• Η ΡΗΞΗ έχει συνδρομές. Μπορείτε, αν θέλετε, να γραφτείτε συνδρομητής, προσφέροντας έτσι μία επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την έκδοσή της. Η ετήσια συνδρομή κοστίζει 30 ευρώ.

Το επόμενο φύλλο της ΡΗΞΗΣ θα κυκλοφορήσει το Σάββατο 17 Μαρτίου 2018

● Στο παρά πέντε

Επίκαιρος Κονδύλης!

Καθώς κλιμακώνεται η επιθετικότητα της νεοθωμανικής Τουρκίας και συνεχίζεται σταθερά η ελληνική πολιτική του κατευνασμού, ενδείκνυται η υπενθύμιση ορισμένων κατατοπιστικών θέσεων του Παναγιώτη Κονδύλη (Από τον 20ό στον 21ο αιώνα, Αθήνα 1998):

1. Η Εθνική στρατηγική δεν είναι ούτε «δεξιά», ούτε «αριστερή», ούτε «εθνικιστική», ούτε «διεθνιστική». Είναι τα πάντα, ανάλογα με τις επιταγές της συγκεκριμένης κατάστασης. Αλίμονο στη χώρα και στην πολιτική της ηγεσία αν ερμηνεύει τη συγκεκριμένη κατάσταση με βάση «δεξιές» ή «αριστερές» προτιμήσεις, αντί να προσαρμόζει τις προτιμήσεις στην κατά το δυνατόν ψυχρή ερμηνεία της συγκεκριμένης κατάστασης.

2. Οι (εν Ελλάδι) ειρηνιστές, οικουμενιστές ή ευρωπαϊστές έχουν το δικό τους τρόπο για να παρακάμψουν τις οδυνηρές πραγματικότητες και την ψυχραιμη στρατηγική τους ανάλυση. (...) Οι θέσεις τους ... συνιστούν απλώς την αντίστροφη ιδεολογία (του εθνικισμού), και μάλιστα μια ιδεολογία διόλου πρωτότυπη (...) Οντας ιδεολογία, εκπληρώνουν και τις ψυχολογικές λειτουργίες της ιδεολογίας, δηλαδή επιτρέπουν σε «προοδευτικούς» διανοούμενους ελαφρών βαρών και σε αστείους δημοσιογραφίσκους να αναβαθμίζουν το μικρό τους εγώ εμφανιζόμενοι ως εκπρόσωποι υψηλών ιδεωδών, συνάμα υποθάλλουν σε μικρομεσαίους πολιτικούς την ανακουφιστική ψευδαίσθηση ότι μπορούν να συρρικνώσουν την πολιτική σε διαχείριση και διάλογο, αποπνάζοντας από τους ισχνούς ώμους τους το βάρος έσχατων ιστορικών ευθυνών.

Δηλώσεις όπως αυτή του κ. Τσίπρα: «Η επίσκεψη Ερντογάν αποτελεί ευκαιρία για τολμηρά βήματα προς τα εμπρός», παρά την «προφητεία» του Αμερικανού πρέσβη για επικείμενο «θερμό επεισόδιο στο Αιγαίο» και τον τουρκικό αποκλεισμό του κ. Καμμένου στα Ίμια, δείχνουν με εύγλωπο τρόπο το τεράστιο έλλειμμα στρατηγικής της ελληνικής κυβέρνησης και το πόσο επικίνδυνοι είναι για τον τόπο.
Β.Σ.

Κανονισμός Δημογεροντίας Καλύμνου καί Τσίπρας...

Ο πρωθυπουργός είναι, ως γνωστόν, επίτιμος δήμοτης του Δήμου Καλυμνίων. Καλόν είναι λοιπόν να μελετήσει την ιστορίαν της Καλύμνου καί ιδιαιτέρως τον Κανονισμόν της Δημογεροντίας, έτους 1894.

Τό άρθρον 2 του Κανονισμού αναφέρει ρητώς ότι ή έντολή των Δημογερόντων ανακαλείται εις τάς κάτωθι περιπτώσεις: α) εάν ή άσκουμένη πολιτική είναι διάφορος της προβληθείσης προεκλογικώς, επί τινος θέματος, καί β) εάν εφαρμόσει πολιτικήν επί θέματος μή παρυσιασθέντος καί προβληθέντος προεκλογικώς, ώστε τό έκλογικόν σώμα να γνωρίζη σχετικώς, καί δέν θέσει τό θέμα αυτό εις τήν κρίσιν του έκλογικού σώματος διά να πολιτευθή αναλόγως της βουλήσεως των πολιτών.

Αυτή είναι Δημοκρατία καί αυτός είναι ό σεβασμός της λαϊκής βουλήσεως καί πλειοψηφίας. Αυτήν τήν στάσιν όφείλει να εφαρμόση διά τό ζήτημα του κρατιδίου-μορφώματος των Σκοπίων. Διαφορετικώς οί πολίτες άς αναλάβου με τίς εϋθύνες μας. Διά τήν ιστορίαν, ή ανακλητότητα έκλεγμένων άρχόντων εφαρμόζεται εις Πολιτείας των ΗΠΑ.

Δημήτρης Γερούκαλης

**ΟΧΙ
ΣΤΟΝ ΨΕΥΔΟ-
ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΜΟ
ΤΩΝ ΣΚΟΠΙΩΝ**

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ - ΘΡΑΚΗ - ΑΙΓΑΙΟ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ!

Ο Ελληνισμός, σύσσωμος, στο συλλαλητήριο της Αθήνας θα βροντοφωνάξει την άρνησή του να δεχθεί τον αλυτρωτισμό των Σκοπίων και τον σφετερισμό της Μακεδονίας, παίρνοντας τη σκυτάλη από τη μεγαλειώδη κινητοποίηση της Θεσσαλονίκης! Η κυβέρνηση, οι ποικιλώνυμες ψευδοελίτ και οι ξένες δυνάμεις τρομοκρατήθηκαν, γιατί άλλα φαντάζονταν. Ο ελληνικός λαός, αφού αντιστάθηκε επί πέντε χρόνια, έχει πέσει σε **κατάθλιψη** απέναντι στη συνεχιζόμενη φτωχοποίησή του και το ξεπούλημα του τόπου, που ολοκληρώνουν οι ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. Παράλληλα η χώρα μεταβάλλεται σε τουρκικό **προτεκτοράτο**, όπως φαίνεται από τις καθημερινές προκλήσεις των Τούρκων στην Κύπρο, το Αιγαίο, τη Θράκη, ή το ξεβράκωμα της κυβέρνησης με τους οκτώ Τούρκους φυγάδες.

Πίστευαν, λοιπόν, πως και στο Μακεδονικό θα συνέβαινε το ίδιο: Πως ο ελληνικός λαός, πτημένος και περιδεής, θα το κατάπινε και αυτό. Και **έπεσαν έξω παταγωδώς**. Αντίθετα, ακριβώς γιατί εδώ μπορούσε να εκφραστεί αβίαστα η συσσωρευμένη λαϊκή αγανάκτηση, ακριβώς γιατί οι Σκοπιανοί και οι μεγάλες δυνάμεις που τους έχουν αναγνωρίσει, προσβάλλουν βάνουσα το εθνικό αίσθημα των Ελλήνων, γι' αυτό και εκδηλώθηκε αυτή η πάνδημη και μαζική αντίδραση: Οι Γερμανοί μάς μετέβαλαν σε οικονομικούς δούλους, οι Τούρκοι θέλουν να μας υποτάξουν στον νεοθωμανισμό, δεν θα ανεχτούμε λοιπόν και τις προκλήσεις των Σκοπίων, επειδή σήμερα επείγονται οι Αμερικανοί.

Αυτή η κινητοποίηση μπορεί και πρέπει να μεταβληθεί σε αφορμή μιας **πατριωτικής επανεθνικοποίησης**. Με **αφετηρία** την κινητοποίηση για το Μακεδονικό, να βάλλουμε στο τραπέζι όλα τα μεγάλα ζητήματα, τη Θράκη, την Κύπρο, τη μνημονιακή υποδούλωση. Γι' αυτό και έχει σημασία να μη μεταβληθεί σε εκτονωτικό **πυροτέχνημα**, ούτε να καταλήξει σε μια ακόμα **απογοήτευση**. Δεν πρέπει να επαναληφθεί το προηγούμενο του κινήματος των Αγανακτισμένων, με αποκορύφωμα το δημοψήφισμα του 2015, που είχε το αντίθετο αποτέλεσμα από τα αναμενόμενα. Αυτό έγινε, γιατί σε αυτά κυριάρχησαν δημοκόποι, απατεώνες και πατριδοκάπηλοι, που έταζαν στους Έλληνες λαγούς με πετραχήλια, και μας προέκυψε ο Τσίπρας, ο Καμμένος, ο Μιχαηλολιάκος και ο Λεβέντης, για να μην αναφέρουμε τον Σώρρα και άλλους επώνυμους απατεώνες! Η λαϊκή κινητοποίηση δεν θα πρέπει λοιπόν να αποτελέσει ευκαιρία για ξέπλυμα των Καμμένων, ούτε για την ανάδειξη νέων πατριδοκαπήλων. Το συλλαλητήριο και οι κινητοποιήσεις πρέπει να είναι στοιχείο **εθνικής ενότητας** και **πατριωτικής αναγέννησης**. Τίποτε λιγότερο και τίποτε περισσότερο!

ΕΞΩ Ο ΝΕΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ
ΚΑΤΩ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΑΣ

Κίνημα ΑΡΔΗΝ, 31 Ιανουαρίου 2018

Αντίσταση ή υποταγή

Του Γιώργου Καραμπελιά

> συνέχεια από την σελίδα 1

Παράλληλα, ίδια και χειρότερη είναι η εικόνα στην Ελλάδα όπου, παρά τις αλλεπάλληλες τουρκικές προκλήσεις και την ανοικτή αμφισβήτηση της Συνθήκης της Λωζάνης, η ελληνική κυβέρνηση έφερε τον Ερντογάν στην Ελλάδα για να αμφισβητήσει τα σύνορά μας, ενώ ψελλίζει διαρκώς κάποιες ωχρές διαμαρτυρίες απέναντι στην ιαμή προκλητικότητα των νεοθωμανών.

Οι Τούρκοι θεωρούν πως αυτή η στιγμή είναι η καταλληλότερη για να πέσουν μία Ελλάδα που βρίσκεται σε οικονομική κατάρρευση, κυβερνάται από μία ομάδα εθνομυδενιστών που το μόνο τους μέλημα είναι η παραμονή στην εξουσία, και γι' αυτό παροξύνουν τις εμφύλιες μικροπολιτικές διαμάχες, ενώ, ταυτόχρονα, έχει εμπλακεί και σε ένα άλλο μεγάλο εθνικό ζήτημα, που είναι το Μακεδονικό.

Τα αίτια της τουρκικής επιθετικότητας

Πολλοί πίστευαν ότι η εσωτερική κρίση στη Τουρκία θα αποτελέσει παράγοντα μείωσης της τουρκικής επιθετικότητας, ωστόσο και αυτή λειτουργεί στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Ο Ερντογάν δεν αρκείται στο να οικοδομήσει ένα αυταρχικό κράτος διώκοντας όλους τους αντιπάλους του, αλλά προσχωρεί σε μία στρατηγική εθνικιστικής υστερίας, έτσι ώστε να ενσωματώσει, γύρω από την ισλαμική κυβέρνηση, και τους πλέον πολεμοκάπηλους πρώην αντιπάλους του κεμαλιστές, όπως έχει ήδη συμβεί με τους Γκρίζους Λύκους, και να εξαφανίσει πολιτικά το παραδοσιακό κεμαλικό κόμμα, το οποίο έχει μεταβληθεί σε ουρά της πολιτικής του.

Γι' αυτό και επιτέθηκε ανελέητα στους Κούρδους, στο εσωτερικό της Τουρκίας, βομβαρδίζοντας τις πόλεις τους, ενώ τώρα εισβάλλει στη Συρία, προσπαθώντας

να προβεί σε εθνοκάθαρση των κουρδικών περιοχών αυτής της χώρας, έτσι ώστε να εξαλείψει, με τον τρόπο που ξέρουν οι Τούρκοι, κάθε πιθανό κίνδυνο στην περιοχή - δηλαδή με την εξαφάνιση και τον διωγμό των Κούρδων της Συρίας και την εγκατάσταση στις ίδιες περιοχές ενός μεγάλου αριθμού Σύρων προσφύγων, που έχουν καταφύγει στην Τουρκία.

Η Τουρκία δείχνει μία τέτοια επιθετικότητα προς όλες τις κατευθύνσεις γιατί θεωρεί ότι έχει εξασφαλίσει και την αναγκαία διεθνή στήριξη.

Πρώτον, η μεγάλη στρατηγική στροφή στις ρωσοτουρκικές θέσεις δίνει, για πρώτη φορά από την εποχή του Λένιν, τη δυνατότητα στην Τουρκία να εξουδετερώσει τον ρωσικό παράγοντα, αν όχι και να τον μεταβάλει σε σταθερό σύμμαχό της. **Δεύτερον**, η όξυνση του κουρδικού ζητήματος, λίγους μήνες πριν στο Ιράκ και τώρα στη Συρία, επιτρέπει στην Τουρκία να συνάψει μία ακόμα συμμαχία με τον ιστορικό εχθρό της, το Ιράν, που φοβάται και αυτό τη πιθανή αφύπνιση των οκτώ έως δέκα εκατομμυρίων Κούρδων που ζουν στο εσωτερικό του.

Τρίτον, η δραματική υποβάθμιση του ρόλου και της σημασίας του αμερικανικού παράγοντα επί Τραμπ, καθώς οι ΗΠΑ μοιάζουν να μην έχουν καν ενιαία γραμμή στην εξωτερική τους πολιτική, αποτελεί ένα επιπλέον στοιχείο που τροφοδοτεί την τουρκική επιθετικότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι, παρότι οι Αμερικανοί, μαζί με το Ισραήλ, αναπτέρωσαν τις προσδοκίες των Κούρδων του Ιράκ και της Συρίας, δεν τους υπεράσπισαν μέχρι σήμερα σθεναρά, ενώ, καθόλου τυχαία, νίπτουν τις χείρας τους απέναντι στη τουρκική επιθετικότητα έναντι της Ελλάδας και της Κύπρου.

Τέταρτον, το Ισραήλ, στο οποίο πάρα πολλοί επένδυσαν υπερβολικές προσδοκίες, δεν διαθέτει τη δυ-

ναίτοπια, βέβαια, να αντιμετωπίσει όλα τα μέτωπα ταυτόχρονα. Οι μόνοι που αντέδρασαν έστω χλιαρά στις τουρκικές προκλήσεις ήταν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας, αλλά τόσο χλιαρά ώστε δεν τόλμησαν καν να επιβάλουν παράυτα τη συνέχιση των γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ.

Μια νέα Μεγάλη Ιδέα

Όλα αυτά καταδεικνύουν πως τα ψέματα έχουν τελειώσει. Η πολιτική του «εξευμενισμού» οδηγεί όχι μόνο στη μετατροπή της Ελλάδας σε προτεκτοράτο (προς όφελος της Τουρκίας), αλλά και στην **αφαίρεση** εθνικού εδάφους και την ολοκλήρωση του ελέγχου της Κύπρου, μετά την εισβολή του 1974. Για τους Έλληνες πλέον, εάν θέλουν να υπάρχουν ως ανεξάρτητα κράτη σε Ελλάδα και Κύπρο, οι πολιτικές τους επιλογές είναι μονόδρομος. Σήμερα πια, το «**αντίσταση ή υποταγή**» αποτελεί κυριολεξία.

Η Ελλάδα και η Κύπρος πρέπει να διακηρύξουν ανοιχτά πως η Τουρκία απειλεί απ' ευθείας την εθνική τους ακεραιότητα και να πάρουν **όλα τα απαραίτητα μέτρα** για να την αντιμετωπίσουν. Να προσφύγουν αμέσως σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς και στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, να ζητήσουν σύγκληση των οργάνων της Ε.Ε., ακόμα και συμβουλίου αρχηγών των κρατών-μελών, να απειλήσουν με **άμεσο βέτο** σε όλες τις διαπραγματεύσεις της Ε.Ε. με την Τουρκία και να θέσουν το θέμα στο ΝΑΤΟ ως πρώτο ζήτημα και **προϋπόθεση** για οποιαδήποτε συζήτηση του Μακεδονικού.

Παράλληλα, θα έπρεπε να υπάρξει και η απαραίτητη κινητοποίηση των **ελληνικών ενόπλων δυνάμεων** έτσι ώστε το καθεστώς των Ιμιών να μην περάσει από το «γκριζάρισμα» στην τουρκοποίηση, ενώ θα έπρεπε να διεξαγάγουν και πολεμικές ασκήσεις μεγαλύτε-

ρης κλίμακας με τις χώρες που είναι διατεθειμένες να συμμετάσχουν σε αυτές, δηλαδή την Κύπρο, την Αίγυπτο, ακόμα και το Ισραήλ.

Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την Ε.Ε., η Ελλάδα πρέπει αμελλητί να επιδιώξει συναντήσεις με την πολιτειακή ηγεσία της **Γαλλίας** και της **Ιταλίας** και να ζητήσει την ενίσχυση της παρουσίας των πολεμικών τους δυνάμεων στην περιοχή, καθώς απειλούνται και άμεσα συμφέροντα των πειρελαϊκών εταιρειών αυτών των χωρών. Αυτή είναι η μόνη εθνική στρατηγική την οποία μπορούμε να αναπτύξουμε, με παράλληλες παρεμβάσεις και συμφωνίες και με τον ρωσικό παράγοντα, ο οποίος, παρά την πρόσφατη συμμαχία με την Τουρκία, σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελε, σε βάθος χρόνου, να δει το Αιγαίο «τουρκική θάλασσα» και την Κύπρο «τουρκικό αεροπλανοφόρο» στην Ανατολική Μεσόγειο. Όσο για τους Αμερικανούς, μία τέτοια στάση της Ελλάδας θα τους υποχρέωνε να πάρουν καθαρότερη θέση.

Είναι προφανές ότι η Ελλάδα διαθέτει σήμερα ένα τεράστιο **ατού**, που είναι η στροφή της κοινής γνώμης και εν μέρει των πολιτικών ελίτ της Ευρώπης και της Δύσης εναντίον της Τουρκίας του Ερντογάν. Μία σθεναρή και σοβαρή ελληνική στάση θα ενεργοποιήσει ένα μεγάλο μέρος αυτής της κοινής γνώμης και των ελίτ υπέρ των ελληνικών θέσεων, κάτι που για πρώτη φορά μπορεί να συμβεί τις τελευταίες δεκαετίες.

Τέλος και το σημαντικότερο, η πρόσφατη πατριωτική αφύπνιση της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στο Μακεδονικό, όπως είχαμε ήδη τονίσει, δεν αφορά μονοδιάστατα τα Σκόπια, αλλά, πριν απ' όλα, τη νεο-θωμανική απειλή. Οι Έλληνες κατανοούν πως, δύο αιώνες μετά την Επανάσταση του '21, κινδυνεύουν να βρεθούν ενώπιον της ακύρωσης της ανεξαρτησίας τους. Αυτή λοιπόν η πατριωτική αφύ-

πνιση μπορεί να αποτελέσει ένα αποφασιστικό όπλο για έναν τέτοιο αναπροσανατολισμό της εθνικής και εξωτερικής μας πολιτικής. (Παραρτηματικώς, να υποχρεώσει και τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ναβάλουν ένα τέρμα στην αυξανόμενη τουρκοποίηση του προγράμματός τους.)

Μπορούν όμως οι εθνομυδενιστές που βρίσκονται στην εξουσία, σε Ελλάδα και Κύπρο, και οι μικροί άνθρωποι που αποτελούν τις πολιτικές ελίτ του ελληνοισμού συνολικά να αλλάξουν ρότα και να πάψουν να ασχολούνται αποκλειστικά με τα μικροπολιτικά τους παιχνίδια; Εναπόκειται στον ελληνικό λαό, σε Ελλάδα και Κύπρο, συνεχίζοντας στην κατεύθυνση της πατριωτικής αφύπνισης των μεγάλων συλλαλητηρίων, να τους υποχρεώσει να το κάνουν, ή και να τους αλλάξει εδώ και τώρα.

Πάντως για να μη κοροϊδευόμαστε αν οι Έλληνες δεν αποδείξουν έμπρακτα, αντιστεκόμενοι με όλα τα μέσα στην τουρκική επιθετικότητα, πως δεν είναι διατεθειμένοι να υποχωρήσουν, η ελληνική ανεξαρτησία θα αποτελέσει απλώς ένα διάλειμμα σε μια μακρά περίοδο Κατοχής. Αν δεν δείξουμε ότι είμαστε έτοιμοι να υπερασπιστούμε με το ίδιο μας το τομάρι την ελευθερία μας, θα γίνουμε και πάλι ραγιαδες των Τούρκων. Και μόνο η δική μας Αντίσταση μπορεί να ενεργοποιήσει τις οποιοσδήποτε συμμαχίες. Η ελληνική επανάσταση παρά τις ήττες μας απέναντι στον Ιμπραήμ, υποχρέωσε στο τέλος και τις μεγάλες δυνάμεις να κινηθούν.

Επομένως όλα πρέπει να αλλάξουν και άμεσα. Η σωτηρία της πατρίδας πρέπει να μεταβληθεί στο υπ' αριθμόν ένα μέλημα των Ελλήνων. Αυτή είναι η νέα **"Μεγάλη Ιδέα"** του ελληνοισμού. Και γι' αυτή πρέπει να δουλέψουμε με όλες τις δυνάμεις.

Θρίαμβος του ΔΗΣΑΚΕΛ

Το αύριο των κυπριακών προεδρικών εκλογών

Του Γιώργου Τάττη

Αδιαμφισβήτητα, το αύριο που έπεται των κυπριακών εκλογών δεΝ φαίνεται να είναι και τόσο ευοίωνο, όπως τουλάχιστον οι κυβερνώντες το παρουσίαζαν την προεκλογική περίοδο. Ειδικότερα εάν αναλογιστεί κανείς ότι, την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, ένας διπλωματικός πόλεμος λαμβάνει χώρα μετά και τις τελευταίες απρόκλητες ενέργειες των Τούρκων στα Ίμια, αλλά και στη θαλάσσια περιοχή Νοτιοανατολικά της Κύπρου, όπου μπλοκαρίστηκε ιταλικό γεωτρύπανο που διεξήγαγε έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ, καθώς ενεργούσε σε «ξένα χωρικά ύδατα» και με πρόφαση στρατιωτική άσκηση. Μέχρι και αυτήν τη στιγμή δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για την αποκλιμάκωση της έντασης με παράλληλη διασφάλιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, πράγμα που μας προδιαθέτει για το τι μέλλει γενέσθαι σε σχέση με την τακτική της κυβέρνησης.

Έτσι, την ίδια στιγμή που κλιμακώνεται η τουρκική επιθετικότητα με προφανή στόχο να δημιουργήσει νέα τετελεσμένα στον γεωπολιτικό χάρτη και στα συνολικά κυριαρχικά δικαιώματα, το ζητούμενο που έθεσε η κυβέρνηση, να επανέλθει σε νέο γύρο συνομιλιών, ξεκινώντας από εκεί που σταμάτησε, παραμένει όνειρο απατηλό. Γιατί, για ακόμη μια φορά, φαίνεται τα «θέλω» να μη συμβαδίζουν με τη συγγνή πολιτική πραγματικότητα και τον ρεαλισμό που διέπει την εξωτερική και ενεργειακή πολιτική. Τοιούτοτρόπως, μετά τις απανωτές αποτυχίες σε επίπεδο συνομιλιών, και παρά τις προεκλογικές δεσμεύσεις, η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ αδυνατούν να αλλάξουν τον ρουν της ιστορίας και εμμένουν να χαράσσουν πολιτική με ιδεολογικά σενάρια. Η συνειδητοποίηση του πρόεδρου Νίκου Αναστασιάδη, ότι, «δυστυχώς, άλλες ήταν οι βουλές της Αγκυρας. Ο έλεγχος ολοκλήρου της πατρίδας μας», ήταν και πάλι ένα επικοινωνιακό, προεκλογικό τέχνασμα.

Η συνολική αποτίμηση των εκλογών διέπεται κυρίως από τέσσερα σημεία. Αρχικά, εί-

Η ανάγκη να βρεθεί κάτι αληθινά ριζοσπαστικό, με ένα εναλλακτικό, δημοκρατικό και πατριωτικό πρόσημο, είναι επιβεβλημένη. Μόνο έτσι θα νικηθεί ο διπολισμός του ΔΗΣΑΚΕΛ, αλλά και η άνοδος της ακροδεξιάς.

να ολοφάνερη η νίκη του παλαιοκομματισμού. Από τη μία, ο ΔΗΣΥ κατάφερε να πάρει για ακόμη μία φορά τη νομιμοποίηση να συνεχίσει τη συνολική του πολιτική, τόσο στο Κυπριακό, όσο και στην οικονομία, στη διακυβέρνηση και στην ενέργεια. Η σύμπραξη του με τα κομμάτια του τύπου που προωθούν «μία όποια λύση» και το παραμύθι του σαξές στόρου, φαίνεται να αποδίδουν καρπούς, παρά τις αρχικές τριβές στο εσωτερικό του. Παίρνει όμως όντως τη νομιμοποίηση για όλα αυτά που θα ακολουθήσουν, ή για ακόμη μία φορά κατάφερε να ξεγελάσει ένα κομμάτι της κυπριακής κοινωνίας που αδυνατεί να συνειδητοποιήσει τα πραγματικά διακυβεύματα, λαμβάνοντας υπόψη τις κόυφες προεκλογικές δεσμεύσεις;

Ακολουθως, όσον αφορά το

Μετά τις απανωτές αποτυχίες σε επίπεδο συνομιλιών, και παρά τις προεκλογικές δεσμεύσεις, η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ εμμένουν να χαράσσουν πολιτική με ιδεολογικά σενάρια.

ΑΚΕΛ και τον κ. Μαλά, φαίνεται ότι κατάφεραν να πετύχουν το δικό τους ζητούμενο των εκλογών. Σίγουρα, στην Εζεκία Παπαϊωάννου οι εκλογές τελείωσαν από τον α' γύρο, καθώς η πολιτική τους επιβίωση περνούσε από τη συνέχισή τους ως -φαινομενική- αντιπολίτευση και από τη μη τοποθέτησή τους στο δίλημμα «ΔΗΣΥ - Ενδιάμεσος». Η επιλογή του συγκεκριμένου υποψηφίου, η άρνησή τους να έρθουν σε ουσιαστικό διάλογο με τα κόμματα που δεν εκπροσωπούσαν στο β' γύρο, αλλά και το ότι τελικά δεν ανακοίνωσαν εκ των προτέρων υπουργό Οικονομικών, αποδεικνύουν ότι, ουσιαστικά, το ΑΚΕΛ ήθελε να παραμείνει στην αντιπολίτευση, μετατοπίζοντας το πολιτικό κόστος της επίλυσης του Κυπριακού στον ΔΗΣΥ και περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή για να επανέλθει. Εξάλλου, το γεγονός ότι ο διπολισμός ξεκίνησε να αμφισβητείται από ένα διευρυμένο πολιτικό σώμα προκαλεί ρωγμές στην ίδια του την ύπαρξη και στο αφήγημα που το διαιωνίζει. Ακόμη μία πενταετία αντιπολίτευσης και, ως εκ τούτου, ψευδεπίγραφης διαφοροποίησης, ίσως να του δώσει ξανά λόγο ύπαρξης.

Συνεχίζοντας, τα κόμματα και οι δυνάμεις που υποστήριξαν την υποψηφιότητα του Νικόλα Παπαδόπουλου, παρά τα λάθη και τις αδυναμίες τους, φαίνεται να αρχίζουν να κατανοούν ότι, χωρίς μία συμπίεση, δεν χάνεται

μόνο η Κύπρος, αλλά και τα ίδια. Η ανάγκη να βρεθεί κάτι αληθινά ριζοσπαστικό, με ένα εναλλακτικό, δημοκρατικό και πατριωτικό πρόσημο, είναι επιβεβλημένη. Είτε θα αναλάβουν τον ρόλο αυτό, μέσα από συνομιλία και ζύμωση με άλλα, ανένταχτα κομμάτια της κοινωνίας, είτε η συγκυρία θα τα υπερβεί. Σε αυτό εντάσσονται και οι διεργασίες εντός του ΔΗΚΟ, όπου μία «εκκαθάριση» από άτομα τα οποία αποτελούν τον Δούρειο Ίππο του ΔΗΣΑΚΕΛ, θα δρομολογήσει περαιτέρω συναινέσεις εντός του «ενδιάμεσου χώρου». Μόνο έτσι θα καταφέρει να νικηθεί ο διπολισμός του ΔΗΣΑΚΕΛ, αλλά και -τέλος- η άνοδος της ακροδεξιάς με το κόμμα του ΕΛΑΜ, που κι αυτό εδραιώνεται στο πολιτικό σκηνικό, όχι τόσο με ιδεολογικό περιεχόμενο, αλλά με ψήφους αντίδρασης.

Γι' αυτό και το καινούργιο πρέπει να έρθει το συντομότερο. Ό,τι άλλο, είναι το παλαιό, που προσπαθεί ανέλπιστα να επιβιώσει. Η πολιτική συγκυρία δεν επιτρέπει άλλη καθυστέρηση και τα πρόσφατα περιστατικά το αποδεικνύουν. Είτε θα επέλθει μία αποτρεπτική στρατηγική, λαμβάνοντας υπόψη τους παγκόσμιους ενεργειακούς σχεδιασμούς, αλλά και τα θέλω των ίδιων των πολιτών που βιώνουν την οικονομική και εθνική κρίση, είτε θα εισέλθουμε σε ακόμη πιο επικίνδυνα μονοπάτια.

Ο Βαρουφάκης και ο αφελήθηνισμός των τραπεζών

Ο ρόλος του Βαρουφάκη στην επιδείνωση της ελληνικής κρίσης είναι ένα θέμα που απασχολεί και θα απασχολήσει πολύ περισσότερο στο μέλλον. Ο τελικός αφελήθηνισμός των τραπεζών οφείλεται εν πολλοίς σε αυτόν. Στο πρόσφατο βιβλίο περιγράφει πώς, από το 2012, είχε βάλει ως στόχο τον αφελήθηνισμό των τραπεζών.

Αφηγείται στο, *Ανίκητοι πτηνόμενοι* (εκδόσεις Πατάκη 2017, σσ. 123-125), πώς, σε μια συνομιλία του με τον Αθ. Τσίπρα και τον Ν. Παππά, πριν τις δεύτερες εκλογές του Ιουνίου του 2012, τους έπεισε ότι ήταν αναγκαίο οι ελληνικές τράπεζες να φύγουν από τα χέρια των Ελλήνων μετόχων τους. Γράφει:

«...η πρότασή μου για "εξευρωπαϊσμό" των ελληνικών τραπεζών αποτελούσε κήρυξη πολέμου απέναντι στους Έλληνες τραπεζίτες, καθώς ο έλεγχος των τραπεζών θα μεταβιβαζόταν στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και η ιδιοκτησία τους στους Ευρωπαίους φορολογούμενους...». Στην ερώτηση του Τσίπρα αν του ζητάει να δώσει τις ελληνικές τράπεζες σε ξένους και πώς θα πείσει γι' αυτό την Κεντρική Επιτροπή, η απάντησή του ήταν: «Ναι, ακριβώς αυτό πρέπει να κάνεις». Για να τον βοηθήσει να το καταπιεί η Κεντρική Επιτροπή, του το έθεσε ως εξής: Ως γνήσιοι διεθνιστές, ως προοδευτικοί Ευρωπαίοι, θα παίρναμε τις χρεοκοπημένες τράπεζες από τους αποτυχημένους και διαπλεκόμενους Έλληνες τραπεζίτες και θα τις παραδίδαμε στους απλούς ανθρώπους της Ευρώπης, στους ίδιους τους Ευρωπαίους πολίτες που διέθεταν τα χρήματά τους για τη στήριξη των συγκεκριμένων τραπεζών...». Και συνέχισε: «Άρσε στον Αθήνα αυτή η διεθνιστική, προοδευτική όψη της πρότασής».

Το σχέδιο του Βαρουφάκη πέτυχε, οι τράπεζες έφυγαν από τα χέρια των διαπλεκόμενων Ελλήνων τραπεζιτών και πέρασαν στα χέρια των «προοδευτικών - διεθνιστικών» ξένων φαντς. Οι χιλιάδες Έλληνες που χάνουν τα σπίτια τους κατόπιν απαίτησης των φαντς του χρωστάνε μεγάλη ευγνωμοσύνη.

Γ.Ξ.

Τα συλλαλητήρια και η υστερία της αριστεράς

Για άλλη μια φορά η αριστερά στον ρόλο της ουράς του Σύριζα

«Μήπως ορισμένοι, γνωρίζοντας πολύ καλά τι έρχεται, έσπευσαν να αηδέυουν τις πάγιες θέσεις τους μπας και βρουν κάλυψη στους ετερόκλητους όχλους των συλλαλητηρίων;»

Απόσπασμα από την ομιλία του Αλέξη Τσίπρα στην κοινοβουλευτική ομάδα του Σύριζα (12-2-18)

Το Μακεδονικό αποτελεί ένα από τα δύο (το άλλο είναι η Μικρασιατική Εκστρατεία) προπατορικά αμαρτήματα της ελληνικής αριστεράς. Από την γέννηση του ΚΚΕ, το 1918, έως και σήμερα, με κλιμακώσεις και υφέσεις, φέρει το άγος του Μακεδονικού. Έως το 1935 η γραμμή του ΚΚΕ περί ανεξάρτητης Μακεδονίας - Θράκης ήταν η καίρια αιτία για την πολιτική ανυποληψία του και αποτελούσε και δικαιολογία για τις διώξεις που υφίσταντο τα μέλη του. Το 1949, η επιτροπή στη θέση του Μεσοπολέμου για τη Μακεδονία ήταν από τα τελευταία καρφιά στο φέρετρο του ΔΣΕ.

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες, όλο και συχνότερα διαπιστώνεται ότι η ελληνική αριστερά επιτρέψει σε θέσεις του Μεσοπολέμου, τώρα το βλέπουμε αυτό και στο Μακεδονικό. Μετά την εγκατάλειψη της θεωρίας της **εξάρτησης** (ότι η Ελλάδα είναι μια εξαρτημένη χώρα) και την αντικατάστασή της από τη θεωρία ότι η Ελλάδα είναι η ιμπεριαλιστική χώρα των Βαλκανίων στις αρχές του '90, έως τις θεωρίες που διακινούν διάφοροι «αντιφάδες», ότι η Ελλάδα περικυκλώνει (!) την Τουρκία, τώρα η αναζωπύρωση του Μακεδονικού και η στάση του συνόλου της αριστεράς (εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις) την απαξιώνει ταχύτερα στο λαϊκό στοιχείο.

Η αριστερά στο σύνολό της, τις τρεις εβδομάδες που το Μακεδονικό ήταν πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, πριν επισπευθεί το σκάνδαλο της Νοβάρτις και η τουρκική επιθετικότητα στα Τμια βάλει τα πράγματα στη θέση τους, για άλλη μια φορά, όπως και στο δημοψήφισμα του 2015, **στοιχίστηκε πίσω από τον Σύριζα**. Ως προς αυτό, όπως και τον Ιούλιο του 2015, ο Σύριζα είναι ο μόνος κερδισμένος.

Ακόμα και το **ΚΚΕ**, που στο δημοψήφισμα κράτησε θετική στάση με την αποχή, τώρα μεταβλήθηκε σε βαστάζο του Σύριζα. Ενώ αρχικά τόνιζε τη θέση για ονομασία με αυστηρά γεωγραφικό προσδιορισμό,

αφού πρώτα τα Σκόπια αποβάλλουν τις αλυτρωτικές βλέψεις τους, με την πάροδο των ημερών στόχευε ολοένα και περισσότερο τα συλλαλητήρια. Αποκορύφωμα οι επιθέσεις στο συλλαλητήριο της Αθήνας από τον ίδιο τον γ.γ. του, Δ. Κουτσούμπα, που σε συνέντευξή του στο *Ντοκουμέντο* (διάλεξε το κατάλληλο κυβερνητικό φύλλο), στην ερώτηση πώς κρίνει την ομιλία του Μίκη Θεοδωράκη στο συλλαλητήριο, έσταξε χολή:

«Το συλλαλητήριο αυτό, όπως και το αντίστοιχο της Θεσσαλονίκης, τόσο από την άποψη των διοργανωτών, όσο και από την άποψη των ομιλιών, των συνθημάτων και του περιεχόμενου, εκθείαζε τον εθνικισμό και την πατριδοκαπηλία, έδινε άλλοθι στον σκοταδισμό, τον φασισμό και τον ναζισμό, καλλιεργούσε τον αλυτρωτισμό σε βάρος γειτονικών λαών, έριχνε νερό στο μύλο του αποπροσανατολισμού του λαού με την ονοματολογία»

Στο ίδιο μήκος κύματος και η ιστοσελίδα του κόμματος, 902.gr. Το ρεπορτάζ για το συλλαλητήριο της Αθήνας είναι σαν να το αντιέγραψαν από την *Αυγή*. Ξεκινούσε λέγοντας: «Με σαφώς μικρότερη συμμετοχή απ' αυτή που ανακοίνωναν τις προηγούμενες μέρες οι διοργανωτές, ολοκληρώθηκε το συλλαλητήριο στο Σύνταγμα», και συνέχιζε αναπαράγοντας αυτολεξεί τις ανακοινώσεις του Τόσκα: «Τα πούλμαν που μετέφεραν οργανωμένα διαδηλωτές από την επαρχία υπολογίζονται σε 280». Ενώ τους ενόχλησε ότι, ανάμεσα στις πολυάριθμες ελληνικές σημαίες, υπήρξαν και πολλές σημαίες του Βυζαντίου!

Σε πολύ πιο επιθετικό τόνο κινήθηκαν οι ζιτανοφικοί κεκράχτες του κόμματος, **Νίκος Μπογιόπουλος** και **Θύμιος Καλαμούκνης**. Τα βέλη τους στράφηκαν κυρίως κατά του Μίκη Θεοδωράκη, ξεχνώντας ότι μόλις τον περασμένο Σεπτέμβριο το φεσιβάλ της ΚΝΕ τον είχε τιμή-

σει, σφραγίζοντας έτσι μια επαναπροσέγγιση μαζί του. Για τον Μπογιόπουλο, ο Μ. Θεοδωράκης ήταν ο αποκλειστικά υπεύθυνος που «ακούγονταν οι μελοποιημένοι στίχοι του Γιάννη Ρίτσου και από κάτω χόρευαν ο Μιχαλολιάκος, ο Κασιδιάρης και οι Παναγιώταροι». Θα αντιπείνει κάποιος που συμμετείχε στο συλλαλητήριο ότι αυτό δεν συνέβη ποτέ, ότι οι χρυσαυγίτες βρίσκονταν μακριά από τον χώρο της ομιλίας, με μια ολιγάριθμη ομάδα χωρίς πανό, σημαίες και άλλα διακριτικά, αλλά αυτό δεν έχει καμιά αξία για τον Μπογιόπουλο και το παράλληλο σύμπαν του. Ο Θύμιος Καλαμούκνης, ιθύνων νους της Ελληνοφρένειας, από την εκπομπή του ευχαρίστησε τον Μ. Θεοδωράκη για όσα του πρόσφερε και τον «αποχαιρέτησε»:

«Τον ευχαριστώ που μου έδειξε τι σημαίνει κατάντια. Πόσο εύκολα καταρακουλιάζει σε αυτήν όταν δεν έχεις ρίζες. Όχι όταν δεν έχεις παρελθόν, όταν δεν έχεις ρίζες βαθιές και γερές. Πόσο απεχθές είναι να σε αγκαλιάζει το παπαδαριό, να σε χειροκροτεί το φασισταριό, να σε χρησιμοποιεί δημοσιογραφικό αλτιπαιό. Που μου θύμισε ότι η φράση ενόπια του λαού είναι κίβδηλη... Ότι οι μπαρούφες περί εθνικής ενότητας κρύβουν τη λύσσα των λύκων απέναντι στο πρόβατο...».

Περιπτώ να γράψουμε ότι από, τη Δευτέρα 5 Φεβρουαρίου και για δέκα μέρες η εκπομπή βυσοδομούσε κατά του Θεοδωράκη.

Και αν η στάση του ΚΚΕ ήταν μια μικρή έκπληξη για ορισμένους που παραμυθιάζονται από την τακτική του -μια στο καρφί και μια στο πέταλο-, καθόλου δεν εκπλαγήκαμε από τη στάση του **αριστερισμού** και των **αντεξουσιαστών**. Η ΛΑΕ, ενώ αρχικά, μέσω του επικεφαλής της, Π. Λαφαζάνη, είχε συμπαιθτική στάση, γρήγορα αναδιπλώθηκε μια και υπερίσχυσε στο εσωτερικό της, για άλλη μια φορά στα εθνικά θέματα,

η γραμμή της ΔΕΑ. Χαρακτήρισε τα συλλαλητήρια φασιστικές μαζώσεις και απέδειξε ότι «το αίμα νερό δεν γίνεται», παραμένοντας εφεδρεία του Σύριζα. Η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ**, που είχε να ακουστεί πολιτικά από το δημοψήφισμα του 2015, πρωτοστάτησε κατά των συλλαλητηρίων και έριξε το βάρος της στις αντισυγκεντρώσεις. Σε ανακοίνωσή της μετά το συλλαλητήριο της Αθήνας δηλώνει:

«Παρόλη την τεράστια κινητοποίηση των δεξιών και ακροδεξιών δυνάμεων και την «επιστράτευση» του θλιβερού Μ. Θεοδωράκη και άλλων δήθεν «προοδευτικών παραγόντων», η συγκέντρωση ήταν πολύ κάτω από τις προσδοκίες των διοργανωτών της. Η συμμετοχή δε θα ήταν πολύ μικρότερη, αν δεν υπήρχε η ενεργή συμμετοχή όλων αυτών των «δήθεν προοδευτικών», που με τη στάση τους υπάρχει ο κίνδυνος να οδηγήσουν σε «συμφιλίωση» τμημάτων του λαού με τον εθνικιστικό λόγο, ή ακόμα και με την παρουσία φασιστών, επιλογή για την οποία φέρουν ιστορική ευθύνη».

Βλέπουμε ότι η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** το πάει ένα βήμα παραπέρα και επιτίθεται και στον προοδευτικό κόσμο που συμμετείχε, γιατί της χαλάει το αφήγημα, πως όποιος ανηδρά με τους χειρισμούς της κυβέρνησης στο Μακεδονικό, είναι φασίστας. Στην **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** είναι καθαρό πα ότι το πάνω χέρι το έχει το τροτσικιστικό ΣΕΚ.

Για τον **αντεξουσιαστικό χώρο**,

Μετά την εγκατάλειψη της θεωρίας της εξάρτησης και την αντικατάστασή της από την θεωρία ότι η Ελλάδα είναι η ιμπεριαλιστική χώρα των Βαλκανίων, έως τις θεωρίες που διακινούν διάφοροι «αντιφάδες» ότι η Ελλάδα περικυκλώνει (!) την Τουρκία, τώρα η αναζωπύρωση του Μακεδονικού και η στάση της αριστεράς την απαξιώνει ταχύτερα στο λαϊκό στοιχείο.

που προσπάθησε στον δρόμο να αποτρέψει τα συλλαλητήρια εκφοβίζοντας, θα περιοριστούμε σε κοινωνιολογική ανάλυση παράγοντά του, ότι «οις αντιφασιστικές δράσεις ο χώρος έχει θετική στάση, αλλά όταν το πράγμα πάει στα αντιεθνικιστικά (ο.σ. εννοεί τον αντιπατριωτισμό), εκεί ο χώρος κωλώνει». Και στις δύο αντισυγκεντρώσεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη ελάχιστες εκατοντάδες αντεξουσιαστών - αναρχικών συγκινήθηκαν από τον ρόλο των «νέων Γκοιζαμάνηδων».

Τέλος, επειδή αναφέρθηκε πολλές φορές τις τελευταίες μέρες το περιστατικό με τον **Ντιέγκο Ριβέρα**, που το 1928 άκουγε στη Γερμανία τον Χίτλερ να εκφωνεί λόγο και ζήτησε ένα περίστροφο για να προλάβει το κακό που θα ερχόταν. Αυτό που ανέσχυσε αυτήν τη διδακτική ιστορία, την παρουσιάζουν αλλοιωμένη και όπως τους βολεύει. Ο Ριβέρα άκουσε τον Χίτλερ σε εκδήλωση του ΚΚΓ, που εκείνο το διάστημα είχε συμπίξει μέτωπο με τον Χίτλερ κατά των «σοσιαλφασιστών» του σοσιαλιστικού SPD. Τότε, μπροστά σε 25 χιλ. μέλη του γερμανικού κομμουνιστικού κόμματος, ο Ριβέρα έλεγε στον γ.γ. του ΚΚΓ, Ερ. Τέλμαν (ανεπαρκέστατος πολιτικά, αλλά πιστός σταλινικός) ότι αν συνεχίσουν την ίδια στάση έναντι του Χίτλερ, αυτός κάποια μέρα θα τους κρεμάσει -όπως συνέβη με τον Τέλμαν- και αυτός γέλαγε απαντώντας ότι δεν φοβάται τον «κλόουν». Την ευθύνη λοιπόν στη Γερμανία για την άνοδο του ναζισμού πρέπει να την αναζητήσουν στο γερμανικό ΚΚ και τη Σοβιετική Ένωση που το καθοδηγούσε. Και στην Ελλάδα, αν κοιταχτούν στον καθρέφτη και αν αναρωτηθούν ποιοι φουσκώνουν τα πανιά της Χ.Α. Ποιοι είναι αυτοί που τη δική της την αφήνουν να σέρνεται εδώ και τρία χρόνια. Ποιοι είναι αυτοί που, με τις αντιπατριωτικές θέσεις τους σε μια χώρα-αποικία, στρέφουν τον κόσμο στην ακροδεξιά. Αλλά είναι αργά για αυτοκριτική στην ελληνική αριστερά.

Το αιχμάλωτο γεωτρύπανο χάλασε την κυπριακή ευωχία

Του Σωτήρη Δημόπουλου

Η εβδομάδα που ακολούθησε τις προεδρικές εκλογές στην Κύπρο τίποτε δεν προμήνυε την κατάληξή της. Τα αποτελέσματα, ήδη διαφαινόμενα από τον πρώτο γύρο, έδειχναν ότι τίποτε δεν θα άλλαζε. Ο πρώτος και ο δεύτερος οι ίδιοι, όπως και πριν πέντε χρόνια.

Σαν τίποτε να μην συνέβη όλο αυτό το διάστημα. Μήτε κούρεμα καταθέσεων, μήτε συνολικές που έφθασαν την Κυπριακή Δημοκρατία στο χείλος της αυτοκατάρρευσης. Οι υποψήφιοι των δύο πρώτων κομμάτων, που συναγωνίζονται για τη «λύση», επιβραβεύθηκαν από την πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, το οποίο προφανώς και συμφωνεί με τις προτάσεις και τη στάση τους. Οι άλλοι, που γκρινιάζουν ή αδιαφορούν, είναι είτε μειοψηφία είτε δεν πατάνε στις κάλπες. Γιατί λοιπόν το πολιτικό σύστημα στην Κύπρο να μη ζει σε μια ευωχία. Οι προοπτικές φαντάζουν κάτι παραπάνω από ευοίωτες. Οι ρυθμοί ανάπτυξης ταχύνονται: 3,8% για το 2017, βλέπει η Κομισιόν, 3,2% για το 2018 και 2,8% για το 2019. Η οικοδομική δραστηριότητα καλπάζει, καθώς ρέει άφθονο «ρουσικό» χρήμα. Και το κερασάκι στην τούρτα, τα στοιχεία για τον στόχο «Καλυψώ», στο οικόπεδο 6, που φαίνεται ότι έχει 6-8 τρις. κ.μ. φυσικό αέριο, εκτός αυτά της «Αφροδίτης» και τα όσα θα βρεθούν από την Exxon Mobil στο «10». Την ίδια ώρα εμφανίστηκε και ο Σίσι, που έδειξε τα δόντια του στον Ερντογαν. Δεν είναι και λίγα όλ' αυτά για μια σταλιά τόπο, με 700 και κάτι χιλ. κατοίκους. Ξεχνάς και «κατοχές» και «απειλές» και την ίδια τη θέση σου...

Και εκεί κάπου, την Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου, έσκασε η είδηση ότι πλοία του πολεμικού ναυτικού της Τουρκίας εμποδίζουν το γεωτρύπανο «Saipem 12000» της ιταλικής εταιρείας ENI να μεταβεί προς τον στόχο «Σουπά», στο τεμάχιο 3, εντός των κυπριακών χωρικών υδάτων. Στην αρχή, το πράγμα κρατήθηκε χαμηλά, σαν να το ξορκίζαν, και όλοι έκαναν λόγο για το νέο υπουργικό συμβούλιο και τα τρανταχτά του ονόματα. Δεν είναι

Απέναντι στο κρεσέντο των τουρκικών απειλών, τι έκανε ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας; Παρέπεμψε στον ξένο παράγοντα, τη Ρώμη, την Κομισιόν, την Ουάσιγκτον...

η πρώτη φορά που ακολουθείται η μέθοδος της στρουθοκαμήλου, άλλωστε οι πολιτικές ηγεσίες και στην Ελλάδα τη χρησιμοποιούν κατά κόρον, εναλλάξ με την κενή μεγαλοστομία.

Στη πορεία, όμως, αποκαλύπτεται το μέγεθος της νέας τουρκικής πειρακτικής ενέργειας. Η Άγκυρα δέσμευσε όλη τη συγκεκριμένη περιοχή μέχρι τις 22 Φεβρουαρίου για ασκήσεις και κρατά ουσιαστικά το ιταλικό γεωτρύπανο, χωρίς προσχήματα, αιχμάλωτο. Ο εκπρόσωπος της ENI δηλώνει έκπληκτος, γιατί, λέει, θεωρούσε ότι ήταν σε κυπριακά χωρικά ύδατα...

Σε Αθήνα και σε Λευκωσία, για μια ακόμη φορά πιασθήκανε αδιάβαστοι. Όλο κάτι εσωτερικά αδιέξοδα της Τουρκίας, όλο κάτι με την ισχύ του διεθνούς δικαίου, όλο κάτι υποσχέσεις στο παρασκήνιο από τους δυνατούς παίκτες, και εμείς θα επιβιώνουμε, με ψέματα, στους άλλους και, πρωτίστως, στους εαυτούς μας. Δεν είδαν, λοιπόν, ότι ο Ερντογαν βρέθηκε απολύτως αποχαλινωμένος, μετά την επιχείρηση στο Αφρίν. Εκεί, ανεξάρτητα από την έκβαση των μαχών –καθώς οι Κούρδοι πολεμούν με υψηλό φρόνημα για τη σωτηρία της πατρίδας τους απέναντι στον ιαμό εισβολέα – ανυλαμβάνεται ότι κανείς δεν θέλει να τον σταματήσει. Ρώσοι και Αμερικανοί, κι από κοντά κι οι Ευρωπαίοι, με εξαίρεση τους Γάλλους, τον αφήνουν ανεξέλεγκτο μη και χάσουν τη σχέση μαζί του, μη και πάει οριστικά με τον αντίπαλο. Και ο σουλτάνος νιώθει ότι τώρα είναι η ώρα που μπορεί να τα παίξει όλα για όλα, σε όλα τα μέτωπα. Κι αυτό έκανε. Στην Κύ-

προ, μάλιστα, ήταν ιδανικός ο στόχος των Ιταλών, τους οποίους είχε ήδη προειδοποιήσει, πρόσφατα, κατά την επίσκεψή του στη Ρώμη. Κι αφού έκανε ό,τι έκανε στα Ίμια, και με το γεωτρύπανο ταπεινωτικά καθηλωμένο στα κυπριακά νερά, είπε και τα συνήθη πομπώδη του: «Προειδοποιούμε από αυτό το βήμα όσους υπερβαίνουν τα όριά τους σε Κύπρο και Αιγαίο, για να μη κάνουν λανθασμένους υπολογισμούς. Εμείς δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε την αντίληψή μας ως κράτος και να πούμε «ορίστε». Αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό». Και συνέχισε: «Συνιστούμε στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στα ανοιχτά της Κύπρου να μην υπερβούν τα όριά τους, στηριζόμενες στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Οι χειρονομίες τους τερματίζονται όταν βλέπουν τον δικό μας στρατό, τα σκάφη μας και τα αεροπλάνα μας».

Απέναντι σε αυτό το κρεσέντο των τουρκικών απειλών, τι έκανε ο, καταπονημένος από την προεκλογική εκστρατεία πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας; Παρέπεμψε στον ξένο παράγοντα, τη Ρώμη, την Κομισιόν, την Ουάσιγκτον... Και πλέον αναμονή.

Η ιταλική φρεγάτα, όμως, που φέρεται να εστάλη στην περιοχή, δεν ξεκόλλησε το γεωτρύπανο. Ο δε υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας Αντζελίνο Αλφάνο, που συνάντησε τον Τσαβούσογλου στο Κουβέιτ, στο περιθώριο της υπουργικής συνάντησης της Παγκόσμιας Συμμαχίας κατά του Ισλαμικού Κράτους, περιορίστηκε να μιλήσει για την ανάγκη «να ληφθούν υπόψη τα εθνικά συμφέροντα και των δύο χωρών και οι ανησυχίες που εκφράζονται

από τις Κυβερνήσεις τους, υπό το φως της διατήρησης ενός κλίματος εμπιστοσύνης, που χρειάζεται για την προώθηση μελλοντικών ενεργειακών προγραμμάτων, παράλληλα με τα υφιστάμενα». Δεν φαίνεται για πολύ αυστηρό μήνυμα, όπως και τα «στρογγυλά» του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, της Κομισιόν, αλλά και της Μόσχας.

Τα περιθώρια, επομένως, στενεύουν. Οι γερές πλάτες, που διαβεβαίωναν, «προχωράτε εσείς και εδώ είμαστε εμείς», δεν προσέρχονται και οι μέρες περνούν. Το γεωτρύπανο στις 9 Μαρτίου πρέπει να είναι στο Μαρόκο, και είναι πολύ πιθανό να έχουμε πλέον ένα φιάσκο, που θα συνιστά ένα πολύ δυσάρεστο προηγούμενο. Αλλά και την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας καταρρακωμένη. Τουλάχιστον σ' αυτό είχε δικιο ο γραμματέας του ΑΚΕΛ, που δήλωσε: «As μην είμαστε αφέλεις, δεν θα πολεμήσουν άλλοι για εμάς». Αν και, βέβαια, κι αυτός υπονοούσε ότι ούτε εμείς θα πολεμήσουμε για εμάς, οπότε ανοίχτε τον δρόμο για «όποια λύση»...

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι σχεδιασμοί για το φυσικό αέριο θα συνεχιστούν, μιας και «είναι πολλά τα λεφτά»! Όμως, σ' αυτούς τους σχεδιασμούς θα προσαρμοστεί και το αύριο του Κυπριακού. Ο κίνδυνος να συρθούμε σε τραγική «λύση», παγιδευμένοι από τις ίδιες τις υπερφίλας επιλογές μας, είναι κάτι παραπάνω από εμφανές. Εδώ που έχουμε φθάσει, σύντομα, ακόμη και η οριστική διχοτόμηση μπορεί φαντάζει ως η ιδανικότερη διέξοδος. Αλλά πολύ φοβόμαστε ούτε κι αυτό δεν θα μας δοθεί στο τέλος της ημέρας.

Σιωπή από τα διεθνή ΜΜΕ για τις τουρκικές προκλήσεις

Απαράτηρητο πέρασε το γεγονός ότι στα διεθνή μέσα ενημέρωσης, τα ελληνοτουρκικά επεισόδια σχεδόν αποσιωπήθηκαν. Έτσι, την ίδια στιγμή που στη γαλλική Figaro (πρώτη σε κυκλοφορία σε εθνικό επίπεδο γαλλική εφημερίδα), έβρισκε κανείς εκτενείς αναφορές για την κυβερνητική κρίση στο Ισραήλ, στα «σημαντικότερα νέα της ημέρας», στις 12 και 13 Φεβρουαρίου, δεν γινόταν ούτε μία αναφορά στον εμβοήσιο του ελληνικού σκάφους. Ομοίως, σιγή συναντούσε κανείς τόσο στη βελγική Le Soir, όσο και στην ελβετική Le Temps. Στην Le Monde το μοναδικό άρθρο σχετικά με τα τελευταία γεγονότα αφορούσε την παρεμπόδιση των γεωτρήσεων της ιταλικής ENI στο τεμάχιο 3 της κυπριακής ΑΟΖ (στην οποία, καθόλου τυχαία, δραστηριοποιείται και η γαλλική Total!).

Στον αγγλόφωνο τύπο, αναφορά στα γεγονότα έβρισκε κανείς στην αγγλική εκδοχή του Reuters, όχι όμως στα BBC και CNN τα οποία είναι ειδησεογραφικά πρακτορεία αναφοράς, διεθνώς.

Στη δε ιστοσελίδα του Russia Today, που ουδέποτε έκρυψε την στενή σχέση που διατηρεί με τη ρωσική ηγεσία, ενώ τη Δευτέρα 12/2 η κατάσταση στην κυπριακή ΑΟΖ εμφανίζονταν μεταξύ των πέντε κύριων τίτλων (μόναχα δύο μέρες μετά την παρεμπόδιση του γεωτρύπανου «Saipem 12000» από τα τουρκικά πλοία), ήδη από την Τρίτη 13/2 το πρωί, θα δυσκολεύονταν να βρει ο αναγνώστης, με την πρώτη ματιά, άρθρο αναφορικά με τις τελευταίες εξελίξεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Η αντιμετώπιση αυτής της κρίσης – ίσως της σημαντικότερης της δεκαετίας – στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, μας αφήνει να εικάζουμε τον τρόπο με τον οποίο οι διεθνείς παράγοντες στην περιοχή, «σύμμαχοι», «εταίροι» και «φίλοι» της Ελλάδας, θα αντιμετωπίσουν μία ενδεχόμενη κλιμάκωση...

Δημήτρης Παπαμιχαήλ

Δημογραφία

Σταθερή άνοδος στην Τουρκία, σταθερή πτώση στην Ελλάδα...

Πριν από μερικές ημέρες, η Στατιστική Υπηρεσία της Τουρκίας (ΤαίΚ) κατέγραψε μεγάλη αύξηση στον πληθυσμό της χώρας, με την Τουρκία πλέον να έχει ξεπεράσει τους 80.000.000 ανθρώπους. Σύμφωνα με τα στοιχεία, ο πληθυσμός της χώρας το 2016 υπολογιζόταν στους 79.814.871 Τούρκους και το 2017 αυξήθηκε κατά 995.654, με αποτέλεσμα πλέον να έχει φτάσει τους 80.810.525 ανθρώπους. Πρόκειται για μια πολύ αξιοσημείωτη αύξηση, στην οποία κρίσιμο ρόλο παίζει και η μουσουλμανική θρησκεία. Σε όλο τον ισλαμικό κόσμο το δημογραφικό παρουσιάζει τεράστια αύξηση, ως εκ τούτου η αύξηση αυτή θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια.

Τη στιγμή που η Τουρκία αυξάνεται και πληθαίνει δημογραφικά, η Ελλάδα, από την άλλη, βιώνει μια δραματική περίοδο, καθώς παρουσιάζει μεγάλη μείωση του πληθυσμού. Κύριες αιτίες είναι οι λιγοστές γεννήσεις, αλλά και η μετανάστευση των νέων. Η Ελλάδα, ως γνωστόν, είναι τα τελευταία χρόνια ένας γηρασμένος λαός. Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία, ο μόνιμος πληθυσμός της χώρας μας τον Ιανουάριο του 2017 εκτιμήθηκε σε 10.768.193 άτομα, μειωμένος δηλαδή κατά 0,14% σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της 1ης Ιανουαρίου 2016, που ήταν 10.783.748 άτομα, ενώ η μείωση αναμένεται να γίνει πιο ραγδαία τα επόμενα χρόνια.

Η Ελλάδα σε λίγο καιρό θα έχει πληθυσμό κάτι λιγότερο από 10.000.000, τη στιγμή που η Τουρκία ήδη ξεπερνάει τα 80. Εάν δεν υπάρξει πολιτική στήριξης των πολιτών (κι όχι τιμωρητική, όπως είναι σήμερα) τότε το μέλλον μόνο ευοίωνο δεν είναι (εάν βάλουμε μέσα και τον παράγοντα της λαθρομετανάστευσης στη χώρα μας, η κατάσταση είναι ακόμη πιο τρομακτική)...

Νίκος Παππάς

Πηγές:

1. www.dailysabah.com/turkey/2018/02/01/turkeys-population-surpasses-80-million-mark-shifts-to-cities-and-towns
2. www.capital.gr/oikonomia/3263785/elstat-meiosi-emfanise-o-monimos-plithusmos-tis-elladas-to-2016

Η Ελλάδα υποχρεούται να ανασκουμπωθεί για να αντιμετωπίσει τη μείζονα απειλή

Αξιολογώντας την τουρκική απειλή

Του Χρήστου Καπούτσου

Εξαιρετικά επικίνδυνες για την ειρήνη και τη σταθερότητα της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου είναι οι γεωπολιτικές και στρατιωτικές εξελίξεις, καθώς ο πόλεμος στη Συρία μαίνεται και διευρύνεται με την εμπλοκή ισχυρών περιφερειακών κρατών όπως η Τουρκία, το Ισραήλ, ο Λίβανος και το Ιράν, που η στρατιωτική τους δραστηριότητα προστίθεται στη «μόνιμη» δράση αμερικανικών και ρωσικών στρατιωτικών δυνάμεων στην περιοχή...

Σε αυτό το ασταθές, απρόβλεπτο, εκρηκτικό και πλήρως στρατιωτικοποιημένο διεθνές περιβάλλον, η Ελλάδα υποχρεούται να οργανώσει τα μέσα (πολιτικά, διπλωματικά και στρατιωτικά) αποτελεσματικής αντιμετώπισης της τουρκικής απειλής, που διαχρονικά αποτελεί τη μείζονα απειλή για τα εθνικά μας συμφέροντα. Συνιστά ασυγχώρητη αφέλεια, αν η κυβέρνηση εκτιμά ότι οι ΗΠΑ ή το ΝΑΤΟ ή η ανύπαρκτη (διπλωματικά και στρατιωτικά) Ε.Ε., θα στηρίξουν οπωσδήποτε την Ελλάδα, αν η Τουρκία επιχειρήσει να προσβάλει την ελληνική κυριαρχία. Τα στρατιωτικά συμφέροντα των ΗΠΑ στην περιοχή προωθούνται με την «αξιοποίηση» της Ελλάδας ως υποταγμένου συμμάχου και, πάντως, ανεξάρτητα, αν έτσι εξυπηρετούνται ή βλάπτονται, τα ελληνικά συμφέροντα.

Η Τουρκία στέλνει συνεχώς απειλητικά μηνύματα, που θα πρέπει να αφυπνίσουν την Κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα. Η Τουρκία συνιστά σοβαρή απειλή για την Ελλάδα, ίσως την πιο σοβαρή, διότι στοχεύει στην αλλαγή του συνοριακού στάτους στο Αιγαίο και τη Θράκη, ενώ μεθοδεύει την γεωπολιτική και ενεργειακή ομηρία της Κύπρου. Η Ελλάδα συνορεύει με μια μεγάλη ισλαμική χώρα, την Τουρκία, που διαθέτει ισχυρές και πολυάριθμες ένοπλες δυνάμεις (85 εκατ. πληθυσμός και 1,2 εκατομμύρια είναι ενταγμένοι στις ένοπλες δυνάμεις, στη στρατιωτική, στην ακτοφυλακή, στη ΜΙΤ και στην πολεμική βιομηχανία), αλλά είναι και πολιτικά ασταθής, με απρόβλεπτη πολιτική ηγεσία, ενώ έχει πολλά μέτωπα ανοικτά (Κουρδικό, Συρία). Το σύστημα εξουσίας υπό τον Τ. Ερντογάν έχει εξελιχτεί στην πιο αυταρχική κυβερνητική εξουσία στην περιοχή, ενώ δεν διστάζει να αξιοποιήσει τη στρατιωτική ισχύ για την υλοποίηση πολιτικών-διπλωματικών στόχων. Η Τουρκία έχει πραγματοποιήσει στρατιωτική εισβολή στη Συρία, όπως παλαιότερα στην Κύπρο και στα Ίμια, προκειμένου να προστατίψει τα συμφέροντά της.

Η Τουρκία, παρότι είναι σε πόλεμο στη Συρία, έχει στην κορυφή της διπλωματικής της ατζέντας την αλλαγή των συνοριακών δεδομένων στο Αιγαίο, την οποία και υπενθυμίζει καθημερινά με τη δραστηριότητα των τουρκικών στρατιωτικών μέσων (οπλισμένα μαχητικά αεροσκάφη, επιθετικά ελικόπτερα, αεροσκάφη ηλεκτρονικού πολέμου, πολεμικά πλοία). Η Τουρκία, επισήμως από το 2011, έχει υποβάλει αίτημα στον ΟΗΕ με το οποίο αμφισβητεί πλήρως την ελληνική θέση ότι τα θαλάσσια σύνορα των

Η Τουρκία, παρότι είναι σε πόλεμο στην Συρία, έχει στην κορυφή της διπλωματικής της ατζέντας την αλλαγή των συνοριακών δεδομένων στο Αιγαίο, την οποία και υπενθυμίζει καθημερινά με τη δραστηριότητα των τουρκικών στρατιωτικών μέσων...

δύο κρατών ορίζονται από τη μέση γραμμή μεταξύ των τουρκικών παραλίων και των νησιών του Αιγαίου. Η αμφισβήτηση αυτή αφορά κυρίως, την περίπτωση του συμπλέγματος του Καστελόριζου, αλλά και δεκαοκτώ νησιά και νησίδες, που κατά την Τουρκία κατέχονται παράνομα από την Ελλάδα. Έντονη και προκλητική είναι η τελευταία διάσταση η στρατιωτική δραστηριότητα της Τουρκίας γύρω από τα Ίμια και το Φαρμακονήσι. Τουρκικά πολεμικά πλοία περικυκλώνουν τα ελληνικά νησιά, τα Ίμια είναι ακατοίκητα, ενώ στο Φαρμακονήσι υπάρχει στρατιωτική φρουρά και τουρκικά ελικόπτερα πετούν συχνά πάνω από αυτά, δηλαδή πάνω από ελληνικό έδαφος, ανενόχλητα!

Πρέπει να απασχολήσει πολύ σοβαρά την Ελλάδα, η θέση της Τουρκίας, ότι δεν υπάρχουν θαλάσσια σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, όπως δήλωσε ο υπουργός Εξωτερικών της γείτονος, **Μεβλούντ Τσαβούσογλου**: «Δεν υπάρχουν θαλάσσια σύνορα της Ελλάδας και της Κύπρου. Θεωρούμε ως εξωτερικά όρια της τουρκικής υφαλοκρηπίδας την μέση γραμμή ανάμεσα στις ακτές της Τουρκίας και της Αιγύπτου! Η Τουρκία ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα στην υφαλοκρηπίδα της και αυτό το δικαίωμα θα το υπερασπιστούμε με κάθε μέσο» (συνέντευξη στην *Καθημερινή* 4-2-2018). Ουσιαστικά, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών αμφισβητεί ευθέως ότι το Καστελόριζο διαθέτει υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ. Και, επομένως, η Ελλάδα δεν έχει θαλάσσια σύνορα (υφαλοκρηπίδα, ΑΟΖ), ούτε με την Κύπρο, **αλλά ούτε και με την Αίγυπτο**. Και δηλώνει απερίφραστα, ότι η θαλάσσια περιοχή μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου είναι τουρκική υφαλοκρηπίδα, όπου η Τουρκία ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα τα οποία και θα τα υπερασπιστεί με κάθε μέσο, διπλωματικό, πολιτικό και στρατιωτικό. Το θέμα του Καστελόριζου, όπως έχω αναφέρει σε παλαιότερα άρθρα μου, είναι τεράστιας εθνικής σημασίας.

Η έντονη αμφισβήτηση των συνορευουσών θαλασσιών ζωνών Ελλάδας και Κύπρου από την Τουρκία (αφού εξαιρεί εσθθητικά το Καστελόριζο από την ελληνική επικράτεια), σχετίζεται άμεσα με την εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου ορυκτού πλούτου της Ανατολικής Μεσογείου και με την απόφαση να κατασκευαστεί ο αγωγός

μεταφοράς φυσικού Αερίου EastMed. Επίσης, δεν πρέπει αποτελεί έκπληξη, η τυχοδιωκτική επιλογή της Τουρκίας, να περικυκλώσουν και να καθλώσουν πλοία του τουρκικού στόλου, το ιταλικό γεωτρήπανο SAIPEM 1200, που προγραμμάτιζε έρευνες εντός του τεμαχίου «3» της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης.

Μάλιστα, αποκαλύπτοντας τις προθέσεις της Τουρκίας, ο απόστρατος αντιναύαρχος Τζεμ Γκιουρντενίζ, σύμβουλος εξ απορρήτων του Ταγίπ Ερντογάν, σε συνέντευξη του στην τουρκική εφημερίδα Μιλλιέτ, δήλωσε: «Επειδή η Τουρκία κάνει μια σοβαρή στρατιωτική επιχείρηση νοτίως της Συρίας και η κοινή γνώμη επικεντρώνεται εδώ, οι Έλληνες και η ελληνική διοίκηση της Νότιας Κύπρου το αξιολογούν ως μια ευκαιρία για να αυθαιρετούν, είτε στο Αιγαίο, είτε στην Ανατολική Μεσόγειο. Ωστόσο, υπενθυμίζουμε πως, όποτε συμπεριφέρθηκαν με αυτό τον καιροσκοπισμό, είχαν σημαντικές εδαφικές απώλειες. Μπορούμε να δώσουμε ως παράδειγμα την ειρηνευτική επιχείρηση της Κύπρου και τα Ίμια».

Η αντιμετώπιση της αναθεωρητικής, προκλητικής και επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας είναι **εθνική υπόθεση**. Η τουρκική απειλή στρέφεται κατά της ανεξαρτησίας, της εδαφικής κυριαρχίας και ζωικών συμφερόντων του ελληνικού κράτους, αλλά και κατά της ασφάλειας και ελευθερίας του ελληνικού λαού και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ούτε μέσα από συμμαχικά σχήματα (ΝΑΤΟ, στρατιωτική συνεργασία με Ισραήλ), αλλά ούτε και με ξεπερασμένους ιδεολογικούς αφορισμούς. Απαιτείται ενημέρωση, υπεύθυνη και αντικειμενική, των Ελλήνων πολιτών, ώστε να διασφαλιστεί, κατά το δυνατόν, η κοινωνική συναίνεση και ευαισθητοποίηση στην αντιμετώπιση μιας θανάσιμης εθνικής απειλής. Η λαϊκή συμμετοχή είναι προϋπόθεση για μια αποτελεσματική αντίδραση στην κλιμακούμενη τουρκική προκλητικότητα, παράλληλα, βέβαια, με την πολιτική απόφαση της κυβέρνησης και με την ενεργό συμμετοχή της αντιπολίτευσης, για αποτίναξη των τουρκοφοβικών συνδρόμων, μεγιστοποιώντας τη δραστηριοποίηση της διπλωματίας και της απόλυτης ετοιμότητας των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΘΡΑΚΗ

Τουρκική Ένωση Ξάνθης

Λείπει μία δίκη...

Του Κώστα Καραϊσκού

Στις 9/2/18 ξαναδικάστηκε στην Κομοτηνή η υπόθεση της Τουρκικής Ένωσης Ξάνθης, μετά την κυβερνητική τροπολογία του περασμένου Οκτώβρη, και αναμένεται σε λίγο καιρό η έκδοση της απόφασης. Αξίζει λοιπόν να δούμε εν συντομία την πορεία της ιστορίας αυτής σε συνάρτηση με το πολιτικό κλίμα της εποχής.

Το εθνικό συμφέρον ως κυβερνητικό παίγνιο

Όλα ξεκίνησαν το μακρινό 1984, όταν η τότε φρέσκια κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου ενός πατριωτικού ΠαΣοΚ ανέλαβε δράση απέναντι στον μηχανισμό της Τουρκίας που βρήκε να δραστηριοποιείται στη Θράκη. Με τις αποφάσεις των τότε διορισμένων νομαρχών στην Ξάνθη και στη Ροδόπη, τρία σωματεία (Τουρκική Ένωση Ξάνθης, Τουρκική Νεολαία Κομοτηνής και Ένωση Τούρκων Δασκάλων) διαλύθηκαν ως ενεργούντα εκτός νόμου, η δε προσφυγή τους στα ελληνικά δικαστήρια απορρίφθηκε. Ήταν ένα ορθότατο βήμα, αλλά τι συνέβη μετά; Διαλύθηκαν μήπως τα συγκεκριμένα σωματεία, έπαψαν να λειτουργούν όπως αποφάσισε η ελληνική Δικαιοσύνη; Όχι, βέβαια! Συνέχισαν (και συνεχίζουν μέχρι σήμερα) κανονικά τη λειτουργία τους, με εκλογές, εκδηλώσεις, προσκλήσεις επισήμων από την Τουρκία, με μόνη διαφορά ότι λείπει η ταμπέλα έξω από τα γραφεία τους και δεν έχουν ΑΦΜ. Επίσης είναι λίγο δύσκολο να εμφανιστεί Έλληνας επίσημος μαζί τους, παρότι κι αυτό ενίοτε επιχειρείται για τους γνωστούς ψηφοθηρικούς λόγους.

Δέκα χρόνια μετά την εφετειακή απόφαση, η Τουρκική Ένωση Ξάνθης (ΤΕΞ) άσκησε αναίρεση στον Άρειο Πάγο. Ήταν τα χρόνια του σημερινού «εκουγχρονισμού» και ήδη η τότε κυβέρνηση είχε υπογράψει ανεπιφύλακτα την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία ποτέ δεν κυρώθηκε από το ελληνικό κοινοβούλιο. Ο Άρειος Πάγος όντως έστειλε πίσω στο Εφετείο Θράκης την υπόθεση και όταν αυτή αντιμετώπισε την ίδια τύχη, του επεστράφη για να την ξανακρίνει, μέσα στο

κλίμα ενός κυρίαρχου εθνομπεδνισμού. Ωστόσο, παρά την αντίθετη εισήγηση του δικαστή Κασσαβέτη, η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου το 2005 αποφάσισε ομόφωνα (με ψήφους 28-0) ότι καλώς απορρίφθηκε η αναίρεση της ΤΕΞ. Στις βάσιμες αιτιάσεις για το απίστευτο καταστατικό της ΤΕΞ, πρόσθετο και κυρίαρχο επιχείρημα στάθηκε η απαγόρευση της λειτουργίας γερμανικού σωματείου στη Σιλεσία από το πολωνικό κράτος, απόφαση επικυρωμένη και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Είχε πλέον αλλάξει η κυβέρνηση και η παρουσία του Κώστα Καραμανλή και του Πέτρου Μολυβιάτη στο Μαξίμου και στο υπουργείο Εξωτερικών αντίστοιχα είχε σε κάποιον βαθμό ξαναφέρει επί σκηνής το εθνικό συμφέρον και την κοινή λογική...

Το 2008 οι Τούρκοι προσέφυγαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) κατά της χώρας μας. Η επίσημη Ελλάς, με την Ντόρα Μπακογιάννη πλέον στο ΥΠΕΞ, πήγε με κατεβασμένα τα χέρια και βεβαίως έχασε. Είναι χαρακτηριστικό ότι προσήλθε με άλλη νομική ομάδα, ότι δεν προσέβαλε καν το συντριπτικό, ευνοϊκό για μας, προηγούμενο της Πολωνίας και ότι καταδικαστήκαμε ακόμη και για την καθυστέρηση της απονομής δικαιοσύνης, παρότι ήταν η ΤΕΞ που δεν κινήθηκε επί δέκα χρόνια για την υπόθεσή της! Αν αυτό λέγεται υπεράσπιση των εθνικών δικαίων, αναρωπιέται κανείς τι θα ήταν η προδοσία τους... Μετά την καταδίκη, η ΤΕΞ δεν αποκαταστάθηκε για λόγους οικονομικούς, αφού οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ σε αστικές υποθέσεις δεν σημαίνουν και υποχρέωση συμμόρφωσής μας, απλώς χάσαμε. Μάλιστα (αν δεν κάνω λάθος), ούτε τη χρηματική αποζημίωση ποτέ εισέπραξαν οι Τούρκοι, διό-

τι δεν διέθεταν καν ΑΦΜ! Κι ήρθε το περασμένο φθινόπωρο η κυβέρνηση Σύριζα - ΑΝΕΛ, με μια παντελώς αχρείαση τροπολογία, να ανοίξει τον δρόμο για την επάνοδο της ΤΕΞ στη νομιμότητα. Ελπίζουμε το Εφετείο Θράκης να κάνει και πάλι το καθήκον του όπως και τις προηγούμενες φορές, μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες, και να στείλει στα σκουπίδια τα τουρκοσωματεία και τα καταστατικά τους.

Πρακτορείο τουρκισμού

Αξίζει όμως, πριν κλείσουμε, να θυμίσουμε στον αναγνώστη κάποιες δραστηριότητες του εν λόγω σωματείου, και θα περιοριστώ μόνο στα τελευταία χρόνια, για να έχουμε όλοι μία γνώση περί τίνος πράγματος μιλάμε. Έχουμε λοιπόν έναν σύλλογο που, μέσα στην ελληνική Θράκη, τελεί μνημόσυνα για Τούρκους στρατιώτες που σκοτώθηκαν από το ΡΚΚ (11-11-2011), καλεί σε προσευχές για τους Τούρκους αστυνομικούς και στρατιωτικούς που χάσανε τη ζωή τους σε βομβιστικές ενέργειες στη γείτονα (28-9-2015), οργανώνει εράνους (!) για τα θύματα της «τρομοκρατίας», δηλ. της κουρδικής αντίστασης (24-12-2016), βγάζει ανακοινώσεις μνημικές για τον τουρκικό στρατό, τον Κεμάλ Ατατούρκ και τους συμπολεμιστές του (εναντίον τίνων πολεμούσαν άραγε...), ανακοινώνει πένθος για τους ήρωες Τούρκους στρατιώτες στο τουρκικό στρατιωτικό ελικόπτερο που έπεσε στο Σίρνακ (24-6-2017) - ποτέ όμως για αντίστοιχο συμβάν στην Ελλάδα. Με μεγάλη άνεση ο πρόεδρος της Αχμέτ Κουρτι, στην επίθεση της Μικρασιατικής Καταστροφής, άλλοτε βγάζει θριαμβευτικό δελτίο Τύπου (16-9-2013) για το «μεγαλειώδες τουρκικό Έθνος», κι άλλοτε συχαίρει στο τουίτερ το ίδιο έθνος για τη νίκη του, μαζί και τον

Κεμάλ και τους «άγιους μάρτυρές μας» (30-8-2016) και ουδείς ενοχλείται. Ούτε κι αργότερα, που οργανώθηκε «μεβλίτ» στο Τσινάρτζαμί της Ξάνθης, πάλι την ίδια μέρα (9-9-2016), για «τους μάρτυρες που έπεσαν στη μητέρα πατρίδα Τουρκία, αλλά και αλλού, υπέρ θρησκείας, έθνους και τιμής».

Φέρνουν από τη γείτονα, ό,τι πιο εθνικιστικό - φασιστικό κυκλοφορεί: από την τουρκική ταινία «Άλωση 1453» που την πρόβαλαν σε τζαμιά χωριών της Ξάνθης (Κύρνο, Σέλερο, Κένταυρο...) τον Γενάρη του 2013, μέχρι τους ηγέτες τύπου «Γκρίζων Λύκων». Ταυτόχρονα, επισκεπτόμενοι οι ίδιοι την Τουρκία, μεταφέρουν (δωρεάν!) σε κάθε εκδρομή δεκάδες παιδιά από τον τόπο μας σε πολεμικά μουσεία, σε μνημεία πεσόντων, σε στρατιωτικά νεκροταφεία, σε ιστορικούς χώρους... Η ταύτιση της ΤΕΞ με το τουρκικό κράτος εκδηλώνεται όχι μόνο με την απαραίτητη συνοδεία του εκάστοτε προξένου οπουδήποτε στον νομό Ξάνθης και με τις επαφές με πλήθος αξιωματούχων (Τούρκοι αντιπρόεδροι, δεκάδες διπλωμάτες, έπαρχοι, νομάρχες, πρόεδροι κομμάτων και δικηγορικών συλλόγων...), αλλά έφτασε στο σημείο να βάζει λεωφορεία για χειροκροτητές του εκάστοτε επισκέπτη (Χακάν Τσαβούσογλου, 3-11-2017) και να οργανώνει πέρυσι «προγράμματα τιμής των μαρτύρων της 15ης Ιουλίου», δηλαδή υπέρ του ερντογανικού καθεστώτος!

Αναρωπιέμαι, αν αυτή η λειτουργία δεν είναι συστηματική υπονόμηση και προσβολή κάθε έννοιας ελληνικής κυριαρχίας, αν όλα αυτά δεν εξαντλούν κάθε έννοια ανοχής, ακόμη και αυτής που αναφέρει η ίδια η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 11, παρ. 2), η οποία μνημονεύει «αναγκαία έτρα εν δη οκρατική κοινωνία, και την εθνική ασφάλεια, την δη όσια ασφάλεια, την προάσπιση της τάξεως», τότε τι είναι; Πέρα κι από την αναμενόμενη - θεϊκή για τα ελληνικά συμφέροντα, ευελπιστούμε - απόφαση του δικαστηρίου, μία νομική ενέργεια επιβάλλεται: Η μήνυση κατά των ελληνικών Αρχών που επιτρέπουν επί τριάντα τέσσερα χρόνια την παράνομη λειτουργία ενός τέτοιου καρκινώματος.

Επίσκεψη Χαρίτση

Θα περίμενε κανείς, η επίσκεψη ενός υπουργού, αρμόδιου για τη διαχείριση των κονδυλίων ΕΣΠΑ, σε μια υπηρεσία με αντικείμενο τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, πως θα είχε ως αντικείμενο την αξιολόγηση της έως τώρα πορείας και της αναδιάταξης των πόρων για την αντιμετώπιση σημαντικών και καιρίων ζητημάτων, όπως, π.χ., η ομηρία χιλιάδων αναπήρωτων και ωρομισθίων εκπαιδευτικών κάθε χρόνο, η έλλειψη πετρελαίου θέρμανσης σε σχολικές μονάδες δυσπρόσιτων και ακριτικών περιοχών, η κατάσχεση σχεδίου έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης σε συνέχεια των επικείμενων ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, η διάλυση των δημόσιων ΙΕΚ και η ανάγκη ανα-συγκρότησης της τεχνικής εκπαίδευσης με βάση τη μεταποίηση για την αντιμετώπιση της ανεργίας, η δημογραφική μας συρρίκνωση κ.ο.κ.

Κι όμως, η επίσκεψη του υπουργού Χαρίτση στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Κοινωνικού Ταμείου γίνεται για την ξενάγησή του στους ορόφους του κτηρίου, προκειμένου να θαυμάσει τα προσφάτως τοποθετημένα έργα τέχνης των αποφοίτων της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών! Να σημειωθεί πως η τοποθέτηση των έργων, που έγινε με το αζημίωτο από επιλεγείσα ομάδα «φιλοτέχνων» και «εμπειρογνομώνων», ολοκληρώθηκε αφού απομακρύνθηκε το αρχείο της υπηρεσίας που αφορά στην ολοκλήρωση των έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013, παρότι είναι πιθανό οι έλεγχοι από εγχώριες και ευρωπαϊκές ελεγκτικές αρχές. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, κατά την επίσκεψή του στην υπηρεσία ο υπουργός θα συναντήσει για μόλις μισή ώρα τους προϊσταμένους, για να παραθέσει στη συνέχεια ελαφρύ γεύμα και συνέντευξη Τύπου σε δημοσιογράφους.

Το πιο ενδιαφέρον όμως είναι ότι ο «αριστερός» υπουργός δεν θέλει, κατά την επίσκεψή του, συνάντηση με τους υπαλλήλους της υπηρεσίας, αφού σε σχετική ανακοίνωση της γραμματείας του Ειδικού Γραμματέα οι υπάλληλοι μπορούν να αποχωρήσουν πριν την έλευση του υπουργού. Όσοι όμως αποφασίσουν να παραμείνουν στα γραφεία τους, δεν επιτρέπεται να κυκλοφορήσουν «απρόσκοπτα» στους διαδρόμους του κτηρίου..... «Ω καιροί, ω «αριστερά» ήθη!»

Ειδικός συνεργάτης

763 παραδοσιακά
καΐκια καταδικασμένα
σε θάνατο!

46 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΓΙΑ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ
ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ο «Ελληνικός Σύνδεσμος Παραδοσιακών Σκαφών» με λύπη σας γνωρίζει ότι η καταστροφή των ξύλινων παραδοσιακών αλιευτικών σκαφών συνεχίζεται, λόγω επιδότησης της απόσυρσης της αλιευτικής αδειάς, από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τις αμέσως επόμενες ημέρες αρχίζει νέα καταστροφή. Όταν θα ολοκληρωθεί αυτή η απόσυρση, η πολιτιστική μας κληρονομιά θα θρηνεί 13.785 αλιευτικά ξύλινα κυρίως παραδοσιακά σκάφη προς τις χωματερές.

Σύμφωνα με τα συγκεντρωθέντα στοιχεία, ήδη εγκρίθηκαν καταστροφές 763 αλιευτικών σκαφών και άλλες 522 αιτήσεις δεν προχώρησαν προσωρινά, λόγω έλλειψης του διαθέσιμου ποσού για τις υπόλοιπες καταστροφές. Όμως δεν έγινε κανένας έλεγχος για να διαπιστωθεί η πολιτιστική αξία των σκαφών που θα καταστραφούν από το κράτος, που κόπτεται για την πολιτιστική του ευαισθησία.

Οι προφορικές διαβεβαιώσεις σύσσωμου του πολιτικού κόσμου της Ελλάδος ότι «κάτι καλό» θα γίνει για τη μη συνέχιση της καταστροφής των ξύλινων αλιευτικών σκαφών ήταν απλά μια εξαγγελία για τη συσκώτιση της υποθέσεως. Η αναληψία που επιδεικνύει το υπουργείο Αγροτικής (δήθεν) Ανάπτυξης είναι εξοργιστική.

Όσοι αγαπούν την παράδοση της ελληνικής ναυπηγικής χειροποίητης τέχνης, των Ελλήνων **καρaboμαραγκών**, πρέπει να συστρατευθούν για την αποτροπή αυτής της επαίσυχνης καταστροφής. Το **υπουργείο Πολιτισμού** παρακαλείται για τις δικές του κατ' αρμοδιότητα ενέργειες, ώστε η διάσωση αξιόλογων παραδοσιακών ξύλινων αλιευτικών σκαφών να μη μείνει γράμμα άνευ λόγου και ουσίας. Ο Σύνδεσμός μας από πολλών ετών έχει προτείνει, αντί της καταστροφής τους, την αλληπαγή χρήση των αλιευτικών σκαφών σε ιδιωτικά ή επαγγελματικά σκάφη αναψυχής, με αγορά τους μέσω της διαδικασίας εκποίησης τους μέσω του ΟΔΔΥ προς κάθε Έλληνα ή αλλοδαπό φίλο της ελληνικής παραδοσιακής χειροποίητης ναυπηγικής τέχνης. Απαιτούμε την έμπρακτη πολιτιστική ευαισθησία της Ελληνικής Κυβέρνησης. Αν θέλουν μπορούν, έστω και τώρα, να δοθεί η δίκαιη και σωστή λύση. Περιμένουμε έργα και όχι λόγια.

Το Δ.Σ. του Ελληνικού Συνδέσμου
Παραδοσιακών Σκαφών

Πηγή: <http://traditionalboats.gr>

Όταν η μόδα του αντικληρικαλισμού κατακτά την Ελλάδα

Εκκλησιαστική περιουσία και φόροι

Του **Τάσου Αναστασίου**

Ενα θέμα που αναδύεται στην επικαιρότητα όταν υπάρχει ανάγκη αποπροσανατολισμού του κόσμου ή έτσι, επειδή είναι πιασάρικο και πουλάει, είναι η περιουσία της Εκκλησίας και η φορολόγηση αυτής. Επειδή σε αυτήν τη χώρα έχουμε πήξει από πρωτότυπες ιδέες, «προοδευσιμό» και δίψα να μοιάσουμε στους «Ευρωπαίους», καλό θα ήταν να διασαφηνιστούν κάποια ιστορικά δεδομένα. Καταρχάς, η περιουσία αυτή αποκτήθηκε από δωρεές και κληροδοτήματα μοναχών, απλών πιστών του λαϊκού σώματος, καθώς και στρατηγών και αυτοκρατόρων και ανήκε στις ανά την ελληνική επικράτεια μητροπόλεις, στους ναούς και τα μοναστήρια. Χρησιμοποιήθηκε ένα μέρος της για την άσκηση κοινωνικής αλληλεγγύης στους έχοντες ανάγκη, τη δημιουργία σχολείων για τη διάσωση της γλώσσας και των παραδόσεων και τη χρηματοδότηση των δεκάδων επαναστάσεων την περίοδο της Τουρκοκρατίας, κατ' εξοχήν της Επανάστασης του 1821.

Είναι, επομένως, απολύτως λογικό, η ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους να βρῖσκει την Εκκλησία –μετά από 1800 περίπου χρόνια ύπαρξης– να κατέχει το ένα τέταρτο της γης (Πρακτικά της ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων, συνεδρία 2.4.1987, σελ. 5076) του νέου ελληνικού κράτους. Ωστόσο, με αρχή τα τρία διατάγματα του 1833, 1835 και 1836 από τον Βαυαρό και προτεστάντη αντιβασιλέα Όθωνα και συνέχεια τους νόμους 1072/1917, 2050/1920, 4684/1931 καθώς και τη σύμβαση του 1952, η Εκκλησία υποχρεώθηκε σε διάλυση εκατοντάδων μοναστηριών και σε αναγκαστική απαλλοτρίωση κτημάτων της από το κράτος, με αντίτιμο που αυτό όριζε και που σχεδόν ποτέ δεν εξοφλούσε. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η απώλεια για την Εκκλησία μεγάλου μέρους της περιουσίας της (96% υπολογίζουν οι εκκλησιαστικοί κύκλοι, γύρω στο 65% υποστηρίζει η αντίθετη άποψη). Αυτός είναι και ο λόγος που το ελληνικό κράτος, το 1945, προέβη στην ανάληψη της υποχρέωσης μισθοδοσίας των κληρικών, σε αντάλλαγμα της υπαρπαγής του συντριπτικού μέρους της εκκλησιαστικής περιουσίας, διότι με το εναπομείναν ποσοστό (4% έως μέχρι και 35%, αναλόγως την προσέγγιση) κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό.

Επιπλέον, παρά τα μυθεύματα περί φορολογικής ασυλίας κ.λπ. η Εκκλησία πλήρωσε φέτος πάνω από 2 εκατ. σε φόρο εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ¹ ενώ πέρσι περίπου 3,5 εκατ. σύμφωνα με την (φιλοκυβερνητική, παρεμπιπτότως) ιστοσελίδα news247.gr. Τα στοιχεία αυτά αφορούν το κεντρικό ΝΠΔΔ της Εκκλησίας. Το σύνολο των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων εκτιμάται ότι πλήρωσε πάνω από 10 εκατ. ευρώ

Το σύνολο των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων εκτιμάται ότι πλήρωσαν φέτος πάνω από 10 εκατομμύρια ευρώ στον ΕΝΦΙΑ.

ΕΝΦΙΑ². Την ίδια στιγμή, διοργανώνονται συσσίτια για όλους, Έλληνες και αλλοδαπούς, ορθόδοξους, αλλόθρησκους και άθεους, ενώ συνεχίζονται οι παραχωρήσεις, προς το δημόσιο και τους δήμους, εκτάσεων για τη δημιουργία σχολείων, παιδικών σταθμών, πλατειών, πάρκων, αθλητικών χώρων κ.λπ. Μεγάλος είναι επίσης ο κατάλογος των κτισμάτων που δημιουργήθηκαν από παραχωρηθέντα κτήματα της Εκκλησίας: Ξεχωρίζουν η Ακαδημία Αθηνών, τα νοσοκομεία Ευαγγελισμός, Σωτηρία και Παιδών, το Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Άλσος Λυκαβηττού, η Γεννάδιος Βιβλιοθήκη κ.α.

Από όλα αυτά προκύπτει ότι το κράτος χρωστάει στην Εκκλησία και όχι το αντίθετο. Γι' αυτό και, δυστυχώς ή ευτυχώς, το ελάχιστο που έχει να κάνει είναι να πληρώνει τους μισθούς των κληρικών εις τους αιώνες των αιώνων. Αλλά, ακόμα και να μην ήταν έτσι, το επείγον «εμείς οι άθρησκοι γιατί να πληρώνουμε την Εκκλησία;» δεν ευσταθεί. Διότι καλύπτεται μια ανάγκη για ένα σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού, δεδομένου ότι

η ορθόδοξη παράδοση είναι στενά συνδεδεμένη με την ελληνική ταυτότητα και την ίδια την ύπαρξη του ελληνικού κράτους. Μήπως θα έπρεπε και οι άθεκοι να μην πληρώνουν για την παιδεία; Η οι υγιείς για τα νοσοκομεία; Εξάλλου, κανείς δεν γνωρίζει αν θα είναι άθρησκος για πάντα.

Ένα μέρος της άδικης επίθεσης προς τον κλήρο προέρχεται από καλοπροαίρετη άγνοια και από ένα αίσθημα δικαιοσύνης για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Κυρίως, όμως, είναι η μόδα του αντικληρικαλισμού που έχει κατακτήσει την Ελλάδα, ποτισμένη με μπόλικη υποκρισία, αφού οι ίδιοι άνθρωποι που ισχυρίζονται ότι δεν είναι δυνατόν το κράτος να χρηματοδοτεί θρησκείες, τάχθηκαν μαχητικά υπέρ της ανέγερσης, με κρατική χρηματοδότηση, μουσουλμανικού τεμένους στον Βοτανικό! Το ποσοστό των αντικληρικαλιστών στα ΜΜΕ είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από αυτό που υπάρχει σε επίπεδο κοινωνίας, με αποτέλεσμα να ακούγονται πολλές ανυπόστατες κραυγές.

Η καραμέλα είναι από αυτούς που συμπεριφέρονται στην ορθόδοξη ελληνική Εκκλησία σαν να είναι καθολική, προτεστάντική ή οτιδήποτε άλλο δυτικού τύπου. Είναι οι ίδιοι άνθρωποι, που για όλες τους τις ανάλυσεις και τις ιδέες, έχουν την ψευδαίσθηση ότι ζουν στο Παρίσι ή στο Λος Άντζελες. Και αφού δεν έχουν σε κάτι άλλο να αντισταθούν –αφού έχουν υποκύψει στα πάντα–, θα εφευρίσκουν συνεχώς εχθρούς για να διατηρούν την επαναστατική τους φόρμα και να χαϊδεύουν τα αυτιά των πειθαρχημένων στο σύγχρονο λάιφ στάιλ μαζών.

σημειώσεις

¹ http://www.huffingtonpost.gr/2017/09/06/eidiseis-koinwnia-posita-plitrose-h-ekklisia-se-foroisodimatos-kai-enfia-_n_17915960.html

² http://www.huffingtonpost.gr/sotiris-mitralaxis/_7739_b_12402128.html

Ένα μέρος της άδικης επίθεσης προς τον κλήρο προέρχεται από καλοπροαίρετη άγνοια και από ένα αίσθημα δικαιοσύνης για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Κυρίως, όμως, είναι η μόδα του αντικληρικαλισμού που έχει κατακτήσει την Ελλάδα, ποτισμένη με μπόλικη υποκρισία...

Του Νικόλα Δημητριάδη

● Τα ασχολίαστα...

Ο Αλέξανδρος ο Μακεδών

διαταράσσει την ησυχία του σεραγιού

- Τι φασαρία είναι αυτή - ούτε να κοιμηθούμε δεν μπορούμε! Για des, ρε Βεληγκέκα, ποιος είναι έξω. Αν είναι κανένας ειεροκλήτος όχλος, πέτα του ένα κοινωνικό μέρσιμα και δώχτον.
- Πο για ωρέ Πασά, το Μέγκα Αλέξαντρο είναι.
- Από το Μέγκα; Αποκλείεται! Δεν μιλάω στα βοθροκάναλα της διαπλοκής.
- Ωρέ το πεζεβέγκ' το μεγάλο Μακεντόνα είναι.
- Ποιος είναι αυτός, δεν τον ξέρω. Ήταν παλιά στις κατλήψεις;
- Ντεν ξέρει Αλέξαντρο Μακεντόνα, μπέη μ'!
- Μακεδόνα μόνο τον Κώστα έχω ακουστά, αλλά κι αυτός δεν είναι της αισθητικής μου. Προτιμώ Λοκομόντο.
- Πρα ωρέ Πασσά, ντεν νιάβασε ιστορία;
- Ό,τι μου έδωσε ο Γαβρόγλου στη θεματική εβδομάδα, κάτι ένθετα της Ελευθεροτυπίας και μια σειρά με τον Τσατοόπουλο. Τέλος πάντων, πες του να φύγει γιατί έχουμε και δουλειές. Έχουμε και μια τετραετία να εξαντλήσουμε. Και μια χώρα!
- Λέει ήρτε σκοτώνει καταραμένο φίντι.
- Ούτε να το σκέφτεται! Τα φιδία πλέον είναι στρατηγικοί εταίροι! Τα περιμένουμε να κάνουν επενδύσεις, να βγάλει κι ο Καρανίκας μεροκάματο!
- Πο για ωρέ να βγάξω το χαιζάρι να το πάνω, να το τσακίζω τα παιδιά κοντά κοντά;
- Σε παρακαλώ, Βεληγκέκα, όχι αίματα στο σεράι - έχουμε κι ένα ηθικό πλεονέκτημα γκοντάμιτ. Πες του ότι η ελπίδα έρχεται κι ας πάει στο καλό. Δώσαμε!

Η αδελφή του Αλέξανδρου ενημερώνεται για τα παρασκήνια των διαπραγματεύσεων

- Πού να στα λέω, γοργόνα μου, ο Κοιζιάς τους πρότεινε το Γκόρνα-Μαισεντόνια για τα εκτός έδρας παιχνίδια και σαν αντάλλαγμα τους δίνουμε δανεικό τον Ζουράρη για ένα χρόνο, με οποίον αγοράς.
- Και θα δεχτούνε;
- Μην ανησυχείς. Η κυβέρνησή μας ξέρει από διαπραγματεύσεις! Αν μας ζορίσουνε, θα τους τάξουμε και το 12άρι στη Γιουροβίζιον.

Διεθνής Αεροσημείων «Κιμ Καρντάσιαν»

Σφοδρά προβληματισμένος εμφανίζεται ο Δήμαρχος της Θεσσαλονίκης/Σελανίκ Γιάννης Μπουτάρης με τις γεωγραφικές γνώσεις των επισκεπτών της πόλης του. Ορθά σκεπτόμενος, λοιπόν, διέγνωσε τους κινδύνους αποπροσανατολισμού που εγκυμονεί η χρήση του όρου Μακεδονία (με ή χωρίς γεωγραφικό προσδιορισμό) στα ελληνικά μέσα μαζικής μεταφοράς. Έσπευσε, δε, να προτείνει ως εναλλακτική λύση το όνομα «Νίκος Γκάλης», αμετάφραστο, για χρήση από όλους τους διεθνείς οργανισμούς.

Δεν είναι κακή επιλογή ο Νίκος Γκάλης, άλλωστε η Θεσσαλονίκη έχει πολλές αναγνωρίσιμες προσωπικότητες που αναβαθμίζουν το προφίλ της και έχει συνηθίσει τελευταία να μας ξαφνιάζει ευχάριστα. Όπως στην περσινή Διεθνή Έκθεση, με τιμώμενη χώρα την Κίνα, όπου κεντρικό ρόλο ανέλαβε ένας Ελληνοκινέζος... παίκτης του «Σερβίμπορ». Έχουμε να το λέμε ότι το «βαρύ πυροβολικό» της χώρας μας είναι ο πολιτισμός και ο αθλητισμός και οι Κινέζοι που θαυμάζουν την Ελλάδα για τον πολιτισμό της θα εντυπωσιάστηκαν από την επιλογή.

Γιατί να μην κάνουμε, όμως, ένα βήμα παραπέρα; Γιατί να μην βγούμε από τα στενά όρια των βαλκανίων εθνικισμών και να μην επιλέξουμε μια προσωπικότητα διεθνούς εμβέλειας; Γνήσιος εκπρόσωπος του εκσυγχρονιστικού συνθήματος «sea, sun, sex», που δόξασε την πατρίδα μας ως τα πέρατα του Χόλυγουντ, ο Γιάννης Μπουτάρης θα μπορούσε να προσκαλέσει κάποιο εξέχον μέλος του διεθνούς τζετ σετ να δώσει το όνομά του στο αεροδρόμιο της πόλης, κι ας μην είναι Έλληνας. Η στήλη προτείνει ανεπιφύλακτα την Κιμ Καρντάσιαν. Είναι μια σίγουρη επιλογή. Είναι ένα αναγνωρίσιμο μπραντ, με διεισδυτικότητα στο μείνιστριμ κοινό και υψηλά ποσοστά τηλεθέασης. Είναι αξεπέραστο φάσιον αίκον, κάνει πάταγο στα σόσιαλ και έχει πείρα σε όλους τους τομείς του σόπινγκ. Φρονούμε πως ταιριάζει γάντι στον χαρακτήρα που θέλει να δώσει στην πόλη του ο δήμαρχος. Ας το τηλέσουμε!

Σκάνδαλο Νοβάρτις

Το μαύρο πολιτικό χρήμα και οι διαδρομές του

Του Γιώργου Ρακκά

Το σκάνδαλο με τη Νοβάρτις θέτει επί τάπητος πολύ σοβαρά ζητήματα για το ελληνικό πολιτικό σύστημα, τα οποία ακριβώς ενταφιάζονται μέσα στη δημόσια συζήτηση, καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ ηλειοδοτεί στην προπαγανδιστική διαχείριση των δεδομένων του, για να διασκεδάσει το γεωπολιτικό αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει και να συνεχίσει την τακτική της «καμένης γης» στην αντιπαράθεσή του με την αντιπολίτευση. Με αυτόν τον τρόπο χάνεται, όμως, από τον ορίζοντα, η ουσία του ζητήματος: Ότι, δηλαδή, στο πλαίσιο μιας ενάρετης κρατικής διαχείρισης, η φαρμακευτική δαπάνη θα πρέπει να κατευθύνεται προς την ενίσχυση της εγχώριας φαρμακοβιομηχανίας. Αποτελεί δηλαδή, όπως και οι κρατικές προμήθειες γενικότερα, εργαλείο άσκησης οικονομικής πολιτικής μέσω της έμμεσης χρηματοδότησης εγχώριων δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Στην Ελλάδα, ιδίως κατά τα τελευταία 25-30 χρόνια, αυτή η δυνατότητα εκχωρήθηκε από το ίδιο το πολιτικό σύστημα και τα κόμματα εξουσίας στις ξένες πολυεθνικές, με το αζημίωτο, δηλαδή τη ροή ποταμών μαύρου πολιτικού χρήματος αφενός και της εκτεταμένης διαφθοράς ενός μεγάλου μέρους της ίδιας της κοινωνίας, όπως έγινε με τους μεγαλογιατρούς.

Όσο για το πολιτικό χρήμα, και μετά την εκταμίευσή του, δεν κατέληγε μόνο στις τσέπες των μεσιτών της κρατικής προμήθειας (όπως συνηθίζουν να υπονοούν τα κατεστημένα ΜΜΕ), αλλά χρησιμοποιούνταν κατ'εξοχήν από τα κόμματα εξουσίας για να χρηματοδοτήσουν την παρουσία και την παραμονή τους στο πολιτικό παιχνίδι, αγοράζοντας τις φιλίες με ΜΜΕ, ή την υποστήριξη συγκεκριμένων δημοσιογράφων, χρηματοδοτώντας τις δραστηριότητες των κομματικών στρατών, τις προεκλογικές εκστρατείες για τις εθνικές εκλογές, την τοπική αυτοδιοίκηση, τα κλαδικά σωματεία κ.ο.κ.

Συνήθως, και όπως συνέβη με τις αποκαλύψεις και στην Ελλάδα για το μαύρο πολιτικό χρήμα, κόμματα και

ΜΜΕ έχουν υιοθετήσει μια τακτική εξατομίκευσης των σκανδάλων, για να υποκρύψουν αυτήν ακριβώς τη «συστημική» τους λειτουργία: Αυτό συνέβη με τον Άκη Τσοχατζόπουλο και το ΠΑΣΟΚ, τον Παπαγεωργόπουλο και τη ΝΔ, χειρότερα, με τον Τσουκάτο, τη Siemens και το εκσυγχρονιστικό ΠΑΣΟΚ - υπόθεση η οποία επανήλθε προσφάτως με τις ομολογίες Αυγερινού - όπου αποκαλύφθηκε ανοιχτά η κομματική χρήση του μαύρου χρήματος της διαπλοκής, δίχως όμως κανείς να δώσει συνέχεια σε κάτι που συνιστά απροκάλυπτα **πολιτικό έγκλημα**.

Ποια η μορφή του; Η πολιτική ιδιωτικοποίηση, καθώς η κομματική απήχηση στα κοινωνικά ακροατήρια εν πολλοίς **εξαγοράζεται** τα κόμματα εξουσίας χρησιμοποιούν την διαχείριση της εξουσίας για να μεσιτεύσουν τον δημόσιο πλούτο στα μεγάλα συμφέροντα: τα τελευταία πληρώνουν για να αποκτήσουν διευρυμένη πρόσβαση στην απομύζηση του - κι έτσι τα κόμματα λαδώνουν τους μηχανισμούς που τα αναπαράγουν στο επίκεντρο της δημόσιας ζωής της χώρας.

Έτσι λειτουργούσε εν πολλοίς το πολιτικό σύστημα στην ύστερη μεταπολίτευση, και τώρα, απλώς, οι τρωικοί κυβερνώντες, με υπερατλαντική συνδρομή, κάνουν μια «συμμοριτική» διαχείριση μερικών πλευρών αυτής της ιστορίας, για τις ανάγκες του επικοινωνιακού πολέμου, βρίσκουν ευκαιρία να πλήξουν όλους τους αντιπάλους τους συλλήβδην και να καλύψουν τη δική τους συμμετοχή - βλέπε αποσιώπηση της σχέσης Κουρουμπλή-Νοβάρτις.

Η προπαγανδιστική, όμως, διαχείριση του φαινομένου φέρνει τα αντίθετα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα: Αντί να εξυγιανθεί η πολιτική ζωή δηλητηριάζεται ακόμα περισσότερο, η ουσία των σκανδάλων αποκρύπτεται, η κάθαρση καίει απλώς τους πιο αναλίστους και η «κανονικότητα» συνεχίζεται. Όπως στη Βραζιλία, την παγκόσμια πρωτεύουσα της πολιτικής διαπλοκής, όπου εδώ και δεκαετίες η «διαφθορά» και η «κάθαρση», ως δυο πλευρές του ίδιου νομίσματος, καθοδηγούν, «αγκαζέ», την ατζέντα της εσωτερικής πολιτικής ζωής.

Μετά τα συλλαλητήρια, τι;

Στον ελληνικό λαό υπάρχουν ακόμα αντιστασιακά αποθέματα

Του Μανόλη Εγγλέζου-Δεληγιαννάκη

Η επανεμφάνιση του λαού στο προσκήνιο, με αφορμή τις διαπραγματεύσεις για το Σκοπιανό, έδωσε έναυσμα για συζητήσεις, αντιδράσεις και συμπεράσματα. Μερικές σκέψεις γι' αυτά, μπορούν να περιληφθούν τα εξής:

α) Ο λαός έδειξε ότι έχει ακόμα αντανάκλαστικά και αντιστασιακά αποθέματα. Αυτό όμως θα πρέπει να συνεχιστεί με συγκροτημένο τρόπο, με αυτοοργάνωση του κόσμου σε καινούργια σχήματα και όχι στα κοινοβουλευτικά κόμματα και με σαφή πατριωτικό – αντιποικιακό λόγο. Η οργάνωση και επαναστατηριοποίηση του λαϊκού σώματος θα πρέπει να ανατρέψει τους νατοϊκούς σχεδιασμούς στην περιοχή μας, να βάλει στη βάση της διαπραγματεύσεως τον αλυτρωτικό χαρακτήρα της σκοπιανής πολιτικής και να ακυρώσει την επερχόμενη υποχώρησή μας και σε αυτό το ζήτημα. Και, βέβαια, η διαρκής παρουσία του λαού στις εξελίξεις

θα πρέπει να επεκταθεί σε όλο το φάσμα του πολιτικού βίου και στην ανατροπή της συνοδικής πολιτικής των δανειστών και των ντόπιων φερεφώνων τους.

β) Είναι έκδηλος ο τρόμος που κατέλαβε την κυβέρνηση από τον ηχηρό «παρών» που έδωσε ο λαός, παρατώντας τον καναπέ του. Είναι εντυπωσιακή επίσης η αγαπήτη σύμπνοια των ΜΜΕ και της κυβέρνησης στην υποβάθμιση και κατασφυγή των συλλαλητηρίων, κι αυτό δείχνει ότι επιτέλους βρισκόμαστε σε καλό δρόμο. Η υποβάθμιση αφορά τόσο στον αριθμό των συμμετεχόντων, όσο και στο επίπεδό τους. Με την τάχα περιορισμένη συμμετοχή δεν θα ασχοληθούμε, η ίδια η πραγματικότητα έχει ήδη μιλήσει. Όμως επίθεση έγινε και στον ίδιο τον λαό, με απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς και χρέωσή του στη Χρυσή Αυγή. Είναι γεγονός ότι η Νέα Τάξη μισεί τις πατρίδες και τις ταυτότητες, αφού επιζητά την κυριαρχία του εμπορεύματος και την παγκόσμια καταναλωτική ομοιομορφία. Γι' αυτό μο-

νίμως, με «ριζοσπαστική» ρητορική και τη συνδρομή χρήσιμων ηλιθίων, κατακεραυνώνει ως οπισθοδρομικό, συντηρητικό και φασιστικό τον πατριωτικό λόγο. Όμως, τόσο παγκοσμίως, όσο και στην αποικιοκρατούμενη πατρίδα μας, η αντίδραση μπορεί να είναι μόνο εθνικοαπελευθερωτική, με ενσωματωμένες, βεβαίως, τις κοινωνικές διεκδικήσεις. Στην προηγούμενη κατοχή της Ελλάδας, ο Άρης Βελουχιώτης το είχε περιγράψει

αυτό στον μνημειώδη λόγο της Λαμίας, λόγω επίκαιρο και σήμερα. Γι' αυτό ηυσσάει όλο το σύστημα, όλο το κατεστημένο των δανειστών και των υπηρέτων τους με τον λαό, με τον Μίκη Θεοδωράκη, γι' αυτό αναβαθμίζει και μεγιστοποιεί την (εξαφανισμένη από την παλλαϊκή συμμετοχή και τα προτάγματα των συγκεντρώσεων) Χρυσή Αυγή. Τη χρειάζονται ώστε να απαξιώσουν τον λαό, χρεώνοντάς τον σε αυτή. Αλλά αυτό το κίνημα, αν συνεχιστεί

και μπορέσει να οργανωθεί, δεν χειραγωγείται όπως το προηγούμενο των πλαιοτών. Κι αυτό γιατί εδώ το κυρίαρχο στοιχείο του είναι το πατριωτικό, και δεν μπορεί να το αποπροσανατολίσει ο εθνομηδενιστικός χώρος.

γ) Ο λαός συμπαρέσυρε στο διάβα του τους πάντες. Έφερε και την ανώτατη εκκλησιαστική ιεραρχία στον δρόμο της Αντίστασης, μεταβάλλοντας την ενδοτική της στάση. Μόνο της κυβέρνησης δεν ίδρωσε το αυτί. Επέθεσαν να αγνοήσουν το μήνυμα, γιατί οι εντολές που έχουν είναι να κλείσει το ζήτημα τώρα. Ο υπουργός εξακοιουθεί να διαπραγματεύεται δίχως να μπαίνει πουθενά ο αλυτρωτισμός, με ένα όνομα που θα δημιουργήσει κι άλλα ζητήματα, συνεχίζοντας την κάθοδο στον Άδη. Λέτε ο λαός, μετά από αυτά, σε μια συγκυρία που και στο Αιγαίο έχουμε απειλή θερμού επεισοδίου, να αντιτρέψει την πορεία και να φέρει νωρίτερα την Ανάσταση;

Όχι στον διασυρμό του Δήμου Θεσσαλονίκης

Ο σάλος που προέκυψε με τις τοποθετήσεις του Γιάννη Μπουτιάρη για τη μετονομασία του αεροδρομίου και του σταθμού υπεραστικών λεωφορείων είναι το αποκορύφωμα ενός απίστευτου εκτροχιασμού που βιώνουμε στον Δήμο Θεσσαλονίκης τον τελευταίο έναν με ενάμιση χρόνο.

Κι αυτό γιατί ο καταστροφικός ρόλος που έχει διαδραματίσει ο δήμαρχος στο ζήτημα με την ΠΓΔΜ, δεν είναι παρά η κορυφή ενός παγόβουνου το οποίο έχει δημιουργήσει αποκλειστικά ο ίδιος και το οποίο έχει οδηγήσει τον δεύτερο μεγαλύτερο δήμο της πόλης σε άτυπη, προς το παρόν, ακυβερνησία.

Για να οδηγηθούμε εκεί, έχει μεσολαβήσει η γενική καθίζηση της διαχείρισης που ασκεί στον δήμο, η επιβολή ενός εξωτερικού δάνειου για να κρύψει τη μηδενική παραγωγή ουσιαστικού έργου, οι αλληπάλληλες συγκρούσεις του σχεδόν με κάθε μερίδα της τοπικής κοινωνίας – τις οποίες αντιμετώπισε με... καρατομήσεις στελεχών της παράταξης του που τολμούσαν την κριτική – για να φτάσει στο σημείο να υβρίζει ανοιχτά τους πολίτες που συμμετείχαν στο συλλαλητήριο ως «κατάπτυστους».

Μπροστά σε αυτή την κλιμακούμενη απώλεια της θετικής του εικόνας, ο δήμαρχος

έχει επιλέξει τη «φυγή προς τα εμπρός». Και διάλεξε το ζήτημα με την ΠΓΔΜ για να την εκδιώξει: Το σήριαλ, εξάλλου, με τις σκανδαλώδεις δηλώσεις του επί του ζητήματος, που τις διαδέχονται αλαζονικές διαψεύσεις, έχει επαναληφθεί δύο φορές, καθώς επέμενε, τουλάχιστον στις δύο τελευταίες του επισκέψεις στη γείτονα να την αποκαλεί με το συνταγματικό της όνομα, κλείνοντας το μάτι στον αλυτρωτισμό μας.

Πρόκειται για την ίδια γραμμή που ακολουθεί ο υπερατλαντικός και πάλαι ποτέ «σορόβιος» Νίμιτς, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ (με τον οποίον έχει συμπράξει τους τελευταίους μήνες για να αντιμετωπίσει τη δική του πολιτική καθίζηση): Εμφανίζονται ότι εργάζονται τάχα για την προοπτική εύρεσης μιας κοινά αποδεκτής λύσης, υποκριτικά κρυπτόμενοι πίσω από το σύνθημα της «σύνθετης ονομασίας έναντι όλων», ενώ επί της ουσίας «τσιμεντώνουν» μια λύση διπλής ονομασίας, «σύνθετης» για τους Έλληνες, νέτης «Μακεδονίας» για τον υπόλοιπο πλανήτη, με όλο το αλυτρωτικό περιεχόμενο που δίνει σε αυτήν το Σύνταγμα και η εκπαίδευση του γειτονικού κράτους. Προωθείται, δηλαδή, το μικρόβιο που διέλυσε τα Βαλκάνια και τα βύθισε σε αλληλοσπαραγμούς, ως κίνηση «συνεργασίας» και «ειρήνης» για την περιοχή!

Εξ ου και τα πυροτεχνήματα περί «Μακεδονίας», εξ ου και οι δηλώσεις για την αλλαγή της ονομασίας του αεροδρομίου και των ΚΤΕΛ, γι' αυτό και η συσχέτιση ύπαρξης περιοχών ολαβόφωνων στη Δυτική Μακεδονία με το ζήτημα, στο ίδιο μήκος κύματος της προπαγάνδας του γειτονικού κράτους. Κι αν αυτές ανακαλούνται μετά τον σάλο που προκαλούν, αυτό συμβαίνει διότι επί της ουσίας, δεν απευθύνονται στο εσωτερικό της χώρας, αλλά στο εξωτερικό! Γι' αυτό ο δήμαρχος ανασκευάζει τόσο εύκολα τις δηλώσεις του, ενώ το κακό ήδη έχει γίνει εκθέτοντας ανεπανόρθωτα την πόλη, τους κατοίκους της, κι από εκεί και πέρα τους ψηφοφόρους και την παράταξή του.

Αυτή η καταράδα πρέπει να σταματήσει εδώ, απλούςτατα γιατί οι «παρασπονδίες» του δημάρχου έχουν καταστεί μεγάλο πρόβλημα και βραχνάς, όχι μόνο για την τοπική κοινωνία και τον ίδιο τον δήμο – του οποίου το κύρος και την αξιοπιστία έχει, κυριολεκτικά, βυθίσει στα τάρταρα –, αλλά ολόκληρη τη χώρα, τη διαπραγμάτευση της οποίας συστηματικά υπονομεύει και, βέβαια, τον ίδιο τον ελληνικό λαό, του οποίου τις υψηλότερες αξίες εμπιάζει συστηματικά. Για να μη μιλήσουμε για τη Θεσσαλονίκη και τον δήμο, όπου έχει σηκώσει σημαία ευκαιρίας καλλιεργώντας ήθη και πρακτικές «εμπόρου των εθνών». Και, βέβαια,

υπάρχει κι ένας άλλος λόγος, ο οποίος μπροστά σε όσα συζητούμε δεν είναι παρά μια παράπλευρη απώλεια – ωστόσο σημαντική: Είναι ο ίδιος που με τη στάση του προκαλεί και ενισχύει ακραίες αντιδράσεις, σπονσορόνιας έτσι την ακροδεξιά πατριδοκαπηλία: Εξάλλου και ο ίδιος στο δημοτικό συμβούλιο, όλον αυτόν τον καιρό, πολύ συχνά προκαλούσε τη Χρυσή Αυγή, ώστε να καλυφθεί πίσω από τη μασκαράτα του «αντιφασίστα» (sic!).

Για όλους αυτούς τους λόγους λοιπόν ο δήμαρχος πρέπει να πιεστεί ώστε να κάνει ένα βήμα πίσω και να παραιτηθεί από τη θέση του και τις ευθύνες της, στις οποίες πλέον καταφανώς δεν μπορεί να ανταποκριθεί – τουλάχιστον όχι με μη καταστροφικό τρόπο για την τοπική αυτοδιοίκηση, την πόλη, εν τέλει για ολόκληρη τη χώρα. Ούτως ή άλλως, ο λαός της πόλης αυτό συζητάει – και ζητάει – από χτες το πρωί. Ιδού, λοιπόν, η Ρόδος...

Μένουμε Θεσσαλονίκη

«Θέλει η πουτάνα να κρυφτεί...»

Οι επαγγελματίες εθνομηδενιστές φοβήθηκαν από το συλλαλητήριο της 4ης Φεβρουαρίου

Του Γιάννη Παπαμιχαήλ

Μόλις δύο μέρες μετά το συλλαλητήριο προέκυψε «Novartis»: Ωραία καινούρια πράγματα, όπως η «κάθαρη», με το «μαχαίρι που θα φτάσει στο κόκαλο»... Η μετάθεση του δημοσίου ενδιαφέροντος σε κάτι άλλο από τις «εθνικιστικές υστερίες» της πλειτείας Συντάγματος επιτρέπει ήδη τη διαπραγμάτευση του ονόματος της Μακεδονίας «εν ψυχρώ».

Το συλλαλητήριο της Αθήνας για το Μακεδονικό ενόχλησε με τον όγκο του, εξόργισε με τις πολλές γαλανόλευκες σημαίες του και προβλημάτισε με τον πατριωτικό του παλμό όλους τους γνωστούς κύκλους του πολιτικά ορθού υποπατριωτισμού, οι περισσότεροι εκ των οποίων διαπλέκονται με τα φαντάσματα της πολιτικά εκφυλισμένης «αριστεράς». Με πολλή λοιπόν δυσφορία, υπεροπικά ξινό ύφος και μπόλικη «ορθολογικώς σκεπτόμενη» αγανάκτηση, διάφοροι, μάλλον φαιδροί πολιτικοί στοχαστές, συνήθεις παρατρεχάμενοι των δημοσιογράφων που πρόσκεινται στην κυβέρνηση του είκοσι τοις εκατό των ψηφοφόρων, που εξακολουθεί εντούτοις να κυβερνά, καθώς και κάποιά άλλα παλικάρια του αναρχοφιλελεύθερου συρμού, που στελεχώνουν τους προπαγανδιστικούς μηχανισμούς και τις παρακρατικές ομάδες κρούσης του σταλινοφασίζοντος σημερινού καθεστώτος, συνεχίζουν ακούραστα να προβάλλουν τις ίδιες ενστάσεις για τα συλλαλητήρια.

Αυτό που ενοχλεί είναι η αγάπη των λαών για την πατρίδα τους, των απλών ανθρώπων για τον τόπο καταγωγή τους. Είναι αυτό το συναίσθημα της σύνδεσης κάθε λαού με το έδαφος που ο σοσιαλκομμουνιστής αποκαλεί «εθνικισμό».

Πέραν του Θεοδωράκη (που πρόδωσε τις διεθνιστικές αξίες της αριστεράς, όπως ισχυρίζονται, χωρίς να γελούν, οι αντιλαϊκιστές κολαούζοι της καπιταλιστικής διεθνοποίησης), αυτό που ενοχλεί τους δήθεν ορθολογιστές της ψευδοκοσμοπολίτικης κουλτούρας είναι η αγάπη των λαών για την πατρίδα τους, των απλών ανθρώπων για τον τόπο καταγωγής τους. Είναι αυτό το συναίσθημα της σύνδεσης κάθε λαού με το έδαφος, που ο σοσιαλκομμουνιστής αποκαλεί «εθνικισμό».

Η νεοελληνική παθογένεια στην ελληνική περίπτωση των κοσμοπολίτικων ιδεοληψιών είναι ότι, εδώ, δεν έχουμε καν να κάνουμε με τους σοβαρούς φιλελεύθερους στοχαστές ή τους νεοφιλελεύθερους ιδεολόγους της διεθνοποίησης της καπιταλιστικής αγοράς. Αυτοί γνωρίζουν βέβαια καλά ότι οι έννοιες της πατρίδας, του έθνους και του κράτους είναι οι τρεις διακριτές ιστορικές υποστάσεις μιας και μόνης συλλογικής πραγματικότητας: εκείνης του «λαού». Η πατρίδα, σαν πιο συναισθηματικά φορτισμένη, υποδηλώνει τη σχέση του λαού με τη γη, το έδαφος το οποίο θεωρεί ως κοινό, διαχρονικό συλλογικό του αγαθό. Το έθνος είναι η πολιτικοπολιτισμική έκφραση αυτού του λαού – στον νεότερο κόσμο ο φορέας της λαϊκής κυριαρχίας καθώς και των αγώνων για τον εκδημοκρατισμό. Το κράτος είναι ο λαός ως πολιτική βούληση που εκδηλώνεται εμπράκτως, αφού διαθέτει όχι μόνον το μονοπώλιο της νόμιμης βίας, αλλά και τη δυνατότητα να εργάζεται συμβολικά, δηλαδή να οικοδομεί (ή, σήμερα, να αποδομεί) τη συλλογική ταυτότητα του λαού. Ο εθνικισμός ως ασική ιδεολογία δεν έχει καμία αυτόματη σχέση με τα λαϊκά πατριωτικά συναισθήματα. Εντούτοις, σε ιστορικές συνθήκες, όπου μια κοινωνία αισθάνεται συλλογικά ταπεινωμένη και ανήμπορη να αντισταθεί, τα στοιχειώδη λαϊκά πατριωτικά αντανακλαστικά μπορούν κάποτε να προσλάβουν τις ιδεολογικές διαστάσεις του εθνικισμού.

Η σκόπιμη σύγχυση μεταξύ όλων αυτών των πασίγνωστων πραγμάτων στα μυαλά των περισσότερων Ελλήνων «πολιτικών αναλυτών», που με μεγάλη ευκολία συγγάμισαν τα «εθνικιστικά συλλαλητήρια» είτε ως ρεαλιστές είτε,

ακόμα χειρότερα, ως αριστεροί, είναι συχνά ανατριχιαστική. Μυρίζει έντονα δογματική βεβαιότητα ιεροεξεταστή, που διαισθάνεται την έλλειψη πολιτικής ορθότητας κάποιων εν δυνάμει αιρετικών και προσπαθεί με κάθε τρόπο να την αποδείξει. Ο πραγματικός στόχος όλων αυτών των «αντιλαϊκιστών» είναι να αμφισβητήσουν τα δημοκρατικά και κυριαρχικά δικαιώματα των λαών και ακόμα την ίδια την έννοια του λαού. Απέναντι λοιπόν στις δυνάμεις της λαϊκής δεξιάς εμφανίζεται μια νέα ασική «αριστερά», που οραματίζεται έναν «άλλο λαό».

Πιο ανησυχητική είναι όμως ίσως η αίσθηση ότι, στους περισσότερους «αντιλαϊκιστές που απεχθάνονται τις λαοσυνάξεις», η σύγχυση αυτή δεν είναι καν σκόπιμη. Πράγματι εδώ έχουμε περισσότερο να κάνουμε με κωμικοτραγικά ανεπαρκείς μεταπράτες των αναρχοφιλελεύθερων και σοσιαλκομμουνιστικών ιδεοληψιών. Ο δημοσιογραφικός και ο ακαδημαϊκός χώρος, ιδιαίτερα στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες, είναι γεμάτος όχι μόνο από τους οργανικούς διανοούμενους του καθεστώτος της νέας διεθνοποιημένης πολιτικής κυριαρχίας, ή από πράκτορες που κάνουν τη δουλειά τους, αλλά από πολλούς άμισθους κακομοίρηδες, κομπλεξικούς που βαυκαλίζονται

με την έμμονη ιδέα ότι, επαναλαμβάνοντας σαν παπαγάλοι τις «πολιτικά ορθές» αξίες με τις οποίες γαλουχήθηκαν εδώ και τρεις δεκαετίες, καθώς και τις στερεότυπες εθνομηδενιστικές μπουρδες που προπαγανδίζει ακατάπαυστα το καθεστώς μέσω της εκπαίδευσης και των ΜΜΕ, όχι μόνον προοδεύουν πολιτικά και πολιτικά, αλλά επίσης αποκτούν κάποια πρόσβαση στους κύκλους της «καθωσπρέπει διάνοιξης». Δηλαδή, με κάποιο άτυπο και συμβολικό τρόπο, γίνονται τμήμα της ελίτ.

Όπως σωστά το διαπιστώνει ένας από τους ακαδημαϊκούς πρωτοπόρους του ελληνικού μετανεωτερικού εθνομηδενισμού, «η δουλειά που έγινε στο μεταξύ (από το 1992 - 93) με άξονα την κριτική στην ιδεολογία του εθνικισμού και την κριτική επαναπροσέγγιση της ιστορίας δεν πήγε χαμένη, παρήγαγε καρπούς» (*Εφ. των Συντακτών*, 5/02/2018, άρθρο Α. Λιάκου, «Και όμως κινείται»).

Σύμφωνα λοιπόν με την αφελη, αριστεροειδή και προσχηματικά φιλειρηνική διάλεκτο της μόδας, οι λαοί, παρά τις «ασήμαντες διαφορές» των πολιτισμικών τους καταβολών και των διακριτών πολιτικών τους ταυτοτήτων, μπορούν χωρίς πρόβλημα να μοιράζονται τα ιστορικά αφηγήματα περί

της κοινής ανθρώπινης καταγωγής τους, αλλά ακόμα και το όνομα των εδαφών όπου είναι συγκεντρώνονται εγκατεστημένοι, ακριβώς διότι ως πλήθος ατόμων, ως πληθυσμοί χωρίς ιστορικές ιδιότητες, οι «λαοί» (που ιστορικά παύουν έτσι να υφίστανται ως λαοί), δεν έχουν πια τίποτα το ουσιαστικό να μοιράσουν μεταξύ τους.

Οι νέοι ιδίως άνθρωποι μαθαίνουν έτσι, από όσους διαχειρίζονται τη συμβολική και ακαδημαϊκή εξουσία, ότι είναι, πρώτα από όλα, ή θα πρέπει να αισθάνονται, πολίτες του κόσμου και ότι οι εθνικές τους ταυτότητες δεν έχουν πια και πολλή σημασία στον σύγχρονο διεθνοποιημένο κόσμο. Ότι τα ιστορικά πάθη που συνδέονται με τέτοιες ταυτότητες αργά ή γρήγορα θα ιθασευστούν. Και όλα αυτά συνηθίζονται, καθίστανται ένα διανοητικό λαϊφτοτάιλ. Οι νευρωτικοί πολίτες του κόσμου, με ή χωρίς ψυχοφάρμακα για τα υπαρξιακά τους προβλήματα, εκπαιδευμένοι θεωρητικά και εμπράκτως από τους οργανικούς διανοούμενους, συνηθίζουν στην ιδέα ότι οι ιστορικοί κοινωνικοί και πολιτικοί δεσμοί δεν μπορούν προφανώς παρά να είναι ρευστοί και διαρκώς μεταβαλλόμενοι στο χρόνο. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει με τις λαϊκές συνειδήσεις και τις «παλαιές» ταυτότητες. (Να διευκρινίσουμε ότι η έννοια της ιστορικής ρευστότητας χρησιμοποιείται στην προκειμένη περίπτωση καταχρηστικά, μοιάζοντας με κλειδί πασπαριού για κάθε μετανεωτερική χρήση.) Ένας καλός τρόπος για να επισπευθεί αυτή η πολιτική μετεκπαίδευση του «ξεροκέφαλου» ελληνικού λαού, που εκδηλώνει ακόμα έντονες πατριωτικές ευαισθησίες, θα ήταν λοιπόν ακριβώς η αυταρχική, αντιδημοκρατική, ψυχρή διάψευση των ενστάσεων, από ένα αποφασισμένο ολοκληρωτικό καθεστώς, που θα

Μαχητική «διεθνιστική αλληλεγγύη», κάπου στα βόρεια προάστια...

αποδομούσε τον «λαό», γράφοντας τις ιστορικές του μνήμες και τις πολιτικοπολιτισμικές του εμμονές στα παλιά του τα παπούτσια. Με άλλα λόγια, για τους εθνομηδενιστές, όσο περισσότερο οι Έλληνες φωνάζουν ότι «η Μακεδονία είναι μόνο ελληνική», τόσο περισσότερο θα πρέπει να διευρύνεται το «χάσμα γενεών» με την ανεθνικώς σκεπτόμενη «σπουδαγμένη» μικροαστική νεολαία, και πρακτικά, τόσο γρηγορότερα και πιο αποφασιστικά θα έπρεπε να αναγνωριστούν τα Σκόπια ως «Μακεδονία». Έτσι ώστε να σπάσει η ραχοκοκαλιά των λαϊκών αντιστάσεων, όπως ακριβώς συμβαίνει όταν το αποτέλεσμα ενός δημοψηφίσματος αντιστρέφεται, με το έτσι θέλω, από την πολιτική ηγεσία που το έχει προτείνει.

Κλείνοντας μακιαβελικά το μάτι στην «αριστερή» διακυβέρνηση της χώρας, οι επαγγελματίες του εθνομηδενιστικού «διαφωτισμού» φοβήθηκαν μεν από το συλλαλητήριο στις 4/02/2018, αλλά ταυτόχρονα ευελπιστούν ότι, αν η «Αριστερά» είναι αποφασισμένη, μπορεί η αποδόμηση των εθνικών ταυτοτήτων να συνεχιστεί ακόμα ταχύτερα. Όπως γράφει στο προαναφερόμενο άρθρο ο Α. Λιάκος, «η σημασία της διευθέτησης του μακεδονικού ως ενός εθνικού ζητήματος που προκαλεί ταυτοτικές αναταράξεις, έγκειται εκτός των άλλων και στη δυναμική αναπροσδιορισμού της αντίληψης που έχουν οι Έλληνες για τον εαυτό τους και την ιστορία τους. Δεν είναι οι γραφικότητες που είδαμε. Γι' αυτό η διευθέτηση του μακεδονικού είναι μονόδρομος».

Όπως λέει η λαϊκή παροιμία, «θέλει η πουτάνα να κρυφτεί και η χαρά δεν την αφήνει»...

Λαός καθημαγμένος και συλλαλητήρια

Του Νίκου Ντάσιου

Αν στο Μαξίμου διερωτώνται ποιοι συμμετείχαν στα συλλαλητήρια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας, ας ψάξουν μεταξύ του ενός εκατομμυρίου, του οποίου κατασχέθηκαν οι τραπεζικοί λογαριασμοί, των δύο χιλιάδων ανά μήνα που περιμένουν να χάσουν το ακίνητό τους μέσω ηλεκτρονικών πλειστηριασμών για οφειλή από μόλις 1.500 €, των 35 χιλιάδων νοικοκυριών στα οποία διακόπηκε το ρεύμα το τελευταίο δίμηνο του '17 λόγω ανεξόφλητων λογαριασμών. Σε κεντρικά σούπερ μάρκετ των Αθηνών είναι συνηθισμένη η εικόνα ανθρώπων να περιμένουν στο κλείσιμο για τη διανομή περισσευμάτων τροφίμων. Η εικόνα των δεκάδων αστέγων που κατακλύζουν τα σκοτεινά σημεία των κεντρικών δρόμων των πόλεων, γροθιά στο στομάχι σε μια χώρα με τα υψηλότερα ποσοστά ιδιοκατοίκησης μεταπολεμικά. Τουλάχιστον 1.500 άνθρωποι ζουν εκτεθειμένοι σε κάθε λογής κίνδυνο στο κέντρο της Αθήνας, όταν καθημερινά το Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης του Δήμου εγγράφει περίπου 15 νέες περιπτώσεις που περνούν στην απόλυτη στέρση. Ο κοινωνικός ιστός έχει διαρραγεί, με το 36% να αντιμετωπίζει πάραυτα τον κίνδυνο φτώχειας, σύμφωνα με τον δείκτη AROPE (At Risk of Poverty or Social Exclusion) της Ε.Ε., με απώτερες συνέπειες τη διατάραξη της ψυχικής υγείας (εξ ου και η έξαρση των αυτοκτονιών) και τη ροπή προς κάθε λογής παρανομία: πορνεία, ναρκωτικά, τζόγος.

Σύμφωνα με έρευνα της ΓΣΕΒΕ τον Ιανουάριο, ο μεγαλύτερος φόβος ενός πέντε νοικοκυριά είναι η επικείμενη απώλεια του σπιτιού του. Το 51% των νοικοκυριών καλύπτει τις βασικές του ανάγκες στηριζόμενο στις συντάξεις των παππούδων, που πρόκειται να περικοπούν. Ενώ η γειτονική Τουρκία θριαμβολογεί για την αύξηση του πληθυσμού της στα 83 εκατ. (3 εκατ. πάνω από το 2016), εδώ, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, επτά στους 10 νέους μας, 18 έως 34 ετών, αναζητούν εργασία στο εξωτερικό ακόμα σήμερα. Αν συνοπολογίσουμε τους 700 χιλ. νέους επιστήμονες που έχουν ήδη μετοικήσει στο εξωτερικό, τις 80 χιλ. αμβλύσεις τον χρόνο, τους 330 θανάτους που αντιστοιχούν σε 240 γεννήσεις καθημερινά και την αύξηση της παιδικής θνησιμότητας, μπορούμε ευλόγως να συμπεράνουμε ότι χάσαμε μια ολόκληρη γενιά Ελλήνων μέσα σε μια οχταετία! Στη Ρωσία είχε συμβεί κάτι ανάλογο, με τελικό αποτέλεσμα τη χρεοκοπία της μετά από οκτώ χρόνια –κατά τη διάρκεια των οποίων ο πληθυσμός της μειώθηκε κατά 15.000.000–, ενώ το προσδόκιμο ζωής μειώθηκε κατά δέκα ολόκληρα χρόνια, τάση η οποία δεν έχει αναστραφεί μέχρι σήμερα.

Βρισκόμαστε σ' έναν καθοδικό φαύλο κύκλο: τα μεσαία και λαϊκά μικροϊδιοκτησιακά

«Το Κεφάλαιο δεν έχει Πατρίδα και τρέχει να βρει κέρδη σ' όποια χώρα υπάρχουν. Γι' αυτό δε νοιάζεται κι ούτε συγκινείται με την ύπαρξη των συνόρων και του Κράτους. Ενώ εμείς το μόνο που διαθέτουμε είναι οι καλύβες και τα πεζούλια μας. Ποιος λοιπόν μπορεί να ενδιαφερθεί καλύτερα για την Πατρίδα του;»

Άρπς Βελουχιώτης

στρώματα, μη αντέχοντας την υπερφορολόγηση και χωρίς μόνιμη και σταθερή εργασία, οδηγούνται σε παύση πληρωμών, στη μαύρη εργασία και σε συνεχείς ρυθμίσεις. Αποτέλεσμα η εκτόξευση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο σε ύψος άνω των 100 δισ. €, από 89 δισ. € στο τέλος του 2016 (σύμφωνα με στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων) ήτοι, 1 περίπου δισ. τον μήνα!

Θα περίμενε κανένας ότι το κράτος θα επιχειρούσε ν' αντισταθμίσει αυτή την απώλεια εσόδων με άλλες πηγές που έχουν εντοπιστεί, όπως για παράδειγμα το χτύπημα του λαθρεμπορίου ή της διαφθοράς. Δυστυχώς δεν συμβαίνει, αφού οι ελεγκτικοί μηχανισμοί αποδυναμώνονται και απαξιώνονται από τις πολιτικές διοικήσεις τους. Ενδεικτικό παράδειγμα η υποστελέχωση του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου για την πάταξη του λαθρεμπορίου Καυσίμων, με αποτέλεσμα να εισρεύσουν στα κρατικά ταμεία το πρώτο εννεάμηνο του 2017 μόλις 3,1 εκατ. € από πρόστιμα, όταν η κυβέρνηση υπολόγιζε έσοδα της τάξεως των 1,5 δισ. €. Οδηγήθηκε μοιραία στην απόλυτη μείωση των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού το 2017 στα 51,27 δισ. € από 54,16 δισ. € το 2016, 0,3% κάτω του επιβαλλόμενου στόχου. Προκειμένου όμως να μην οδηγηθεί σε περικοπές μισθών στο δημόσιο κατ' εφαρμογή του θερμοθετημένου «κόφτη», ή σε εμπροσθοβαρή εφαρμογή της μείωσης του αφορολόγητου, επέλεξαν την τεχνητή αύξηση του πλεονάσματος μέσω του παγώματος των οφειλών του δημοσίου, όπου τα ληξιπρόθεσμα ξεπέρασαν τα 7 δισ. €. Αποτέλεσμα: 130 εκατ. € λιγότερα σε νοσοκομεία, 420 εκατ. λιγότερα στις δημόσιες επενδύσεις, 230 εκατ. λιγότερα στην Κοινωνική

Προστασία, 22 εκατ. λιγότερα στα επιδόματα πολυτέκνων!! Την ίδια στιγμή, συνεχίζει απρόσκοπτα τους διορισμούς μετακλητών, μονιμοποιεί πολιτικά στελέχη της και υπόσχεται μισθολογικές αυξήσεις και αναδρομικά λόγω ξεπαγώματος των κλιμακίων των δημοσίων υπαλλήλων από 1/1/18.

Εύκολες λύσεις σε μια χειμαζόμενη και αποικιοκρατούμενη χώρα, όπου όλο και λιγότεροι υποχρεώνονται κάθε χρόνο να σηκώσουν το βάρος των κρατικών υποχρεώσεων. Καμία σκέψη για παράδειγμα εξοικονόμησης πόρων μέσω της αναδιάταξης των δημοσίων υπηρεσιών από τις γραφειοκρατικές προς τις πιο παραγωγικές και κοινωνικά ωφέλιμες. Καμία ιδέα για επιστροφή μέρος του ΦΠΑ από κατηγορίες υψηλής φοροδιαφυγής απευθείας προς τον πολίτη, ως κίνητρο για να ζητάει αποδείξεις. Κανένας σχεδιασμός ώστε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα να εστιαστεί στη στήριξη νέων ζευγαριών για δημιουργία οικογένειας και τεκνοποίησης. Καμία ιδέα για αναλογική μείωση του ΕΝΦΙΑ σε συνάρτηση εισοδηματικών κριτηρίων έως και την πλήρη απάλειψή του, όπως και των τεκμηρίων φορολόγησης για όσους είναι άνεργοι ή διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Αντ' αυτών, η κυβερνητική προπαγάνδα αναλώνεται σε υποσχέσεις περί εξόδου στις αγορές τον προσεχή Αύγουστο, εντείνει την εμφυλιοπολεμική αντιπαράθεση μέσω σκανδάλων –την ώρα που απειλείται πανταχόθεν η εθνική μας κυριαρχία–, λοιδορεί και κατασκευάζει ως ακροδεξιούς και φασίστες όσους, κρατώντας την ελληνική σημαία τραγούδησαν το Άξιον Εστί και τη Ρωμιοσύνη στα συλλαλητήρια, για να σηκωθούν «λίγο ψηλότερα»...

Η αντιπαλότητα με τις ΗΠΑ ενώνει Ρωσία, Ιράν και Τουρκία στο συριακό

Του Σεμίχ Ιντζί *

Οι ηγέτες της Τουρκίας, του Ιράν και της Ρωσίας, έχουν συμφωνήσει κατ' αρχάς στην διεξαγωγή μιας συνδιάσκεψης για τη Συρία, που θα πραγματοποιηθεί στην Κωνσταντινούπολη.

Η απόφαση λήφθηκε έπειτα από τις πρόσφατες τηλεφωνικές συνομιλίες μεταξύ του Τούρκου, του Ρώσου και του Ιρανού προέδρου. Η ακριβής ημερομηνία μένει να καθορισθεί. Οι υπουργοί Εξωτερικών από τις τρεις χώρες θα πραγματοποιήσουν μια προπαρασκευαστική συνάντηση στην Αστάνα, τον Μάρτιο. Με δεδομένες τις τελευταίες εξελίξεις στη Συρία, οι οποίες απαιτούν αυξημένη στρατιωτική συνεργασία μεταξύ των τριών χωρών. Η Άγκυρα, βέβαια, επιθυμεί η συνδιάσκεψη να γίνει το συντομότερο δυνατό.

Ωστόσο, η τουρκική επέμβαση στο Αφρίν [...] καθώς και οι κοινές επιχειρήσεις των Ρώσων, του συριακού στρατού και ιρανικών δυνάμεων στο **Ιντλίμπ**, έχουν δημιουργήσει εντάσεις μεταξύ της Άγκυρας και των άτυπων συμμάχων της στη Μόσχα και την Τεχεράνη.

Η απόπειρα των ΗΠΑ, ωστόσο, να ενισχύσουν τις θέσεις τους σε περιοχές που ελέγχει το κουρδικό YPG, παραμένει το κύριο κίνητρο για τη διατήρηση της άτυπης τριμερούς συμμαχίας. Έτσι, παρά τις υποψίες των Τούρκων σχετικά με τις μακροπρόθεσμες προθέσεις που έχουν για τη Συρία οι Ρώσοι και οι Ιρανοί (πράγμα που ισχύει και αντιστρόφως), οι τρεις δεν θα επιτρέψουν στις πιθανές εντάσεις που υπάρχουν μεταξύ τους να λειτουργήσουν προς όφελος των ΗΠΑ και αυτό δεν ισχύει μόνο για τη Συρία, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή.

Η συνδιάσκεψη της Κων/πολης σκοπεύει να παρουσιάσει μια εικόνα στενότερης συνεργασίας μεταξύ της Τουρκίας, της Ρωσίας και του Ιράν και την ίδια στιγμή να βρει πρακτικούς τρόπους που θα αποτρέψουν τους τρεις να συγκρουστούν μεταξύ τους στη Συρία. Οι διαφορές της Άγκυρας με τη Μόσχα γύρω από το ζήτημα του **Ιντλίμπ** παραμένει ένας βραχνάς για τη ρωσοτουρκική συνεργασία στη Συρία. Προσεκτικά, ώστε να μην αναφέρεται οποιαδήποτε ρώσικη ανάμειξη στο **Ιντλίμπ**, το υπουργείο Εξωτερικών της Άγκυρας κατήγγειλε το συριακό καθεστώς στις 7 Φεβρουαρίου, για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιεί εκεί, καθώς και στην ανατολική **Γκούτα**, καλώντας για «άμεση παύση των εχθροπραξιών από το καθεστώς».

Αποτελεί επίσης κοινό μυστικό ότι η Μόσχα είναι έντονα δυσαρεστημένη για τις ένοπλες ομάδες που έχουν συμμαχήσει με την Τουρκία στη βόρεια Συρία, οι οποίες είναι οι ίδιες που η Μόσχα και η Δαμασκός πολεμούν στο **Ιντλίμπ**.

Είναι αμφίβολο εάν τα σχέδια του Ερντογάν για το **Ιντλίμπ** θα μπορέσουν τελικά να συνυπάρξουν με εκείνα του συριακού καθεστώτος ή της Μόσχας. Στις 8 Φεβρουαρίου, είπε,

στο πλαίσιο μιας συνάντησης στο προεδρικό του παλάτι, ότι «[η Τουρκία] θα λύσει και το ζήτημα του Αφρίν και εκείνο του **Ιντλίμπ**, καθώς επιθυμούμε να επιστρέψουν τα αδέρφια μας οι πρόσφυγες στη χώρα τους». Η πλειοψηφία των προσφύγων που βρίσκονται σήμερα στην Τουρκία διέφυγαν από τη Συρία όταν το καθεστώς απελευθέρωσε εδάφη που κατείχε ο ISIS.

Η Τουρκία επίσης ανησυχεί για τους απώτερους σχεδιασμούς που έχουν οι Ρώσοι για τους Κούρδους. Η Μόσχα μπορεί να έδωσε το πράσινο φως στην Τουρκία για την επιχείρηση στο Αφρίν, αλλά δεν την υποστήριξε άνευ όρων. Αντίθετα, κατηγορεί τις ΗΠΑ ότι εξωθούν την Τουρκία σε κινήσεις για τις οποίες πιστεύουν ότι περιπλέκουν την κατάσταση στη Συρία.

Ο **Κερίμ Χας**, Τούρκος πανεπιστημιακός που διδάσκει στο κρατικό πανεπιστήμιο της Μόσχας, λέει ότι η Μόσχα δεν έχει εγκαταλείψει τα σχέδιά της για τη χορήγηση πολιτικών, διοικητικών και κοινωνικών δικαιωμάτων στους Κούρδους. Η Μόσχα έθεσε μια τέτοια πρόταση στο πλαίσιο του προσχεδίου συνταγματικών αλλαγών για τη Συρία, που κατέθεσε στο τραπέζι κατά τη διάρκεια της συνδιάσκεψης που πραγματοποιήσαν Τουρκία, Ρωσία και Ιράν τον Ιανουάριο του 2017 στην Αστάνα, προς μεγάλη δυσαρέσκεια της Άγκυρας.

Ο Χας επίσης πιστεύει ότι η Ρωσία διατηρεί κι ένα απώτερο κίνητρο, επιτρέποντας στην Τουρκία να κινηθεί προς το Αφρίν. Γράφοντας για το BBC της Τουρκίας, υποστήριξε ότι οι δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσει εκεί ο τουρκικός στρατός, καθώς και ο διαρκώς αυξανόμενος αριθμός των θυμάτων, «μπορεί να καταστούν εργαλείο στα χέρια της Μόσχας, ώστε να πείσει την Τουρκία για να ευθυγραμμιστεί περισσότερο με τους σχεδιασμούς της πρώτης σχετικά με τους Κούρδους της Συρίας».

Η Άγκυρα επίσης καταγράφει τις αναφορές ότι η **Δαμασκός** επιτρέπει τη μεταφορά ενισχύσεων του YPG στο Αφρίν. Πολλοί πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο δεν θα ήταν δυνατό δίχως την υποστήριξη των Ρώσων.

Την ίδια στιγμή, ο πρόεδρος **Μπασάφ Αλ Άσαντ** συνεχίζει να εκφράζει την αντίθεσή του με την επιχείρηση της Τουρκίας στο Αφρίν. Η Δαμασκός προειδοποίησε ότι τα τουρκικά τζετ μπορεί να καταρριφθούν, και πρόσφατα προώθησε πυραυλικά συστήματα στο **Ιντλίμπ** και το **Χαλέπι**. Αυτή η κίνηση, που δεν θα πραγματο-

ποιούνταν δίχως την έγκριση των Ρώσων, ήταν σαφέστατα μια προειδοποιητική βολή προς την Τουρκία. [...]

Η Ρωσία επίσης ενίσχυσε την ισχύ της αεράμυνάς της στην περιοχή, αφότου έχασε ένα πολεμικό τζετ από πυρά εδάφους των δυνάμεων της αντιπολίτευσης στο **Ιντλίμπ**. Τα τουρκικά ΜΜΕ ανέφεραν ότι ο συριακός εναέριος χώρος έκλεισε για τα τουρκικά αεροσκάφη, όταν οι Ρώσοι ενίσχυσαν τις δυνάμεις τους στην περιοχή. Αυτό το επεισόδιο κατέδειξε τα όρια που μπορεί να αντιμετωπίσει η επιχείρηση της Άγκυρας στη Βόρεια Συρία, αποτρέποντας μια στενή συμμαχία και συνεργασία με τη Μόσχα. Εξάλλου, οι επιτελείς του τουρκικού στρατού ανησυχούσαν ιδιαίτερα από την κατάρριψη του ισραηλινού τζετ στη Συρία, στις 10/02.

Ο **Σεντάν Εργκίν**, βασικός αρθρογράφος της **Χουριέτ** και πρώην απεσταλμένος της εφημερίδας στην Ουάσιγκτον, συμφωνεί με εκείνους που βλέπουν απώτερες στοχεύσεις στο πράσινο φως που έδωσε η Μόσχα για την εισβολή της Τουρκίας στο Αφρίν: «Με το να διευκολύνουν την έναρξη της επίθεσης στο Αφρίν, για την οποία η Μόσχα γνώριζε ότι θα εξόργιζε τους Αμερικάνους, η Ρωσία έσπρωξε την Τουρκία να απομακρυνθεί ολοένα και περισσότερο από τις ΗΠΑ», έγραψε ο Εργκίν στο άρθρο του της 1ης Φεβρουαρίου.

Οι σχέσεις της Άγκυρας με την Τεχεράνη επίσης αντιμετωπίζουν πιθανή επιδείνωση, που αν δεν ελεγχθεί, μπορεί και να ξεφύγει. Αυτό έγινε φανερό μετά την έκκληση που απύθυνε ο **Ροχανί**, στις 6 Φεβρουαρίου, καλώντας την Τουρκία να σταματήσει τις στρατιωτικές της επιχειρήσεις στο Αφρίν. Ο Ροχανί, μιλώντας σε δημοσιογράφους της Τεχεράνης, πρόσθεσε: «Μια ξένη στρατιωτική επέμβαση πρέπει να πραγματοποιείται με την άδεια της χώρας και του λαού όπου επεμβαίνει», κριτικάροντας την απρόσκλητη στρατιωτική παρουσία της Τουρκίας στη Συρία.

Η Άγκυρα εξοργίστηκε επίσης όταν η κρατική ιρανική τηλεόραση ισχυρίστηκε ότι η Τουρκία χρησιμοποιεί χημικά όπλα στο Αφρίν. Το ελεγχόμενο από την κυβέρνηση πρακτορείο **Αναντολού** αποκάλυψε «κατασκευασμένη» την ιρανική είδηση.

* από την ιστοσελίδα al-monitor.com μετάφραση: Γιώργος Ραγκιάς

«Πουτινομικά»

Τα οικονομικά του Πούτιν

Το ότι το τελευταίο τεύχος του κορυφαίου περιοδικού διεθνών σχέσεων του αμερικανικού κατεστημένου, το **Foreign Affairs**, περιλαμβάνει άρθρο που εκθειάζει την οικονομική πολιτική του Πούτιν, το ήες και είδηση. Κι όμως, αυτή είναι η περίπτωση του Η ανέλπιστα επιτυχία των «πουτινομικών», που υπογράφεται από τον Ντέιβιντ Μίλερ και αφορά στην οικονομική πορεία της Ρωσίας μετά την άνοδο του Πούτιν στην εξουσία.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990, ήλθε ο συγγραφέας, οπότε και ανέλαβε το πάλη ποτέ στέλεχος της ΚGB, οι οικονομολόγοι θεωρούσαν πως ακόμα και η οικονομία της Βενεζουέλας διατηρούσε μεγαλύτερες προοπτικές από εκείνη της Ρωσίας. Στη συνέχεια και οι δυο χώρες καλλιέργησαν δύο διαφορετικές εκδοχές μιας εν πολλοίς κρατικά διευθυνόμενης οικονομίας, τουλάχιστον στους νευραλγικούς τομείς της.

Ωστόσο εκεί σταματούν και οι ομοιότητες των δύο παραδειγμάτων: Ο Τσάβες θα χρησιμοποιήσει τα «πετρέσοδα» στην ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους και την καταπολέμηση της φτώχειας, ενώ την ίδια στιγμή θα αφήσει σχετικώς ακλόνητη την εκεί οικονομική ολιγαρχία, η οποία τον πολεμάει ανοιχτά. Ο Πούτιν υιοθετεί μια διαφορετική πορεία: Αντί για αναδιανομή, κατευθύνει τα έσοδα από το πετρέλαιο στην εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (το οποίο... προεξοφλεί μέσα στη δεκαετία του 2000), και στην αύξηση των αποθεματικών του, ώστε να συγκρατείται το ρούβλι υψηλά και να αποφεύγεται ο πληθωρισμός από τα εισαγόμενα προϊόντα.

Παράλληλα, περιορίζει την κοινωνική δυσαρέσκεια με το να συγκρατεί την ανεργία χαμηλά και τις συντάξεις σταθερές – παρ' όλο που η στρατηγική του αυτή δεν διευκολύνει την οικονομική ανάπτυξη.

Τέλος προωθεί την ιδιωτική πρωτοβουλία, μόνον εκείνη ωστόσο που έχει παραδοθεί πολιτικά στο καθεστώς, και δέχεται τις οδηγίες του Κρεμλίνου. Η συνταγή του Πούτιν, ήλθε ο Μίλερ, αποτελεί ένα παράδοξο μείγμα οικονομικού συντηρητισμού: Στοχεύει στη σταθερότητα και όχι στην ανάπτυξη* αναπαράγει, ως εκ τούτου, ούτε περιορίζει, αλλά και ούτε διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες. Συγκρατεί την ενσωμάτωση της οικονομίας στην παγκοσμιοποίηση σε τομείς απόλυτα ελεγχόμενους από το κράτος. Και επιλέγει να παρέμβει στην παγκόσμια σκακιέρα με όρους κλασικής γεωπολιτικής και ισχύος, παρά με τη «μαλακή ισχύ» της οικονομίας – όπως κάνουν οι Κινέζοι...

Γ.Ρ.

Συρία: το τέλος του πολέμου δι' αντιπροσώπων;

Του δρ Κωνσταντίνου Γεώργια

Τις τελευταίες εβδομάδες, την ίδια ώρα που η «παγκόσμια κοινή γνώμη» θεωρούσε ότι ο πόλεμος στη Συρία οδεύει προς ένα τέλος, παρατηρείται η εκρηκτική αναζωπύρωση των συγκρούσεων. Το Ισραήλ βομβαρδίζει επίμονιμου βάσεως τα συριακά εδάφη, η Τουρκία έχει εισβάλλει στο έδαφος της Συρίας και οι Αμερικάνοι βομβαρδίζουν στρατιωτικές δυνάμεις της κυβέρνησης.

Όλα αυτά δεν είναι παρά αποτέλεσμα της αποτυχίας των στρατηγικών που είχαν επιλέξει οι μεγάλοι παίκτες της περιοχής για την τύχη της Συρίας και η προσπάθειά τους τώρα να επιβάλουν με την στρατιωτική ισχύ, σε παράβαση βέβαια κάθε κανόνα διεθνούς δικαίου, τις θελήσεις τους.

Η ισλαμοφασιστική Τουρκία είδε τα σχέδιά της να αποτυγχάνουν παταγωδώς. Αφού πούλησε τον Άσαντ, καταπατώντας τα σύμφωνα που είχε υπογράψει μαζί του, εργάστηκε πυρετωδώς για την ανατροπή του, δίνοντας βοήθεια στο Ισλαμικό Κράτος και χρηματοδοτώντας μισθοφόρους «αντιστασιακούς», που δρουν ακόμα εναντίον της κυβέρνησης της Δαμασκού. Στόχος της η δημιουργία θυλάκων τουρκικής επιρροής σε όλη τη βόρεια Συρία. Ωστόσο, ο Άσαντ επιβίωσε, ενώ η αποδυνάμωση της κρατικής οντότητας της Συρίας έφερε στο προσκήνιο μία ακόμα εξοπλισμένη και εμπειροπλήρη κουρδική οντότητα στο υπογάστριο της Τουρκίας!

Κι αν για τον Άσαντ δεν είναι και πολλά πράγματα που μπορεί να κάνει ο νεοσοουλιτάνος, το σχέδιό του για τους Κούρδους είναι η μαζική τους εκδίωξη από το Αφρίν και ο ... εκτοπισμός τους στην περιοχή Αλ Τζαζίρα, πολύ πέρα από τον Ευφράτη. Οι Ρώσοι, γνωστοί για τα γεωπολιτικά παιχνίδια τους, φαίνεται να

Όλα αυτά δεν είναι παρά αποτέλεσμα της αποτυχίας των στρατηγικών που είχαν επιλέξει οι μεγάλοι παίκτες της περιοχής για την τύχη της Συρίας και η προσπάθειά τους τώρα να επιβάλουν με την στρατιωτική ισχύ τις θελήσεις τους.

συναινούν σε αυτό, για να δώσουν έτσι ένα μάθημα στους Κούρδους για το σε ποιον πρέπει να στηρίζονται πολιτικά. Βέβαια, το γεγονός ότι χάσανε ένα αεροπλάνο από τους κατασπλιιάδες που στηρίζει ο Ερντογάν δείχνει και τα όρια της πολιτικής τους.

Το Ισραήλ φαίνεται να βρίσκεται στην ίδια θέση με την Τουρκία. Ένθερμος υποστηρικτής των τζιχαντιστών από την αρχή του πολέμου, κύριος στόχος του, πέρα από τη διάλυση της Συρίας, ήταν η ολοκληρωτική κατάκτηση των υψωμάτων Γκολάν και η δημιουργία μιας ζώνης μέσα στη Συρία στην οποία θα κυριαρχούν δυνάμεις απόλυτα εξαρτώμενες από αυτό. Ωστόσο, ενώ πέτυχε τον στόχο του για τη διάλυση της Συρίας, η ίδια αυτή διάλυση οδήγησε το Ιράν – και τις συμμαχικές προς το Ιράν δυνάμεις – μπροστά στην ίδια του την πόρτα! Έτσι, πλέον, δεν έχει να ανησυχεί μόνο για το μέτωπο που έχει ανοίξει με τον Λίβανο, μέτωπο στο οποίο έχει βάλει μπροστά τους Σαουδάραβες να του κάνουν τη δουλειά, αλλά έχει δημιουργήσει, πλέον, και ένα δεύτερο στα υψώματα του Γκολάν. Βομβαρδισμούς είχε επιχειρήσει σε όλη τη διάρκεια του πολέμου στη Συρία, κυρίως για να βοηθήσει τους τζιχα-

ντιστές συμμάχους του. Τώρα όμως έχουμε πλέον μια ποιοτική αναβάθμιση, αφού οι βομβαρδισμοί είναι συνεχείς και στοχεύουν σειρά στρατιωτικών βάσεων του στρατού της Συρίας. Μετά την κατάρριψη του αεροσκάφους του από τις συριακές δυνάμεις, η παρέμβαση των Ρώσων απέτρεψε την πλήρη κλιμάκωση σε πόλεμο μεταξύ Συρίας και Ισραήλ.

Αφήσαμε τελευταίους τους Αμερικάνους, αφού, απ' ό,τι φαίνεται, κανένας πλέον δεν τους συμβουλεύεται γι' αυτά που κάνει.... Έχοντας αποδεχθεί την αδυναμία τους να επιβάλουν μια επιθυμητή λύση, περιορίζονται σε μια στρατηγική όπου κύριο στόχο έχει την προστασία των συμμάχων τους στην περιοχή, κυρίως του Ισραήλ και των Σαουδαράβων, και αυτός ο στόχος δεν είναι άλλος από το να διατηρήσουν τη Συρία αδύναμη, διαιρεμένη και φτωχή. Αυτός είναι ο λόγος που οι Αμερικάνοι βομβάρδισαν ανηλεώς τις συριακές δυνάμεις, όταν αυτές προσπάθησαν να καταλάβουν περιοχές με πετρελαιοπηγές. Οι Αμερικάνοι θέλουν τον έλεγχο των περιοχών που διαθέτουν το 50% του πετρελαίου της Συρίας, τους κεντρικούς υδάτινους πόρους της χώρας και την πιο εύφορη γεωργική γη.

Οι Αμερικάνοι δεν ενδιαφέρονται πλέον για την ανατροπή του Άσαντ. Απλώς θέλουν να στερήσουν τη δυνατότητα για οικονομική ανάκαμψη της χώρας.

Ας μην ξεχνάμε ότι την ίδια πολιτική ακολουθούν και στο Ιράκ, όπου από τα 90 περίπου δισεκατομμύρια δολάρια που υπολογίζεται ότι χρειάζεται πάραυτα η χώρα για την ανασυγκρότησή της, συγκεντρώθηκαν σε μια πρόσφατη συνάντηση μόλις 300 εκατομμύρια! Και όσο για τη συμμαχία τους με τους Κούρδους, το γεγονός ότι δεν απέτρεψαν τους Τούρκους από το να εισβάλλουν στο Αφρίν και να επιδοθούν σε σφαγή και διωγμούς των Κούρδων, δείχνει και το ποιόν τους. Η μόνη αντίρρηση που είχαν στην τουρκική εισβολή ήταν το σχέδιο των τελευταίων να επιτεθούν στην Μανμπίζ.

Πάντως, πέρα από τις βουλιές των ισχυρών της περιοχής, η κατάσταση καθίσταται όλο και πιο έκρυθμη, αφού πλέον, στις συγκρούσεις εμπλέκονται όλο και περισσότερο οι στρατιωτικές δυνάμεις τους και ο πόλεμος δι' αντιπροσώπων φθίνει. Και, όσο πιο πολύ μιλούν τα όπλα, τόσο πιο πολύ αυξάνεται ο κίνδυνος της πλήρους ανάφλεξης σε όλη την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Προκήρυξη του Κινήματος Άρδν για το Αφρίν

ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΑΦΡΙΝ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΚΑΤΑΚΤΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Πριν λίγους μήνες η Ράκα, το προπύργιο των τζιχαντιστών έπεσε χάρη και στην γενναίοτητα των κουρδικών πολιτοφυλακών. Ο ισλαμιστικός κίνδυνος, που διέλυσε την Συρία και κόνιτσε να καταστρέψει την Μέση Ανατολή με πολύ αρνητικές συνέπειες και για την Ελλάδα που συνορεύει με την περιοχή, φάνηκε να περιορίζεται. Αυτό δεν άρεσε καθόλου στον νεοθωμανό Ερντογάν που, ενώ αρχικά στήριξε με κάθε τρόπο τους τζιχαντιστές, το τελευταίο διάστημα, βλέποντας ότι χάνουν, στράφηκε εναντίον τους, περισσότερο για τα μάτια της Δύσης.

Ο Ερντογάν σπεύδει να εκμεταλλευτεί την αστάθεια στην οποία βρίσκεται ακόμα η Συρία για να κατακτήσει ένα ακόμα κομμάτι της. Για άλλη μια φορά η Τουρκία αποδεικνύει το πραγματικό κατακτητικό της πρόσωπο. Όπως το 1938 κατέκτησε την συριακή Αλεξανδρέττα και στην συνέχεια εκκαθάρισε την περιοχή από την πλειονότητα των Συρίων, όπως το 1974 εισέβαλλε και κατέκτησε το βόρειο τμήμα της Κύπρου και το εκκαθάρισε από τους Ελληνοκύπριους έτσι και τώρα θέλει να κατακτήσει το Αφρίν και εν συνεχεία τον Μαντζίμπ, τα δύο κέντρα των κουρδικών δυνάμεων στην Συρία και να εκδιώξει τους Κούρδους.

Είναι τροπή για τις ΗΠΑ, την ΕΕ, την Ρωσία και τις χώρες της περιοχής (Ιράν, Ιράκ, συριακή κυβέρνηση) που αποδέχονται σιωπηλά την επίθεση της Τουρκίας. Ειδικά η Ρωσία που είναι υπεύθυνη για τον εναέριο χώρο του Αφρίν, έχει υποχρέωση να αποτρέψει τα σχέδια του Ερντογάν.

Η ελληνική κυβέρνηση, που το τελευταίο διάστημα κάνει ότι μπορεί για να εξευμενίσει τον Ερντογάν (π.χ. υπόθεση των οχτώ Τούρκων φυγάδων), πρέπει να αντιληφθεί πια ότι αυτή η τακτική έχει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα, δηλαδή την αποθράσυνση της Τουρκίας. Η ελληνική κυβέρνηση υποχρεούται να ζητήσει από την ΕΕ να πάρει ξεκάθαρη στάση κατά των ενεργειών της Τουρκίας.

Ο ελληνικός λαός είναι καιρός να αντιληφθεί ότι αν ο Ερντογάν κατορθώσει να καθυποτάξει την κουρδική αντίσταση μετά είναι σίγουρος ότι θα στραφεί με περισσότερη ορμή κατά της Κύπρου, της Θράκης και του Αιγαίου. Οι Κούρδοι πολεμάνε και για τους Έλληνες!

Κίνημα Άρδν, 8 Φεβρουαρίου 2018

Ο Μεγάλος Συνασπισμός

Αναταράξεις στο γερμανικό κομματικό σύστημα

Του Βασίλη Στοϊλόπουλου

Μετά από πέντε μήνες «ακυβερνησίας», οι επιπτώσεις του εκλογικού αποτελέσματος του περασμένου Σεπτεμβρίου στη Γερμανία άρχισαν να γίνονται πλέον όλο και πιο συναρπαστικές και κυρίως επίπονες για το διαχρονικά καλοβαλμένο κομματικό σύστημα.

Η αλλαγή στο παραδοσιακό κομματικό φάσμα που σηματοδότησε η είσοδος στη γερμανική βουλή του κόμματος AfD και η ανάδειξή του πλέον σε αξιωματική αντιπολίτευση του νέου τρικομματικού Μεγάλου Συνασπισμού (CDU-CSU-SPD), έφερε στην επιφάνεια και την κρίση ταυτότητας των δύο μεγάλων κομμάτων εξουσίας, Χριστιανοδημοκρατών και Σοσιαλδημοκρατών. Κρίση που αποτυπώνεται σε ιστορικά χαμηλά εκλογικά ποσοστά, τεράστιο έλλειμμα αξιοπιστίας, εσωτερικές έριδες, ανταγωνισμούς και αναταράξεις, ομοιομορφία στην αίσιοστη μορφή του, πολιτικό κανιβαλισμό στα υψηλά κλιμάκια, ιδιαίτερα του SPD, αλλά και -σε προσωπικό επίπεδο- καταστροφές πολιτικής καριέρας (Μ. Σουλτς/SPD) και απώλειες κομματικής επιρροής (Χ. Σεεχόφερ/CSU).

Το εκλογικό πλήγμα στο κομματικό σύστημα αφορά κατ' αρχάς

το CDU, τα στελέχη του οποίου όλα τα χρόνια της δωδεκάχρονης διακυβέρνησης Μέρκελ κατάπιε αμάσητα τα πάντα αναφορικά με τις παραδόσεις και τις χριστιανοδημοκρατικές αξίες του κόμματός τους, το οποίο σταδιακά έχασε τα συντηρητικά χαρακτηριστικά του και οι ίδιοι ξέπεσαν στον ρόλο του χειροκροτητή, με μοναδικό στόχο την παραμονή στην εξουσία και τις κομματικές καρέκλες. Για πολλά χρόνια συνηθισμένοι να λειτουργούν «σαν μέτοχοι μιας πολιτικής επιχείρησης που μοίραζε στους μετόχους της το μέρος από τα κέρδη», οι χριστιανοδημοκράτες πολιτικοί αναδείχθηκαν σε «γίγαντες» της σιωπής και της υπομονής σε οτιδήποτε αποφάσιζε η εκτελεστική εξουσία υπό την καγκελάριο Μέρκελ. Η κατάληψη κρατικών θέσεων αποδείχτηκε σημαντικότερη από το περιεχόμενο της πολιτικής στη βάση συντηρητικών αρχών, γεγονός που γίνεται πλέον αντιληπτό, ιδιαίτερα από τη βάση του κόμματος. Για τους συντηρητικούς ψηφοφόρους, οι μερκελικές πολιτικές για το μεταναστευτικό-προσφυγικό, τη «σωτηρία» του ευρώ και την ευρωπαϊκή πολιτική, την κατάργηση ντε φάκτο της στρατιωτικής θητείας, την έξοδο από την πυρηνική ενέργεια, τη διπλή υπηκοότητα, το νόμο για το φύλο, το σκάνδαλο νίζελ κ.α. και τώρα η παράδοση υπουργείων μεγάλης επιρροής, όπως αυτό της οικονομίας, σε σοσιαλδημοκρα-

τικά χέρια, υποδηλώνουν την «αριστεροπραξινή» στροφή που μεθοδικά προκάλεσε στον συντηρητικό χώρο «η πρώην σοσιαλιστρια» Άγκελα Μέρκελ. Με δεδομένο ότι ένα μεγάλο μέρος από τις παραδοσιακές συντηρητικές αξίες δεν εκπροσωπούνται πλέον μέσα στο ηλικιακά «γεροντικό» CDU, ένα σημαντικό τμήμα συντηρητικών ψηφοφόρων του έχει μεταναστεύσει ήδη και συνεχίζει να μεταναστεύει στο AfD ή να απέχει από τις εκλογές.

Η χριστιανοδημοκρατική βάση μπορεί να μην έφτασε στα όρια του ξεσηκωμού, όπως έγινε με τη νεολαία των σοσιαλδημοκρατών, που εναντιώθηκε με πάθος στον Μεγάλο Συνασπισμό, όμως τα πενήνρα αποτελέσματα στις διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση του Μεγάλου Συνασπισμού, στον οποίον η Μέρκελ «έκανε μεγάλες θυσιές», προσφέρουν στους παραπαίοντες σοσιαλδημοκράτες τα σημαντικότερα υπουργεία, προκειμένου να παραμείνει καγκελάριος και να αποτραπεί η νέα προσφυγή στις κάλπες, έχουν προκαλέσει έντονη δυσομορφία και ανησυχία για το μέλλον του κόμματος. Βέβαια, η απώλεια του υπουργείου Οικονομικών για το CDU είχε ήδη δρομολογηθεί από την περίοδο των αποτυχημένων διαπραγματεύσεων για τη δημιουργία της κυβέρνησης Τζαμάικα (CDU/CSU/FDP/Πράσινοι), ενώ και η επιλογή τελικά του σοσιαλδημοκράτη Όλαφ Σολτς για

το εν λόγω υπουργείο είναι αποδεκτή και από τα λόμπι που συσχετίζονται με το CDU, καθώς δεν αναμένεται ν' αλλάξει ιδιαίτερα την πολιτική της λιτότητας και του μηδενικού ελλείμματος που εφάρμοσε ο Σόιμπλε.

Όσο για τους σοσιαλδημοκράτες, κάθε τους απόφαση τους τελευταίους μήνες οδηγούσε προς τα πίσω και στη δημοσκοπική υποχώρηση, καθώς δεν ξεμένουν μόνο από μια ιδεολογία βασισμένη σ' ένα «ένδοξο παρελθόν», αλλά και επειδή σπαράσσονται από προσωπικές έριδες, που ξέφυγαν κατά πολύ από τα όρια της ευπρέπειας. Έτσι δεν είναι καθόλου περίεργο που το SPD κατακύλησε δημοσκοπικά στο 16,5%. Πτώση παρουσιάζουν όμως και τα αδελφά κόμματα CDU και CSU, καταγράφοντας ποσοστά της τάξης του 23% και του 6% αντιστοίχως, ενώ το AfD σκαρφάλωσε ήδη στο 15%.

Δεν θα είναι καθόλου περίεργο, η κρίση στα τρία κόμματα που απαρτίζουν τον Μεγάλο Συνασπισμό, εφόσον επικυρωθεί, όπως αναμένεται, από τα μέλη του SPD, να συνεχιστεί και στις επόμενες εβδομάδες και μήνες. Όλοι αντιλαμβάνονται ότι ο δρόμος της τέταρτης διακυβέρνησης Μέρκελ «δεν θα είναι στρωμένος με ροδοπέταλα αλλά με

νάρκες». Σε κάθε περίπτωση όμως, με τη «σκληρή» Νάλες στην ηγεσία του SPD από τον ερχόμενο Απρίλιο, η αποδυναμωμένη πολιτικά καγκελάριος δεν πρέπει να είναι καθόλου σίγουρη ότι θα κλείσει ανώδυνα και την επόμενη τετραετία. Αντί της προδοκώμενης απ' όλους αναγκαίας πολιτικής σταθερότητας μέσα από μια συνέχιση «ως έχει» του Μεγάλου Συνασπισμού, δεν αποκλείεται η σοβούσα κρίση να σηματοδοτεί την απαρχή του τέλους του υφιστάμενου κομματικού συστήματος στη Γερμανία, όπως ακριβώς έγινε και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (Γαλλία, Ιταλία, Αγγλία).

Η πτώση της σοσιαλδημοκρατίας σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης δύσκολα μπορεί να ανακοπεί, αν δεν ξαναβρεί τα παλιά της χαρακτηριστικά. Με τα σημερινά δεδομένα είναι ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα, γι' αυτό άλλωστε το δίδυμο Βάγκενκνεχτ-Λαφοντέν, παρά την αντίσταση του κόμματός τους Ντι Λίνκε, μιλά ήδη για ένα αριστερό, προοδευτικό «κίνημα», όπου θα χωρούν όχι μόνο η αριστερά και οι απογοητευμένοι από τα κόμματά τους σοσιαλδημοκράτες και πράσινοι, αλλά και όσοι ψηφοφόροι επέλεξαν την ψήφο διαμαρτυρίας, επιλέγοντας ακόμη και το AfD.

Μια κορεάτικη άνοιξη μετά τους χειμερινούς Ολυμπιακούς;

Η ειρήνη ανάμεσα στη Δημοκρατία της Κορέας (Ν. Κορέα) και τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας (Β. Κορέα) μοιάζει ξαφνικά πιο πιθανή από ποτέ με την έναρξη των χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 2018, στις 9 Φεβρουαρίου στη Πιονγκγιάνγκ. Ο Βορράς συμμετέχει με αθλητές του σε μια μεικτή ομάδα με τον Νότο, ενώ παράλληλα στέλνει αντιπροσωπεία που περιλαμβάνει τον επικεφαλής του κράτους (Κιμ Γιονγκ Ναμ) και τον πρώτο επίσημο επισκέπτη στον Νότο από την κυρίαρχη δυναστεία (Κιμ Γιο Τζονγκ, αδελφή του Κιμ Γιονγκ Ουν).

Οι δύο Κορέες βρίσκονται σε «εκεχειρία», αλλά τυπικά είναι ακόμη σε εμπόλεμη κατάσταση, με σποραδικά βίαια περιστατικά από το 1953. Θα μπορούσε αυτό το ολυμπιακό λιώσιμο του πάγου να φέρει αποτελέσματα με μια σταθερή βελτίωση των σχέσεων, μια συνθήκη ειρήνης ή, ακόμα, μια πιθανή επανένωση;

Δεν θα πρέπει να είμαστε πολύ αισιόδοξοι. Πολλές και σημαντικές τάσεις συγκλίνουν σε αυτό. Όλες τους συνοψίζονται σε μία λέξη:

αδράνεια. Μετά από επτά δεκαετίες είναι πολύ δύσκολη η αλλαγή του υφιστάμενου στάτους κβο. Στον Βορρά, η διατήρηση της εξουσίας από την οικογένεια Κιμ και το Εργατικό Κόμμα τους, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αναγόρευση του καθεστώτος σε φύλακα έναντι της εξωτερικής απειλής που εκπροσωπεί ο Νότος και η αμερικανική στρατιωτική παρουσία κατά μήκος της ζώνης εκκευρίας. Για ευνόητους λόγους, μία επανένωση, ειρηνική ή όχι, σε κάθε περίπτωση, θα είχε ως αποτέλεσμα το τέλος του καθεστώτος αυτού. Ο πληθυσμός του Νότου είναι διπλάσιος του Βορρά και το ΑΕΠ του είναι πενήντα φορές μεγαλύτερο. Δεν θα υποταχθούν ειρηνικά σε μια κυβέρνηση του Βορρά. Ακόμη κι αν ο Βορράς μπορούσε να κατακτήσει στρατιωτικά τα εδάφη του Νότου, δεν θα αφομοίωνε, αλλά θα αφομοιώνονταν από έναν μεγαλύτερο και πιο εύπορο πληθυσμό.

Από την άλλη μεριά, η κυβέρνηση του Νότου ξέρει τι συμβαίνει όταν ένα μεγαλύτερο και πλουσιότερο κράτος υποδέχεται έναν συγκριτικά μεγάλο, αλλά πολύ φτωχότερο πλη-

θυσμό. Μετά από δύο σχεδόν δεκαετίες, η ενοποιημένη Γερμανία εξακολουθεί να ασχολείται με τις οικονομικές, πολιτισμικές και πολιτικές συνέπειες της επανένωσης (ο πληθυσμός της Δυτικής Γερμανίας στην επανένωση το 1990 ήταν 66 εκατ., ενώ της Ανατολικής Γερμανίας 16 εκατ.). Όπως συμβαίνει με την κυβέρνηση του Βορρά, έτσι και η νοτιοκορεατική κυβέρνηση έχει έννομο συμφέρον στη διατήρηση του στάτους κβο, δεδομένου ότι οι δεκάδες χιλιάδες των αμερικανικών στρατευμάτων και πάρα πολύ χρήμα επιδοτούν τα αμυντικά έξοδα του Νότου και δίνουν μια τεχνητή ώθηση στην οικονομία του.

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ, από την πλευρά της, είναι ικανοποιημένη με την παρούσα κατάσταση, καθώς αποτελεί, ήδη από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κομμάτι του λόγου ύπαρξης της αμερικανικής κυβέρνησης η διαρκής διόχτευση πλούτου από τις τσέπες των Αμερικανών εργαζομένων στους τραπεζικούς λογαριασμούς και τους προϋπολογισμούς του στρατιωτικού-βιομηχανικού συμπλέγματος

στο όνομα της «Άμυνας».

Όσον αφορά την κινεζική κυβέρνηση, θεωρεί τη Βόρεια Κορέα «ουδέτερη ζώνη» που κρατάει τον αμερικανικό στρατό μακριά από τα σύνορά της (την τελευταία φορά που οι αμερικανικές δυνάμεις πλησίασαν τον ποταμό Γιαλού, η Κίνα παρενέβη και τις απώθησε στον 38ο παράλληλο, με αποτέλεσμα την παρούσα στασιμότητα).

Ορισμένοι από τους παραπάνω παίκτες θα χρειαστεί να κάνουν πιο αποφασιστικές κινήσεις αν θέλουν να σπάσουν τον πάγο. Μια καλή αρχή θα ήταν, για τις ΗΠΑ, να δώσουν στον Νοτιοκορεάτη Μουν Τζα-ιν μια ορισμένη ημερομηνία -για παράδειγμα, πέντε χρόνια- για την πλήρη απόσυρση των αμερικανικών στρατευμάτων από την κορεατική χερσόνησο. Αυτό όμως θα απειλούσε τον φουσκωμένο αμερικανικό «αμυντικό» προϋπολογισμό. Δεν θα πόνταρα και πολύ σε αυτό...

του Thomas Knapp, Counterpunch, 9/2/2018
μετάφραση: Σ.Σ.

Η ανθρωπολογική προέλευση της αποανάπτυξης

Του Αλέξανδρου Κόρπα-Πρελορέντζου

Η ανθρωπολογική προέλευση της απο-ανάπτυξης ξεκινάει από τον μετασχηματισμό της κοινωνίας και της αλλαγής των συμπεριφορών των ανθρώπων κατά τα χρόνια της βιομηχανικής επανάστασης, σηματοδοτώντας την αρχή του «δεύτερου κύματος».

Ο παραδοσιακός τρόπος ζωής των ανθρώπων πριν τη βιομηχανική επανάσταση ήταν εξαρτημένος από το ύπαιθρο, αλλά και από τους δεσμούς της οικογένειας, ενώ οι κοινωνικές δομές απαρτίζονται από την αλληλοβοήθεια και τη συνεργασία στοχεύοντας στην εξέλιξη του ανθρώπου. Παράλληλα, η οικιακή οικονομία ήταν βασικό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης της εποχής, ενώ η επιχειρηματικότητα περιοριζόταν σε μικρές συνεργατικές οικονομικές μονάδες, όπου η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών κάλυπτε ανάγκες της κοινότητας. Συνακόλουθα, η αξία του αντιπραγματισμού προϊόντων έβρισκε την προστιθεμένη σημασία της μέσα από το έθιμο του δώρου, ενώ η «τεμπελιά» θεωρούνταν σημαντικός παράγοντας της ανθρώπινης ευημερίας.

Από τις αρχές του 18^{ου} αιώνα, που θεωρείται η απαρχή της καταναλωτικής κοινωνίας, οι άνθρωποι άφησαν το παραδοσιακό τρόπο ζωής της υπαίθρου με σκοπό να εργαστούν στα εργοστάσια, ενώ η παραδοσιακή οικονομία μετατράπηκε σε βιομηχανοποιημένη. Παράλληλα, σηματοδοτήθηκε η αρχή μιας νέας εποχής, λόγω της δημιουργίας μεγάλων αστικών πόλεων και της οικολογικής υποβάθμισης, όπου η καπιταλιστική ανάπτυξη της οικονομίας δημιούργησε μία καταναλωτική κοινωνία άνιση, και με τάσεις που πηγάζουν από τον ανταγωνισμό και τον ατομικισμό. Ενώ, η νεωτερικότητα, δημιούργησε ανθρώπους αποξενωμένους μεταξύ τους μέσω της «τεχνικής» της.

Έτσι λοιπόν, η ανθρωπολογική

Η αποανάπτυξη επικεντρώνεται κριτικά απέναντι στην παγκοσμιοποίηση, προτάσσοντας ένα καινούργιο είδος κοινοτισμού και ασκεί κριτική στο φαντασιακό της ανάπτυξης και της προόδου που δημιουργείται από τη διαδικασία της οικονομικής μεγέθυνσης.

κή πηγή της αποανάπτυξης θέλει να θυμίσει την ιστορία του ανθρώπου, αλλά και τη φύση του, όπου υλοποιείται μέσα από πρακτικές που αναπροσαρμόζουν τις κοινωνικές σχέσεις με τη φύση. Έτσι, λόγω της υποβάθμισης του οικοσυστήματος, αμφισβητείται η σκοπιμότητα της συνεχιζόμενης οικονομικής ανάπτυξης στις υπερανεπτυγμένες χώρες. Επιπρόσθετα, η αποανάπτυξη επικρίνει την ιδέα ότι ο Τρίτος Κόσμος πρέπει να ακολουθήσει το μοντέλο ανάπτυξης των Η.Π.Α. και της Ευρώπης. Το 1980, ένα μεγάλο λογοτεχνικό ρεύμα ασχολήθηκε με την ανθρωπολογική κριτική της ίδιας της ιδέας της ανάπτυξης, αναφέροντας ότι είναι δυτικής καταγωγής και αναζητείται η ανάγκη αποκρυπτογράφησης της ανάπτυξης στον Τρίτο Κόσμο.

Η αποανάπτυξη προέρχεται από διάφορα λογοτεχνικά ρεύματα, όπως της μεταανάπτυξης, δηλαδή της οργάνωσης της κοινωνικής ζωής που σχετίζεται με εναλλακτικές οικονομικές πρακτικές. Παράλληλα, αμφισβητείται η κεντρικότητα της μεγέθυνσης της οικονομίας για την κοινωνία. Ενώ, προτείνεται μία ανάπτυξη με περισσότερη συμμετοχή της λαϊκής βάσης και μία απεμπλοκή από την εκβιομηχάνιση. Επιπλέον, η μεταανάπτυξη

αναδεικνύει τις αποικιακές σχέσεις της ανισότητας και της καταπίεσης που έχουν νομιμοποιηθεί μέσα από τους μηχανισμούς της ανάπτυξης. Αυτό που αποκαλείται ανάπτυξη, δεν μπορεί να βασίζεται στην υποταγή των πολιτισμών μέσω της αποικιοκρατίας, όπου πολλές φορές η πολιτισμική ομοιογένεια έχει αποικίσει ψυχολογικά στους ανθρώπους, δημιουργώντας υλιστικές αξίες.

Αυτή την «επιστροφή προς τα πίσω» που καλεί η αποανάπτυξη, σε ένα νέο είδος κοινοτισμού, όπου παράλληλα πηγάζει από την ιστορία των πολιτισμών, τη συναντάμε ιδιαίτερα στη Λατινική Αμερική. Αυτή η τάση, και παράλληλα το κοινωνικό κίνημα που ασκεί κριτική στην ανάπτυξη, αναπτύσσεται ιδιαίτερα στη Λατινική Αμερική και ονομάζεται Buen Vivir. Αυτό το νέο κοινωνικό κίνημα στην ουσία αναφέρεται σε μια ολιστική, μη οικονομικά προσανατολισμένη κοινωνική ζωή και αποτελεί μια εναλλακτική λύση για την ανάπτυξη. Συνοπτικά θα μπορούσε να ειπωθεί ότι το Buen Vivir επηρεάστηκε από αυτόχθονες αγωνιζόμενους ιθαγενείς, οικολόγους, γυναίκες και τη νεολαία.

Το κίνημα Buen Vivir παρουσιάζεται ως μια ευκαιρία κατασκευής μιας νέας μορφής συνύ-

παρξης, που υποτάσσει τους οικονομικούς στόχους σε οικολογικά, ανθρώπινα και αξιοπρεπή κριτήρια. Αυτό το νέο είδος κοινοτισμού, που εμπνέεται από τον τρόπο ζωής των κοινοτήτων των ιθαγενών της Λατινικής Αμερικής, περιέχει όλες τις πανανθρώπινες αξίες και αρχές, όπως τη δικαιοσύνη, την ισότητα, την αλληλεγγύη, την ελευθερία κ.ο.κ. Το Buen Vivir μεταφράζεται ως καλή διαβίωση, όπου όμως, αυτό το «καλό» που περιέχει, μπορεί να υιοθετήσει διαφορετικές διατυπώσεις, αναλόγως με το κοινωνικό σύνολο και το περιβάλλον. Έτσι, για παράδειγμα, το Buen Vivir έχει διαφορετική ερμηνεία για τους πληθυσμούς ιθαγενών και διαφορετική για τον αστικό χώρο.

Ανθρωπολογικά λοιπόν, η αποανάπτυξη επικεντρώνεται κριτικά απέναντι στην παγκοσμιοποίηση, προτάσσοντας ένα καινούργιο είδος κοινοτισμού και ασκεί κριτική στο φαντασιακό της ανάπτυξης και της προόδου που δημιουργείται από τη διαδικασία της οικονομικής μεγέθυνσης. Παράλληλα, η προέλευσή της από το λογοτεχνικό ρεύμα της μεταανάπτυξης, υπενθυμίζει την ανάγκη δημιουργίας μιας δικαίας παγκόσμιας κοινότητας, δεδομένου της μεγάλης ανισότητας που επικρατεί μεταξύ Βορρά και Νότου. Τα παραδείγματα που εμπνέονται από το ρεύμα της αποανάπτυξης ανά τον κόσμο είναι αρκετά, χωρίς απαραίτητα να αυτό-προσδιορίζονται ως κινήσεις από-ανάπτυξης. Το κίνημα Buen Vivir κίνημα της Λατινικής Αμερικής είναι μια δημιουργική αντίσταση απέναντι στη παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου. Αυτό που διερωτάται, είναι το κατά πόσο παρόμοιες πρακτικές και τρόποι ζωής μπορούν να υλοποιηθούν σε αστικές κοινότητες στα πλαίσια της καταναλωτικής κοινωνίας και του τριτογενή τομέα της οικονομίας. Η αποανάπτυξη καλεί για μια δημιουργία νέων υποκειμένων αποφεύγοντας τα κατάλοιπα της νεωτερικότητας και αναδεικνύοντας τα χαρακτηριστικά του ανθρώπινου υποκειμένου.

Νέα κυκλοφορία των Εναλλακτικών Εκδόσεων

Γιώργος Ρακάς
Σύγχρονες Βαβέλ
Μετανάστευση, ποδηλατισμικότητα, συγκρούσεις: Από τον Άγιο Παντελεήμονα στην προσφυγική κρίση

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια προσπάθεια μελέτης του μεταναστευτικού φαινομένου σε παγκόσμια κλίμακα και κατ' εξοχήν στην Ελλάδα. Είναι το επιτέλεσμα μιας μακρόχρονης έρευνας στην αθηναϊκή γειτονιά του Αγίου Παντελεήμονα, στα πλαίσια διδακτορικής εργασίας του συγγραφέα. Ο καπιταλισμός και η αποικιοκρατία αποδιάρθρωσαν παγιωμένες ισορροπίες του ανθρώπινου βίου, πυροδοτώντας τις μεγαλύτερες μετακινήσεις πληθυσμών στην ιστορία. Έτσι, το μεταναστευτικό τείνει να αναδειχθεί σε υπ' αριθμόν ένα ζήτημα του 21ου αιώνα, καθώς συμπυκνώνει όλες τις παγκόσμιες αντιθέσεις – γεωπολιτικές, πολιτισμικές, οικονομικές, οικολογικές και δημογραφικές. Η παγκοσμιοποίηση, θεωρώντας ότι οι άνθρωποι και οι κοινωνίες τους μπορούν να λειτουργήσουν ως αεικίνητα εμπορεύματα, αποθέωσε αυτή τη ρευστότητα, ως το προανάκρουσμα μιας υπερεθνικής, πολυπολιτισμικής παγκόσμιας κοινωνίας. Και φυσικά, θα συμβεί το αντίθετο, και η Ευρώπη θα μεταβληθεί σε θέατρο σφοδρών διαπολιτισμικών συγκρούσεων, που με την σειρά τους παράγουν έναν σοβινιστικό σπασμό. Η ίδια η παγκοσμιοποίηση, οδηγώντας εκτός ελέγχου φαινόμενα όπως η μετανάστευση, προετοιμάζει την «Ευρώπη-φρούριο» που σήμερα καταγγέλλει.

Γιώργος Κοζίας
Πολεμώντας υπό σκιάν...
Ελεγεία και σάτιρες,

Εκδόσεις Περισιπωμένη 2017, σελ. 72

και στους πιο ζοφερούς καιρούς
έχουμε το δικαίωμα
να περιμένουμε μίαν έκλαμψη...
Χάνα Άρεντ

Αυτό το δικαίωμα στην έκλαμψη αναδεικνύουν τα ποιήματα της νέας συλλογής του Γιώργου Κοζία. Σαράνια εννιά ποιήματα το *corpus* του «Πολεμώντας υπό σκιάν...», υμνούν και παρωδούν το μεγαλείο της ανθρώπινης ζωής, αλλά και την ιερή κενότητα της ύπαρξης.

Σίτχοι μοναχικοί, αρρενωποί, ηρωικοί και πένθιμοι φτερουγίζουν κατακορύφως, αναζητώντας την αρετή και την τόλμη της ελευθερίας του Κάλβου, την εξεγερμένη φύση του αυτόχειρα Καρυωτιάκη, το αγελικό μαύρο φως του Σεφέρη, ψάχνοντας έναν απαστράπτοντα ορίζοντα, σίτχοι που ορμούν αιρετικοί και αγέρωχοι ενάντια σε κάθε φουρκιομένη μούσα.

*Αναρίθμητες οι εικόνες της μεγάλης
θλίψης.*

Τίποτε όμως δεν πάει χαμένο.

Έλα να δεις

*από τα κόκκαλα βγαλμένη την Ελπίδα
κι άδραξε το άστρο της αυγής.*

*Κρέμασε το τσεκούρι στο περήφανο
πένθος...*

(«Κρέμασε τὸ τσεκούρι...», σελ. 31)

Ο Γιώργος Κοζίας γεννήθηκε στην Πάτρα το 1958. Σπούδασε βιβλιοθηκονομία και Ευρωπαϊκό Πολιτισμό. Εργάστηκε στον χώρο του ημερήσιου και περιοδικού Τύπου. Πρωτοδημοσίευσε στα περιοδικά «Το Δέντρο» και «Ευθύνη» το 1983. Ποιήματά του έχουν εμπνεύσει την εικονογράφο Εύη Τσακνιά και έχουν μελοποιηθεί από τον Θάνο Μικρούτσικο, ενώ έχουν μεταφραστεί και ανθολογηθεί στα γαλλικά και ισπανικά.

Από την ιστοσελίδα tetartopress.gr

Αριστερά: Από το λαϊκό ήθος, στον μηδενιστικό αμοραλισμό

«... μας και βρουν κάλυψη στους ετερόκλητους όχλους των συλλαλητηρίων»

Ο φερόμενος ως πρωθυπουργός μιας χώρας!!!

Του Δημήτρη Ναη.Γιαννάτου

Μέσα στην πρωθυπουργική μπουρδολογία και το κενό της, ο «εκλεκτός» των διεθνών αφεντικών, ετερόκλητο όχλο χαρακτήρισε τον λαό που διαδhlώσε στο Σύνταγμα, με τραγική κραυγή για το συνολικό κατάντημά του: «Μη, παρακαλώ σας, μη, λησμονάτε τη χώρα μου!».

Κι αυτός ο υποτιμητικός, ανέντιμος και ανήθικος χαρακτηρισμός δεν δημιουργήσει καμία αντίδραση από τους ταγούς της «επανάστασης»! ΑΝΤΑΡΣΥΑ, Λ.Α.Ε, αποκόμματα των Εξαρχείων, γκρουπούσκουλα του κ@λου, μπεκρήδες ποικιλώνυμων δικτύων και δικαιωμάτων, κυρίες αριστερές φιλανθρωπίες-«αλληλεγγύης» και άλλα ψευδοκοινοπολιτικά ναρκισσοειδή ραπανάκια, μουγκάθηκαν. Επειδή στην ουσία το ίδιο πιστεύουν για τον λαό. Αυτοί είναι η πρωτοπορία και ο διαισθητισμός και ο λαός η πλέμπα. Άξεστος και απολίτιστος, χρειάζεται κάποιον να τον εκπολιτίσει. Βαθιά ολιγαρχικοί και ελπιότες, το ίδιο με τη δεξιά! Οι παλιότεροι λαϊκοί κομμουνιστές, απλοί άνθρωποι που έδωσαν τη ζωή τους για τον λαό και τη χώρα, αδιάβαστοι από τοιπάτα, όμως μύστες μιας λαϊκής κοσμικής θρησκείας για το δίκιο, αν ζούσαν θα έφτυναν πάνω τους.

Παλιότερα, στη λογοτεχνία, στις κινηματογραφικές ταινίες, στη γειτονιά, κυρίαρχη πεποίθηση των αριστερών -σμιλεμένων και από τις διώξεις και τους αποκλεισμούς-, ήταν ο αγώνας ενάντια στην απολυταρχική εξουσία που υποτιμά και διαφεντεύει τον λαό. Καθόλου περίεργο, αν σκεφτούμε ότι η πεποίθηση αυτή διαπερνούσε το λαϊκό σώμα, ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση. Η «προδοσία των διανοουμένων και των ηγεσιών» ήταν νωπή στην ιστορία μας. Η απόσταση των «πνευμα-

τικών ελίτ» από τους ανθρώπους του μόχθου και της προκοπής ήταν βασική παράμετρος του βίου μας. Ο ανώνυμος κομμουνιστής ένιωθε κομμάτι αυτού του λαού και του τόπου και η εθνικοαπελευθερωτική διάσταση του ελληνισμού ζυμωνόταν στις πολιτικές προσπάθειές του για οικονομική και κοινωνική ελευθερία. Έπανε τον παλμό του δικού όλου, περισσότερο ως βίωμα, παρά ως ιδεολογία (την κληρονομιά αυτή είδαμε να αναβιώνει ο Μίκης στο συλλαλητήριο, αφουγκραζόμενος τον παλμό του ευρύτερου λαϊκού σώματος). Ελεύθερος, σε μια ανεξάρτητη και ελεύθερη πατρίδα. Στο πλαίσιο αυτό είχε κερδίσει ακόμα και την επιθετική... αποδοχή των δεξιών. Ο κομμουνιστής γείτονας ήταν αυτός που πάλευε για τις ιδέες του και τον τόπο, ακόμα κι αν διαφωνούσαν μαζί του.

Τι έγινε στην πορεία, ώστε η Έλλη Παππά, στο αυτοβιογραφικό βιβλίο, «Μαρτυρίες μιας διαδρομής», να μιλά για την «καταπάτηση αρχών και αξιών» στο όνομα της επαναστατικής... ευελιξίας και του αμείλικτου τακτικισμού;

Η Παππά ομιλεί για τον τρόπο επιβίωσης των επαγγελματιών κομμουνιστών, αναγκαστικά συνωμοτικού χαρακτήρα, που οδηγούσε συχνά στην εκμετάλλευση, με κάθε τρόπο και αιτιολόγηση, καταστάσεων και αντιφάσεων της πραγματικότητας. Όσοι, ανεπαίσθητα, εμπότισε με «επαναστατικό αμοραλισμό» τα μέσα επίτευξης του σκοπού. Ο αριστερός βασικός σκοπός, αγιά-

Αυτοί είναι η πρωτοπορία και ο λαός η πλέμπα. Άξεστος και απολίτιστος, χρειάζεται κάποιον να τον εκπολιτίσει...

ζει τα μέσα.

Άλλωστε, η «ηθική» την οποία καταπατούσαν ήταν η ηθική της αστικής τάξης, οπότε, η καταπάτηση οποιουδήποτε συναισθηματικού ή αξιακού ορίου δεν αποτελούσε πρόβλημα. Σε αντίθεση, το λαϊκοαγροτικό σώμα της αριστεράς παρέμενε προσκολλημένο (μέχρι και το 1980) στις παραδοσιακές αξίες της ανθρωπιάς, επειδή κάποια πράγματα είναι ανθρώπινα και κάποια άλλα απλώς «δεν μπορώ να τα κάνω», επειδή έτσι με οδηγεί το φιλότιμο και το ήθος μου.

Παράλληλα, η άμπωτις του εθνικοαπελευθερωτικού προτάγματος, συνολικά από τον ελληνισμό, επηρέασε και την αριστερά. Άλλωστε ήταν πιο έτοιμη να δεχτεί κοινωνικά την πρόοδο και τον «εξοχρονισμό» ως αφηρημένο «διεθνισμό». Η τοποθέτηση των σπουδαγμένων για «παιδιών» της, στη θέση του

«μορφωμένου» συμμάχου των «εξοχρονιστικών ελίτ», αποτελούσε όχι μόνο ανάδειξη, επιτέλους, της «πρωτοπορίας του λαού» στην πολιτική διεκδίκηση ενάντια στο... κατεστημένο, αλλά είχε και πάμπολλα υλικά οφέλη. Ταυτόχρονα, η μεσοστρωματική μετάλλαξη της κοινωνικής αριστεράς οδήγησε τους αριστερούς να ακολουθήσουν, στη μικροκλίμακα της ζωής τους, το παράδειγμα της πρωτοπορίας τους. Στην αριστερά, η ταύτιση του σώματος με την ηγεσία του επιτέλους επετεύχθη, με τον πιο ελεεινό τρόπο.

Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στον ελιτίστικο απομονωτισμό από τα λαϊκά στρώματα. Στη ναρκισσοειδή υποστρόφη της πρωτοπορίας σε μια ταυτότητα απόλυτης αλήθειας, εξουσίας και ολοκληρωτισμού. Η θέληση να εξαφανιστεί στην κυριολεξία η πατρίδα και ο λαός δείχνει το απίστευτο τραύμα της αριστεράς και τις αδυσώπτες ενοχές της έναντι του ίδιου του εαυτού της, που, εντέλει, στην ουσία, δεν μπορεί να αντέξει και να ανechtεί.

Θα 'ταν αισιόδοξο, οι ενοχές να μετουσιώνονταν σε κρίση συνείδησης, μα αυτό θα προϋπέθετε μια αριστερά που δεν θα είχε αναγάγει σε ολοκληρωτική ιδεολογία την εξαφάνιση κάθε συνείδησης.

Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στον ελιτίστικο απομονωτισμό από τα λαϊκά στρώματα. Στη ναρκισσοειδή υποστρόφη της πρωτοπορίας σε μια ταυτότητα απόλυτης αλήθειας, εξουσίας και ολοκληρωτισμού. Η θέληση να εξαφανιστεί στην κυριολεξία η πατρίδα και ο λαός, δείχνει το απίστευτο τραύμα της αριστεράς και τις αδυσώπτες ενοχές της έναντι του ίδιου του εαυτού της, που εντέλει στην ουσία δεν μπορεί να αντέξει και να ανechtεί.

Ο Πέλοψ κι ένα κομμάτι ελεφαντόδοντου

(μνήμη Τάκη Σπυρόπουλου, του μεγάλου απόντος από το συνέδριο της Ολυμπίας)

Του Μάνου Στεφανίδη

Το ανατολικό αέτωμα του ναού του Διός στην Ολυμπία εικονοποιεί τον καταγωγικό μύθο του Δράματος. Έχουμε εδώ την εκκίνηση ενός αγώνα θανάτου με έπαθλο μια γυναίκα και ένα βασίλειο. Ένα σώμα και μια εξουσία. Ο Οινόμαος, βέβαιος για τη νίκη του, είναι χαλαρός. Μειδιά με το χέρι στη μέση. Ο ξενόφερτος Πέλοψ από την άλλη πλευρά, στα αριστερά του Δία, είναι σύννους (αυστηρός ρυθμός γαρ) έχοντας συνείδηση της μοίρας του. Αυτοσυγκεντρώνεται με τον τρόπο του νεαρού Δαβίδ, του νεαρού Μικελάντζελο. Δίπλα του η Ιπποδάμεια, η δαμάστρια αλόγων και ελλόγων, έχει ήδη κάνει την επιλογή της προδίδοντας αυτόν που την διακυβεύει τόσο εύκολα. Που την παίζει στα ζάρια. Τον πατέρα! Πολιτική ή συναισθηματική η απόφαση; Τα άλογα πάντως δίπλα της είναι έτοιμα για να καταστούν τα πρότυπα των ίππων του Παρθενώνα αλλά και να φιάσει η επιρροή τους ως τα άγρια άλογα του Γκωγκέν.

Οι μορφές είναι υπερφυσικές κατά τα τραγικά μέτρα με τον Θεό στο κέντρο να μεριμνά για την κοσμική τάξη. Εδώ η γλυπτική καθίσταται θεολογία και το κάλλος δεν διαφοροποιεί το σωματικό από το πνευματικό. Ο Δίας λάμπει φυσικά και μεταφυσικά. Παράλληλα οι Ηλιείοι εδώ κάνουν μεγάλο, πολιτικό και πολιτιστικό παιχνίδι μέσω του ναού τόσο προς την Σπάρτη όσο και προς την Αθήνα. Ο Πέλοψ που ήρθε από την Ανατολή - ex Oriente lux - είναι ο εισηγητής των Ολυμπιακών Αγώνων και ο γενάρχης των Ατρείδων. Την ιστορία των οποίων βέβαια θα «σφετεριστούν» ιδιοφυώς οι ποιητές της Αθήνας. Έχει γιούς τον Αιρέα, τον Θυέστη και τον πανέμορφο Χρυσίππο που τον ερωτεύτηκε ο Λάιος εμπλεκοντας οκανδαλωδώς τον οίκο των Λαβδακιδών με εκείνο των Ατρείδων. Οι γιοί του Θυέστη μαγειρεύτηκαν από τον Αιρέα ως αντεκδίκηση (Ο Θυέστης αποπλάνησε την γυναίκα του Αιρέα όπως και νεότερος Θυέστης την Κλυταιμνήστρα. Επαναλαμβάνονται διφυή μοτίβα στη δομή του Μύθου). Τα θυέστεια δείπνα αποτελούν αφενός οικογενειακή παράδοση για τους άνακτες - κι ο Τάνταλος μαγείρεψε τον γιο του Πέλοπα και τον πρόσφερε στους θεούς - αλλά και την απαρχή της κατάρας των Ατρείδων. Από την οποία αρά αμφότεροι οι οίκοι θα απαλλαγούν με την επέμβαση της αθηναϊκής δικαιοσύνης. Το θετό υπέρτερο του φυσικού δικαίου. Απίστευτη η προπαγάνδα της αττικής υπεροχής μέσα από την εκλογίκευση των μύθων στο αρχαίο δράμα. Ο Πέλοψ είναι μετά τον Ηρακλή ο μεγαλύτερος πελοποννησιακός ήρωας, ένας μικρός θεός που τεμαχίζεται, τρώγεται, επανασυγκολλείται και ανασταίνεται. Όπως ο Διόνυσος ή ο Άπτις. Μόνο ένα μικρό κομμάτι σάρκας στον ώμο του δεν βρέθηκε και αντικαταστάθηκε από ελεφαντόδοντο, την ευεργετική παρουσία του ζώου στον άνθρωπο αλλά και της τέχνης της γλυπτικής στην επίτευξη της αθανασίας.

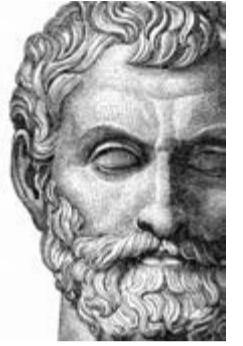

Το Δυτικό Αέτωμα του Διός στην Ολυμπία στο ανυπέβλητο μουσείο εντός της ιερής άλτεις. Υπό γωνίαν η σύνθεση αποκτά απροσδόκητη κίνηση. Ακόμη και ο Απόλλων μετέχει στη δράση προκρίνοντας το αποτέλεσμα. Η πάλη του έλλογου με το άλογο, της ζωικής με την πνευματική δύναμη. Πάντα οι γυναίκες το πολύτιμο διακύβευμα. Η επιθυμία που δημιουργεί πολιτισμό έστω και μέσα από την βία ή και τον θάνατο. Η θεμελιώδης απόφαση που θα έλεγε ο Παναγιώτης Κονδύλης. Το ίδιο θέμα θα το ξαναδούμε στις μετώπες του Παρθενώνα με την βία να κατοχυρείται πανηγυρικά. Παρότι οι Κένταυροι είναι φορείς μιας υπερφυσικής, ζωικής δύναμης εκπροσωπώντας έναν κόσμο που και σέβεται και φοβάται ο αρχαίος άνθρωπος.

Το Δυτικό Αέτωμα του Διός στην Ολυμπία στο ανυπέβλητο μουσείο εντός της ιερής άλτεις. Υπό γωνίαν η σύνθεση αποκτά απροσδόκητη κίνηση. Ακόμη και ο Απόλλων μετέχει στη δράση προκρίνοντας το αποτέλεσμα. Η πάλη του έλλογου με το άλογο, της ζωικής με την πνευματική δύναμη. Πάντα οι γυναίκες το πολύτιμο διακύβευμα. Η επιθυμία που δημιουργεί πολιτισμό έστω και μέσα από την βία ή και τον θάνατο. Η θεμελιώδης απόφαση που θα έλεγε ο Παναγιώτης Κονδύλης. Το ίδιο θέμα θα το ξαναδούμε στις μετώπες του Παρθενώνα με την βία να κατοχυρείται πανηγυρικά. Παρότι οι Κένταυροι είναι φορείς μιας υπερφυσικής, ζωικής δύναμης εκπροσωπώντας έναν κόσμο που και σέβεται και φοβάται ο αρχαίος άνθρωπος.

ΥΓ: Τάκη, καλή ανάμωση, ευχαριστώ για όλα

Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι στα κουρδικά!

του Σαρουάτ Ρασίντ

Το μηνιαίο φιλοσοφικό περιοδικό, στο Κουρδιστάν του Ιράκ (Μπασούρ), τύπωσε το βιβλίο, το οποίο ήταν και το πρώτο που εξεδόθη από τον συγκεκριμένο εκδοτικό οίκο, για τους αρχαίους Έλληνες προσωκρατικούς φιλοσόφους.

Όταν αποφασίσουμε να φιλοσοφήσουμε, αν πραγματικά θέλουμε να φιλοσοφήσουμε, είμαστε υποχρεωμένοι να ακούσουμε αυτήν τη φωνή που είναι ο πρώτος λόγος της φιλοσοφίας. Τη φωνή των προσωκρατικών. Η θέληση μάς υποχρεώνει. Η επιστροφή μας στον πρώτο λόγο των προσωκρατικών και η μελέτη αυτού δεν πρέπει να είναι μόνο μια ιστορική επιστροφή, αλλά να είναι μια συνειδητά νοητική επιστροφή. Η αρχαϊκή σκέψη των προσωκρατικών φιλοσόφων είναι πριν τη φιλοσοφία! Δηλαδή πριν καν υπάρξει ο διαχωρισμός σε φιλοσοφικά κανάλια, όπως κοσμολογία, φυσιολογία, ηθική, λογική, αισθητική κ.λπ. Όταν ήμουν στο Κουρδιστάν, πριν πέντε χρόνια, στην πόλη Αρμπίλ, την πατρίδα μου, τα Άρβηλα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και είχα χρόνο για να διαβάσω, μα και να μελετήσω φιλοσοφία, τότε άρχισα να γνωρίζω τον Παρμενίδη από τους μεγάλους Γερμανούς φιλοσόφους, όπως τον Χάιντεγκερ και άλλους. Όταν για πρώτη φορά διάβασα τα αποσπάσματα του Παρμενίδη στα αραβικά, έμεινα έκπληκτος από αυτό το θαυμαστό έργο! Και αποφάσισα να το διαβάσω στη γλώσσα του ίδιου του Παρμενίδη. Άρχισα να μελετώ και να μεταφράζω για εμένα προσωπικά, με σκοπό την κατανόηση. Κατάλαβα τότε ότι, για να κατανοήσω τον Παρμενίδη, θα έπρεπε να διαβάσω και τον Ηράκλειτο και να μελετήσω τον Λόγο του. Τότε κατάλαβα ότι αυτοί οι δύο μεγάλοι στοχαστές είναι οι σημαντικότεροι της αρχαϊκής σκέψης. Ο Λόγος του Ηρακλείτου και το Νοεῖν του Παρμενίδη.

Μελέτησα λοιπόν τις σκέψεις και τη ζωή των κορυφαίων αυτών στοχαστών και εργάστηκα βασιζόμενος σε αυθεντικά κείμενα και ακριβείς μεταφράσεις Ελλήνων ερευνητών και φιλολόγων.

Δεν ήταν καθόλου εύκολο έργο. Αντιθέτως ήταν πολύ δύσκολο! Για έναν ολόκληρο χρόνο εργάστηκα πάνω στα 150 σωζόμενα κείμενα του Παρμενίδη και τα 126 σωζόμενα κείμενα του Ηρακλείτου. Εδώ θέλω να αναφέρω πόσο πολύ έχω ξενυχτήσει ταξιδεύοντας στον Ηράκλειτο και στον Παρμενίδη με τη μέθοδο της οντολογικής θεμελίωσης. Και στη συνέχεια, κατάφερα να μελετήσω και να μεταφράσω τη σκέψη της Ιωνικής Σχολής (Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξίμενος), όπως και τον Αναξαγόρα και την Ατομική Σχολή των Λεύκιππου και Δημόκριτου... Έχοντας εργαστεί για δυο χρόνια πάνω στη μετάφραση των κειμένων, έλαβα ενθάρρυνση και υποστήριξη από τους φίλους που εργάζονται σε αυτόν τον φιλοσοφικό τομέα της μετάφρασης και της έρευνας, συμπεριλαμβανομένου του δρα Αρφάν Μουσταφά που είναι φιλόλογος, καθηγητής και ερευνητής. Είχα επίσης τη χαρά να δεχθώ τη βοήθεια του φιλολόγου και μεταφραστή Σάχο Οσμάν ο οποίος επιμελήθηκε το έργο μου συγκρίνοντας τη γερμανική και τη λατινική μετάφραση από το πρωτότυπο. Όταν αντιλήφθηκα ότι ο κουρδικός πολιτισμός δεν είχε άμεση την ουσία του ελληνικού πολιτισμού, υπέφερα πολύ ... Αναρωτήθηκα γιατί. Αφού είμαστε οι πλησιέστεροι στην Ελλάδα... και είμαστε ο αρχαίος γείτονάς τους, γιατί θα έπρεπε ο Κούρδος μελετητής και ερευνητής να διαβάζει και να μαθαίνει για τον ελληνικό πολιτισμό από έμμεσες μεταφράσεις;... Έτσι αποφάσισα να μεταφράσω τα αιώνια φιλοσοφικά κείμενα των μεγάλων φιλοσόφων της προσωκρατικής περιόδου.

Γιατί το Είναι;... Τι είναι η σκέψη;... Και τι είναι η απάντηση για την ερώτηση;... Όταν όλες οι ερωτήσεις παραμένουν αναπάντητες; ... Όπως έχει αναφέρει ο μεγάλος στοχαστής της Ελλάδας, Κώστας Αξελός: «Τα μεγάλα ερωτήματα έχουν απαντηθεί από δεκάδες μεγάλους και παραμένουν αναπάντητα. Στη φιλοσοφία, η έννοια της απάντησης σε ένα ερώτημα είναι μια αδόκιμη σκέψη. Το γιατί υπάρχει ο κόσμος έχει ποτέ αποδειχθεί;»

30 ημέρες* Σχόλια για την πολιτική και τον πολιτισμό

Του Σπύρου Κουτρούλη
www.koutroulis-spyros.blogspot.com

Καρλ Πολάνυι

Η εφεύρεση του εμπορίου

Αγορά, χρήμα και Δημοκρατία στην αρχαία Ελλάδα

Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα 2017

Μετάφραση: Γιώργος Ρακκάς, Σιράτος Μείνιανόπουλος

Επιμέλεια: Χριστίνα Σταματοπούλου, Γιώργος Καραμπελιάς

Για όσους είχαν εντυπωσιαστεί από το εύρος των γνώσεων και την οξυδέρκεια των παρατηρήσεων του έργου του Καρλ Πολάνυι, *Ο μεγάλος μετασχηματισμός*, θα έχουν την ευκαιρία στο νέο έργο του, που μεταφράστηκε και εκδόθηκε στη χώρα μας, να διαπιστώσουν τη βαθιά γνώση που έχει της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Στους αρχαίους Έλληνες θα αποδώσει την εφεύρεση του εμπορίου, αλλά και τον ρόλο του κράτους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο. Για παράδειγμα, τα σιτηρά, δηλαδή το ψωμί των Αθηναίων, ο Περικλής είχε καταφέρει να τα εξασφαλίσει με ένα πολύπλοκο και πρωτοποριακό δίκτυο που ξεκινούσε από τις πόλεις της Μαύρης Θάλασσας, συνεχίζονταν στην πόλη του Βυζαντίου, στα νησιά του Αιγαίου και στην Εύβοια. Όποιος επιθυμούσε να πληξει την Αθηναϊκή Δημοκρατία έπρεπε να πληξει αυτό το δίκτυο. Συνεπώς, η μεταφορά του σιταριού ήταν υπό την προστασία του κράτους και ήταν η εναλλακτική λύση σε σχέση με τις αγορές της Αιγύπτου και της Σικελίας, που ελέγχονταν από τους Πέρσες και τους Συρακούσιους αντίστοιχα. Η πρόνοια ενός κράτους να εξασφαλίσει τις πρώτες ύλες, που είναι απαραίτητες για την επιβίωσή του είναι έκτοτε πρωταρχική του υποχρέωση. Η ναυτιλία χρειαζόταν τη χρηματοδότηση ενός πρωτεύοντος τραπεζι-

κού συστήματος. Πράγματι, στον Πειραιά, οι τραπεζίτες έστηναν τα τραπεζία τους όπου δέχονταν καταθέσεις και δάνειζαν. Πρόκειται για μια εικόνα που θα συναντήσουμε πάλι, μετά από πολλούς αιώνες, στη Φλωρεντία. Σημαντικές είναι οι ακόλουθες παρατηρήσεις του Κ. Πολάνυι για να κατανοήσουμε την αθηναϊκή πόλη:

«Η πειθαρχία στην πόλη, δηλαδή, ήταν απεριόριστη, και η υπαγωγή του ατόμου στην πόλη πλήρης. Ποτέ δεν αναπτύχθηκε στην Ελλάδα η ιδέα των σύμφυτων με το άτομο δικαιωμάτων, η ελευθερία προέκυπτε για το άτομο μέσω της συμμετοχής του στο κράτος. Αυτό δεν θα πρέπει να θεωρηθεί άρνηση της ατομικής ελευθερίας. Μάλλον η ύπαρξη του ατόμου ξέχωρα από την πόλη ήταν αδιανόητη. Η σύγχρονη ιδέα των ατομικών δικαιωμάτων, ενός θεμελιώδους ανταγωνισμού μεταξύ του ατόμου και του κράτους, θα φαινόταν στους Έλληνες ως σχήμα οξύμωρο. Αυτή η μοναδική πειθαρχία δεν περιλάμβανε μόνον την πολιτική και τη στρατιωτική σφαίρα αλλά και την οικονομία. Αντί να βασίζεται σε έναν ανύπαρκτο μηχανισμό καθορισμού των τιμών, στηριγμένο στην προσφορά και τη ζήτηση, επέμενε να διασφαλίζει επαρκή προσφορά σε μια δεδομένη τιμή. Αυτό επέτρεψε στην πόλη να στραφεί στην αγορά ως ένα χρήσιμο εργαλείο για την τροφοδοσία των πολιτών της» (σελ. 71).

«Η ύπαρξη του ατόμου ξέχωρα από την πόλη ήταν αδιανόητη. Η σύγχρονη ιδέα των ατομικών δικαιωμάτων ενός θεμελιώδους ανταγωνισμού μεταξύ του ατόμου και του κράτους, θα φαινόταν στους Έλληνες ως σχήμα οξύμωρο.»

Βασίλης Φίλιας

Μια ανεκτίμητη προσφορά, μια μεγάλη απώλεια

Ο Βασίλης Φίλιας έφυγε από την παρούσα ζωή 90 ετών, έχοντας μέχρι τέλους πλήρη πνευματική διαύγεια. Το ειδικό βάρος του υπήρξε μέγιστο, η προσφορά του ανεκτίμητη και η απώλειά του κενό δυσαναπλήρωτο.

Ο Χαρακτήρας

Επρόκειτο για μια σύνθετη, πολυσχιδή και συγκλονιστική προσωπικότητα. Δεν ήταν απλώς ένας Καθηγητής, θεμελιωτής της σύγχρονης Κοινωνιολογίας στην Ελλάδα, που γνώριζε άριστα την επιστήμη του, αλλά είχε μελετήσει εμβριθώς πολλά πέραν αυτής. Είχε βαθύτατες γνώσεις ακόμα και επί θεμάτων τα οποία κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί.

Πολυπράγμων με πολυποικίλες δραστηριότητες στην κοινωνία, με βαθειά δημοκρατική συνείδηση και αδιαπραγμάτευτη αγάπη για την πατρίδα.

Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια της ζωής του ανησυχούσε πολύ, διακρίνοντας ότι οι κίνδυνοι για το έθνος μας αυξάνονται επικίνδυνα. Έτσι αφιέρωνε μεγάλο μέρος του χρόνου του για την αντιμετώπιση τόσο της παραδοσιακής πλέον υποχωρητικότητας του κράτους στα εθνικά δίκαια, όσο και του εθνομηδενισμού.

Υπήρξε μετρημένος και αυστηρός, πρώτα με τον εαυτό του και κατόπιν με τους άλλους. Εν τούτοις πίσω από αυτή την αυστηρότητα υπήρχε ένας ρομαντισμός και μια τρυφερότητα, που μπορούσε κανείς να διακρίνει από το ενδιαφέρον για τους φίλους του, από την ευγένεια με την οποία εκφραζόταν για το ωραίο φύλλο, από την τρυφερότητά του για τα ζώα και την αγάπη για τα φυτά. Στον κήπο του είχε πολλές εκατοντάδες είδη φυτών, τα οποία περιποιείτο ο ίδιος με στοργικότητα.

Η Κοινωνική και Πολιτική του Δράση

Ασχολήθηκε πολύ με την πολιτική, αλλά η ακεραιότητά και το ασυμβίβαστο του χαρακτήρα του δεν ήταν δυνατόν να ευδοκιμήσουν στο διεφθαρμένο σύστημα της πολιτικής ζωής μας. Ως εκ τούτου δεν έλαβε κυβερνητικές θέσεις, απ' όπου θα μπορούσε να προσφέρει πάρα πολλά. Άφησε όμως σημαντικότατο συγγραφικό έργο, έσπει-

ρε σπόρους μέσα από αυτό, όπως επίσης και στις καρδιές των μαθητών του με την ελπίδα ότι κάποτε θα καρποφορήσουν.

Μαθητής των αντιστάθηκε θαρραλέα στη Γερμανική κατοχή συμμετέχοντας σε πλέον των 20 πολύνεκρων διαδηλώσεων. Οργανώθηκε στην «Ιερά Ταξιαρχία» (νεολογιστικό παράρτημα της ΠΕΑΝ του Κώστα Πετρίκου) και σε φάση νυκτερινής δράσης τραυματίστηκε σοβαρά στην παλάμη από σφαίρα Γερμανού στρατιώτη.

Αντιστάθηκε στην επταετή δικτατορία, όντας επί κεφαλής της «Δημοκρατικής Άμυνας» (ΔΑ). Συνελήφθη τον Ιούνιο του 1968, καταδικάστηκε σε 18,5 χρόνια φυλακή και απολύθηκε τον Αύγουστο του 1973, με την γενική αμνηστία. Ακόμα και μέσα από την φυλακή έστειλε αντιδικτατορικά άρθρα, τα οποία δημοσιεύονταν σε εφημερίδες του εξωτερικού.

Μεταδικτατορικά, παρά τις αντιρρήσεις του, η ΔΑ συμμετέσχε στην συνίδρυση του ΠΑΣΟΚ μαζί με το ΠΑΚ. Αγωνίστηκε για να μην γίνει το ΠΑΣΟΚ ένα αρχηγικό κόμμα και διαφωνώντας, ως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής, διαγράφηκε τον Ιούλιο του 1975.

Το 1987 ήταν από τους πρωτεργάτες της ίδρύσεως της «Σοσιαλιστικής Ένωσης», η οποία υπήρξε εκ των συνιδρυτών του ενιαίου Συνασπισμού το 1989. Όμως το 1990 αποχώρησε από το κόμμα λόγω διαφωνιών.

Παρά την ταλαιπωρία που υπέστη από το στρατιωτικό καθεστώς, αγαπούσε τις Ένοπλες Δυνάμεις, και θεωρούσε τιμή του που ήταν έφεδρος αξιωματικός των καταδρομών και που είχε θείο Στρατηγό.

Είχε ιδιαίτερη αγάπη για την Πολεμική Αεροπορία διατελέσας Καθηγητής επί μακρά σειρά ετών της Σχολής Πολέμου Αεροπορίας, καθώς και Διευθυντής Σύνταξης στην «Αεροπορική Επιθεώρηση» του ΓΕΑ από το 2005. Το 2007 το περιοδικό αυτό βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών.

Στο πλούσιο συγγραφικό έργο του, βιβλία-άρθρα, άφησε τελευταίως και άλλα δύο έτοιμα, προς έκδοση, βιβλία.

Χρήστος Πουγκιάλης

● | *Ανεβροντημένες Ιστορίες*

Του Κωνσταντίνου Μαυρίδη

Λιτλ Μπίγκχορν

Μύθοι και πραγματικότητα της τελευταίας μάχης του Τζορτζ Κάστερ

Πάνω από τον ποταμό Λιτλ Μπίγκχορν, στα ΝΑ της πολιτείας της Μοντάνας, υπάρχει ένα ιδιόμορφο στρατιωτικό νεκροταφείο. Οι ταφόπλακες δεν είναι στοιχισμένες σε σειρές, αλλά σημαδεύουν, ένα προς ένα, τα επίμερους σημεία που έπεσαν τα μέλη του 7^{ου} συντάγματος ιππικού, στην ομώνυμη μάχη κατά των συνασπισμένων ινδιάνικων φυλών των Λακότα, Ντακότα και Σεγιέν, την Κυριακή 25 Ιουνίου του 1876.

Μπορεί κάποιος να διαμορφώσει μια νοερή εικόνα του τι συνέβη εκείνη την ημέρα και να ακολουθήσει με το μάτι την πορεία της μάχης στο πεδίο και τις απώλειες των στρατιωτών. Περίπου σαράντα λευκές πλάκες, ανάμεσα τους κι εκείνη του Τζορτζ Άρμστρονγκ Κάστερ, είναι συγκεντρωμένες στην κορυφή ενός λόφου ονόματι «ο λόφος της τελευταίας μάχης», και δίνουν την εντύπωση μιας ηρωικής, όσο και απέλπιδος, άμυνας μέχρις εσχάτων, απέναντι σε υπέρτερους αντιπάλους. Ωστόσο, η απουσία αυτών των αντιπάλων στο μνημείο είναι τόσο καταφανής, όσο και η δική τους αφήγηση για τη μάχη και του ρόλου τους σ' αυτή. Το γεγονός αυτό αποτελεί ιστορικό παράδοξο, αν λάβουμε υπόψη ότι δεν απέμεινε κανένας απολύτως ζωντανός από τη μονάδα του Κάστερ για να διηγηθεί τα γεγονότα. Με την προφορική παράδοση των Ινδιάνων να αγνοείται συστηματικά στα 140 χρόνια από τη μάχη, ο μύθος των «Θερμοπυλών» της άγριας Δύσης, όπου «λίγοι αγωνίστηκαν εναντίον αμέτρητων, μέχρι την τελευταία σφαίρα», υψώθηκε τεχνηέντως και ρίζωσε στη συλλογική συνείδηση ενός έθνους που εκείνη τη χρονιά έκλεινε την πρώτη του 100ετία.

Αρχικά, πρέπει να αναφερθεί ότι η ήττα του 7^{ου} συντάγματος Ιππικού του αμερικανικού στρατού στο Λιτλ Μπίγκχορν δεν μπορεί να γίνει κατανοητή, αν δεν λάβουμε υπόψη την προσωπικότητα του Τζορτζ Κάστερ. Μιλάμε για έναν άνθρωπο που ενώ αποφοίτησε τελευταίος στην τάξη του από τη

στρατιωτική ακαδημία του Ουέστ Πόιντ, ανήλθε στο βαθμό του υποστράτηγου στον αμερικανικό εμφύλιο σε ηλικία 23 ετών και διακρίθηκε για τις παράτολμες, ως και αυτοκτονικές, επιθέσεις του με το σώμα εθελοντών του Μίσιγκαν. Αποκορύφωμα των ανδραγαθημάτων του ήταν η ανατροπή της επίθεσης του ιππικού των Νοτίων την τρίτη μέρα της μάχης του Γκέτσυμπουργκ, γεγονός για το οποίο παρασημοφορήθηκε από τον ίδιο τον Λίνκολν. Η φήμη του σε τόσο μικρή ηλικία και το γεγονός ότι εμπλέκε σε απίστευτες καταστάσεις, από τις οποίες έβγαίνει νικητής ως διά μαγείας, φαίνεται ότι του είχαν καλλιεργήσει την αίσθηση του αήττητου. Η λατρεία κοινού και στρατιωτών, αλλά και ο γάμος του με τη **Λίμπυ Κλιφτ**, μια από τις διάσημες καλλονές της εποχής, τον είχαν καταστήσει διασημότητα εθνικού μεγέθους.

Μετά τον εμφύλιο και την επέκταση των ΗΠΑ προς τα δυτικά, ο Κάστερ θεωρήθηκε ο ιδανικός διοικητής για το επίλεκτο 7^ο σύνταγμα ιππικού και από το 1866 ως το 1876 πήρε μέρος στην εκκαθάριση των Ινδιάνων των μεγάλων πεδιάδων, με δεκάδες παράτολμες επιδρομές εναντίον «εχθρικών» φυλών. Το 1876, ο τότε πρόεδρος **Οδυσσεάς Γκραντ** έδωσε εντολή στον στρατό να μαντρώσει τους εναπομείναντες ελεύθερους Ινδιάνους σε καταυλισμούς και την άνοιξη ο Κάστερ ανέλαβε δράση ως επικεφαλής της εκστρατείας κατά της φυλής των Σεγιέν, υπό τους **Καθιστό Ταύρο** και **Τρελό Άλογο** που δεν υπάκουαν στις εντολές της κυβέρ-

νησης.

Προφανώς, κάποτε η τύχη του θα τον εγκατέλειπε και αυτό έγινε το μεσημέρι της 25ης Ιουνίου. Στόχος του Κάστερ ήταν ο καταυλισμός των Σεγιέν, ο οποίος εντοπίστηκε από τους ανιχνευτές του (ινδιάνους **Κρόου**), οι οποίοι του υπέδειξαν ότι ο αριθμός αλόγων που έβλεπαν σήμαινε ότι οι πολεμιστές που είχαν συγκεντρωθεί ήταν ασυνήθιστα πολλοί και θα ήταν καλύτερα «να μην αναστατώσουν τη σφηκοφωλιά». Οι πληροφορίες που είχε ο στρατός ήταν πως οι αντίπαλοι ήταν κάτω από 800, ενώ στην πραγματικότητα οι Ινδιάνοι που θα αντιμετώπιζε τελικά ο Κάστερ και οι 647 ιππείς του θα ξεπερνούσαν τους 3000. Κάτι ακόμα που αγνοούσε ήταν ότι οι μισοί απ' αυτούς ήταν οπλισμένοι με επαναληπτικές καραμπίνες, πράγμα που θα τους έδινε συντριπτική δύναμη πυρός έναντι του ιππικού. Λίγο αργότερα ο Κάστερ πρόσεξε ότι οι Ινδιάνοι ανιχνευτές του έβγαζαν τις στολές τους και τους έδιωξε, λέγοντάς τους ότι δεν θα ανηχτεί «τέτοια πτοπαθή συμπεριφορά».

Το παράξενο είναι ότι, ενώ όλα τα δεδομένα συνιστούσαν αναδίπλωση και επιστροφή στην περιοχή με περισσότερες δυνάμεις, ο Κάστερ διατάζει επίθεση από δύο σημεία (ανατολικά και βόρεια) κατά του καταυλισμού, διαιρώντας τις δυνάμεις του, ενώ ηγείται ο ίδιος της επίθεσης από βορρά, για να συλλάβει ομήρους τα γυναικόπαιδα και να αναγκάσει τους πολεμιστές σε παράδοση. Η κατάληξη είναι τραγική, καθώς οι επιθέσεις γίνονται ασυντόνι-

κοί για στοιχεία με ασυγχώρητη καθυστέρηση, δεν κάνει κανένα λόγο για «ηρωική αντίσταση», αλλά, για «κυνήγι βούβαλου», με τους στρατιώτες να τρέχουν αλλόφρονες να σωθούν και κάποιους να αυτοκτονούν μέσα στον πανικό τους. Όταν, δύο μέρες αργότερα, κατέφθασαν στο σημείο της μάχης τα αποσπάσματα του 7^{ου} συντάγματος, που είχαν αποκοπεί αποκρούοντας ινδιάνικες επιθέσεις στα ανατολικά του ποταμού, αντίκρισαν ένα αποκρουστικό θέαμα. Τα πτώματα είχαν τεμαχιστεί και κείτονταν με βγαλμένα μάτια, πολτοποιημένα κρανία και κομμένα σκαλπ, πάγια πρακτική των Ινδιάνων για να αποτρέψουν τυχόν επιστροφή των εχθρών τους από τον κόσμο των πνευμάτων.

Με το που τα νέα έφτασαν στην Ουάσινγκτον έγινε πανικός. Πώς ήταν δυνατόν, η καλύτερη μονάδα του αμερικανικού στρατού, υπό τη διοίκηση του «χρυσού παιδιού» του εμφυλίου, να εξοντωθεί από τους «άγριους» την επέτειο της 100ετηρίδας του έθνους; Ο πρόεδρος Γκραντ είχε ένα πρώτης τάξεως σκάνδαλο στα χέρια του και αμέσως προσπάθησε να επιρρίψει την ευθύνη στους νεκρούς, με πρώτο απ' όλους τον διοικητή τους. Δεν είχε υπολογίσει όμως τη Λίμπυ Κάστερ και το γεγονός ότι το ζεύγος Κάστερ ήταν πλέον διασημότητες επιπέδου Χόλιγουντ, πριν καν υπάρξει Χόλιγουντ. Η Λίμπυ Κάστερ έκανε σκοπό της ζωής της να υπερασπίσει «σαν αγριόγατα» τη μνήμη του συζύγου της και το πέτυχε απολύτως, χρηματοδοτώντας τη βιογραφία του από τον **Φρέντερικ Γουίτακερ** και γράφοντας η ίδια τέσσερα βιβλία για τη ζωή τους, τα οποία έγιναν μπεστ σέλερ. Η Λίμπυ, που έζησε μέχρι τα 91 της χρόνια δίνοντας διαλέξεις, γράφοντας άρθρα κι έχοντας θάψει όλους τους επικριτές του άντρα της, ύψωσε τον προσωπικό μύθο του «ατσάλινου Κάστερ που οδηγεί τους στρατιώτες του σε μια συντριπτική άνιση μάχη, όπου πεθαίνουν υπερασπίζοντας τις θέσεις τους μέχρι τον τελευταίο». Η Λίμπυ γνώριζε πως μπορείς να σκοτώσεις τον άνθρωπο, αλλά δεν μπορείς να σκοτώσεις τον μύθο, και η αντοχή του αφηγήματός της στον χρόνο φαίνεται να την δικαιώνει απόλυτα.

Με την προφορική παράδοση των Ινδιάνων να αγνοείται συστηματικά, ο μύθος των «Θερμοπυλών» της άγριας δύσης υψώθηκε τεχνηέντως και ρίζωσε στη συλλογική συνείδηση ενός έθνους που εκείνη τη χρονιά έκλεινε την πρώτη του 100ετία...

Ποιος είναι λοιπόν ο «ταξικός»;

Του Γιώργου Ρακκά

Μέχρι σήμερα, η οργουελιανών διαστάσεων κυριαρχία που είχε επιβάλει η εθνομηδενιστική καθεστωτική τάξη σε ΜΜΕ, πανεπιστήμια και υπουργεία, έθετε την αναγκαιότητα μιας γραμμής άμυνας για την ιδεολογική αποποινικοποίηση του πατριωτισμού: Ενός αγώνα, που όλως τις προηγούμενες δεκαετίες υπήρξε πολύμορφος, ακριβώς διότι ο ίδιος ο εθνομηδενισμός προχωρούσε στο εγχείρημα της αποδόμησης με πολλούς τρόπους – με το να προτάσσει ταυτόχρονα τον κοσμοπολιτισμό του κεφαλαίου και την ίδια στιγμή να σπονσοράρει τον χρυσουγιτισμό προς κατασυκοφάντηση της εθνικής ταυτότητας.

Μετά την κρίση, ωστόσο, τα πράγματα είναι διαφορετικά: Η κοινωνική και οικονομική καταστροφή της χώρας ξεπάτωσε τη μόνωση της εκσυγχρονιστικής ψευδοευημερίας και την ίδια στιγμή παρέδωσε με απίστευτο τρόπο το πρόβλημα της εθνικής επιβίωσης, καθώς, όσες δυνάμεις επιβουλεύονται τη χώρα θέλοντας να σχετικοποιήσουν την κυριαρχία της, έχουν πάρει (τεράστια) φόρα: Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ιδιαίτερος σοφός για να το καταλάβει αυτό, παρά μόνο να ξαναδιαβάσει τις απίστευτες δηλώσεις του συμβούλου του Ερντογάν, Γιγκίτ Μπουλούτ, για την Ελλάδα που αντιστέκεται στην Τουρκία και είναι «σαν μύγα που τα βάζει με έναν γίγαντα».

Έτσι, η ίδια η πραγματικότητα σε αυτήν τη χώρα αποδεικνύει πλέον περίτρανα όχι μόνον ότι όποιος τολμά να μιλήσει για έθνος δεν είναι ελέφαντας, δηλαδή «φασίστας», αλλά και ότι τα ταξικά ζητήματα διαπλέκονται τόσο έντονα

και πυκνά με τα εθνικά, και δεν λειτουργούν ανταγωνιστικά μεταξύ τους. Ο πατριωτισμός, λοιπόν, αποενοχοποιείται, ακριβώς διότι φαίνεται πλέον ξεκάθαρα ότι η εθνική και κοινωνική επιβίωση είναι πλευρές της ίδιας πραγματικότητας, που «απλώς» αποδεικνύεται διφυής (ή μάλλον πολυφυής) μ' έναν τρόπο που θυμίζει εκείνον με τον οποίον οι φυσικοί μιλούν για κβαντομηχανική.

Αυτή η κατάσταση μεταβάλλει άρδην τους ιδεολογικούς συσχετισμούς. Και μπροστά σε αυτή την αλλαγή, οι εθνομηδενιστικές πολιτικές τάσεις, που διαπερνούν οριζόντια τον πολιτικό άξονα, ξεκινούν από τον ακραίο νεοφιλελευθερισμό για να καταλήξουν εντός του αντιεξουσιαστικού χώρου, αναδιπλώνονται. Χαρακτηριστικό είναι αυτό που συμβαίνει στη Θεσσαλονίκη, όπου ο εμπρηστικός ρόλος του Μπουτάρη στο Μακεδονικό και οι προβοκατόρικες δηλώσεις του

Ποιος είναι λοιπόν «ταξικός» και ποιος «αντιφασίστας»; Αυτοί που μεταβάλλονται σε ραβδόχο υποστηρικτή της πιο κυνικής εκδοχής ταύτισης κεφαλαίου και πολιτικής εξουσίας ή εκείνοι που αγωνίζονται ώστε να πολιτικοποιηθούν οι εθνικές αγωνίες της ελληνικής κοινωνίας σ' ένα νέο αντιστασιακό πρόταγμα του 21^{ου} αιώνα;

για την μετονομασία του αεροδρομίου και των ΚΤΕΛ ξεσήκωσαν την τοπική κοινωνία και προκάλεσαν αναπόφευκτες συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας – μια από τις οποίες θα διεξαχθεί τη Δευτέρα, 26 Φεβρουαρίου, ημέρα που θα πραγματοποιηθεί συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Σαν να μην έφταναν όμως οι προβοκατίες του δημάρχου, με την ανακοίνωση της διαμαρτυρίας, μερίδες του αντιεξουσιαστικού χώρου έσπευσαν στην απαραίτητη αντι-συγκέντρωση. Με ένα απίστευτο κείμενο, που απολογείται υπέρ του δημάρχου ότι τάχα «ανακάλεσε», και αποδίδει την προσηλιή σε κάθε τύπο ολοκληρωτισμού συλλογική ευθύνη για κάθε έναν και κάθε μία που διατηρούν τη συνείδηση του έθνους τους για τον... εμπρησμό της κατάληψης Libertatia από φασίστες κατά την ημέρα του συλλαλητηρίου!

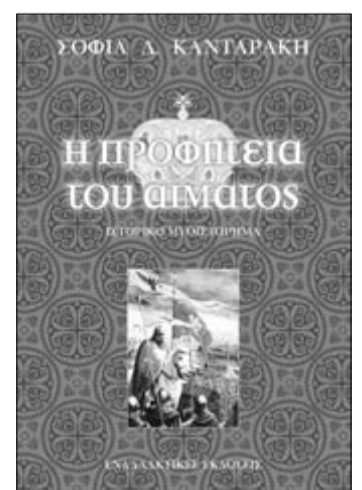
Έτσι λοιπόν, αυτή η πρωτοβουλία αυτής της μερίδας των αντιεξουσιαστών έρχεται να υποστηρίξει για πρώτη φορά απροκάλυπτα, σ' όνομα ενός αυτοϋπονομευμένου αντιεθνικισμού ποιον; Τον άνθρωπο που έμπασε στον δήμο το Ίδρυμα Ροκφέλερ, το Ίδρυμα Σόρος, την Παγκόσμια Τράπεζα, την Coca Cola 3E, το αμερικανικό ισραηλινό λόμπι, τους Τούρκους επεκτατιστές, αυτόν που συμφώνησε με την IBM, ώστε να αποκτήσει πρόσβαση η πολυεθνική στα υπερπολύτιμα δεδομένα που διαχειρίζεται ο δήμος, παίρνοντας σε αντάλλαγμα υπηρεσίες «Εξυπνων Πόλεων» (sic!). Εκείνον που ασκεί πολιτική σκανδαλωδώς μεροληπτική υπέρ του μεγάλου (τουριστικού) κεφαλαίου, την ίδια στιγμή που επιδεικνύει έναν απίστευτο ταξικό ρατσισμό προς τα πλατιά φτωχά στρώματα της πόλης, τον μαϊκίνα των

τραπεζοκαθισμάτων και των μαρίνων, που ευθαρσώς δήλωνε ότι το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι οι μπίζνες, γιατί «τα πάντα έχουν μια τιμή». Τον νατοϊκό διεθνιστή που κατήγγειλε μόνον τη δίωξη του δημάρχου... Καράκας, την ίδια στιγμή που σιωπά καθώς στην γειτονική Τουρκία έχει εξαπολυθεί πογκρόμ εναντίον Κούρδων και Κουρδιστών δημάρχων, μόνο και μόνο γιατί αποσκοπεί, τι άλλο; στο να αναπτύξει η πόλη στενότερες μπίζνες με την άρχουσα τάξη της Τουρκίας.

Και βέβαια, τόσον καιρό που συμβαίνουν όλα αυτά, και η πόλη, σαν συνέπεια της «σημιαίας ευκαιρίας» που έχει σηκώσει ο δήμαρχος, εκχωρείται σιθιμαή προς σιθιμαή στα αυτοκρατορικά κέντρα ισχύος και στο μεγάλο κεφάλαιο, δεν βγήκε ούτε μία (αριθμός: 1) αφίσα που να καταγγέλλει αυτήν την καλπάζουσα αποικιοποίηση, να την περιγράφει, να την αποκαλύπτει ως το πραγματικό ελάτηριο του ψευδοκοσμοπολιτισμού τον οποίον εξέπεμπε η διοίκηση του Δήμου Θεσσαλονίκης. Κατά τα άλλα, αόριστες, ουρανομήκειες και ξύληνες αντικαπιταλιστικές πρόζες.

Δικαιούται κανείς, έπειτα απ' όλα αυτά, να αναρωτηθεί στο ύψος του περίφημου εαμικού Λόγου της Λαμίας: Ποιος είναι λοιπόν «ταξικός» και ποιος «αντιφασίστας»; Αυτοί που μεταβάλλονται σε ραβδόχο υποστηρικτή της πιο κυνικής εκδοχής ταύτισης κεφαλαίου και πολιτικής εξουσίας, ή εκείνοι που αγωνίζονται ώστε να πολιτικοποιηθούν οι εθνικές αγωνίες της ελληνικής κοινωνίας σ' ένα νέο αντιστασιακό πρόταγμα του 21ου αιώνα, πατριωτικό, κοινωνικά ριζοσπαστικό, δημοκρατικό, οικολογικό και ταυτόχρονα οικουμενικό;

Κυκλοφορούν από τις Εναλλακτικές Εκδόσεις

● | CINE ρήξη

Του Κωνσταντίνου Μπλάθρα

Η μορφή του νερού

Μια επαλήθευση του σινεμά ως όπερας (παιδικής) φαντασίας, ή, όπως το λέει ο ίδιος ο σκηνοθέτης, κάτι «σαν τραγούδι, είναι μια ερωτική επιστολή στην αγάπη και στον κινηματογράφο», η καινούργια ταινία του Γκιγιέρμο Ντελ Τόρο. Ένα παραμύθι για μεγάλους, *Η μορφή του νερού*, μια ταινία με ποιητικό ύψος, βγήκε στις αίθουσες πλέοντας πάνω στο Χρυσό Λιοντάρι που απέσπασε πέρυσι στη Βενετία, με τα πανιά της φουσκωμένα για δεκατρία Όσκαρ. Στο όμορφο φινάλε της ακούμε ένα ποίημα, μάλλον από μνήμης ανασύνθεση περσικού ποιήματος, πιθανώς του Ρουμί, που ερωτικά μιλά στον εραστή, στον Θεό:

«Ανήμπορος να ιδώ το σχήμα Σου
Εσένα βρίσκω γύρω μου παντού
Η παρουσία Σου τα μάτια μου χορταίνει με την αγάπη Σου
Την καρδιά μου σεμνότητα την ντύνει γιατί Εσύ είσαι παντού.»¹

Η **Ελάιζα Εσπόζιτο** είναι μουγγή, αλλ' όχι κωφή, αφού μένει σιωπηλή από παιδί, λόγω αφαίρεσης των φωνητικών της χορδών. Ζει μόνη της και φροντίζει τον επίσης μοναχικό γείτονά της **Τζάιλς**, έναν άσημο ζωγράφο που εκλιπαρεί για

¹ *Unable to perceive the shape of You, / I find You all around me. / Your presence fills my eyes with Your love, / It humbles my heart, For You are everywhere.*

μια δουλειά στη διαφήμιση. Εκείνη εργάζεται καθαρίστρια, μαζί με την έγχρωμη ευτραφή φίλη της **Ζέλντα Φούλερ**, που παραπονείται συνέχεια περί του αντρός της, στη βουβή της συνάδελφο. Δουλεύουν σε ένα κυβερνητικό εργαστήριο υψίστης ασφαλείας, πίσω στα χρόνια του '50, όταν άρχιζε ο Ψυχρός Πόλεμος στο Διάστημα. Ένας Αμερικάνος στρατηγός έχει αιχμαλωτίσει κάπου στον Αμαζόνιο ένα αμφίβιο ανθρωπόμορφο ον, που κρατείται αλυσοδεμένο στο ενυδρείο του εργαστηρίου, με σχέδιο τη θανάσιμη ιατρική τομή του, ώστε να υποβληθεί η έρευνα διαβίωσης στο Διάστημα. Το ον παρακολουθεί επιστημονικά ο δρ. **Ρόμπερτ Χοφστέιλερ**, (Γερμανός;) πράκτορας των Σοβιετικών, και το φυλάει ο επικεφαλής ασφαλείας **Ρίτσαρντ Στρίκλαντ**.

Αυτή είναι η ιστορία, αυτός είναι ο απόλυτα κινηματογραφικός και φανταστικός κόσμος του Γκιγιέρμο Ντελ Τόρο, σε μια συγκινητική ιστορία αγάπης. Ναι, το ον, τέρας για τους φύλακές του, μοναχικό, άφωνο και με ανθρώπινες ιδιότητες, που τις ανακαλύπτει η μοναχική Ελάιζα, γίνεται το έτερον ήμισυ της βουβής καθαρίστριας. Οι Αμερικάνοι θέλουν να το τεμαχίσουν, για να μάθουν τα μυστικά της αμφίβιας επιβίωσής του, οι Ρώσοι θέλουν να το εξοντώσουν, για να χαλάσουν τη δουλειά των Αμερικανών και η ντροπαλή και φοβισμέ-

νη Ελάιζα, ψάχνει να βρει τον τρόπο να το γλιτώσει και, φυσικά, να το ελευθερώσει. Γιατί, αγάπη και ελευθερία μαζί δεν πάνε; Ο Γκιγιέρμο Ντελ Τόρο δίνει την ιστορία με μια χορογραφία σκηνών και πλάνων, που κάποτε ακολουθούν τους ήρωες στ' αλήθεια να χορεύουν και να τραγουδούν, σπίνοντας μια ταινία που σε βυθίζει από την αρχή στη μαγεία της φαντασίας. Ο Ντελ Τόρο μας έχει καλομάθει σ' αυτή την αρκαδική φαντασμαγορία, η οποία στο έργο του συναιρεί την αρχαία με τη λατινική μαγική μυθολογία, και με άλλες ταινίες του, όπως ο *Λαβύρινθος του Πάνα* (2006). Εδώ ο μυθικός του κόσμος συναντά τη νοσταλγία του σινεμά – και της εποχής – του '50-'60, με τις καστανιέτες και τα ρομαντικά τραγούδια και όλη την αστική κουλτούρα και ατμόσφαιρα που σήμερα τη λέμε «βι-ντατζ». Η μαεστρία του σε οδηγεί από την πρώτη στην τελευταία ονειρική σκηνή της ταινίας χωρίς να το πολυκαταλάβεις, παρ' ό,τι μεσολαμβάνουν δύο ολόκληρες ώρες. Ο υποβρύχιος κόσμος στο τέλος – και στην αριστουργηματική αρχή – μοιάζει με μήτρα που εγκυμονεί ένα υπερπέραν ανέγγιχτο στα ανθρώπινα μάτια, σιωπηλό σαν τον κόσμο του βυθού, που τον διεμβολίζει και τον αφουγκράζεται μόνο η ποίηση. Ο κινηματογράφος, στην πιο ολοκληρωμένη του μορφή, στην τελειωσή του, δεν μπορεί παρά να είναι καθα-

ρή ποίηση – ούτε θέατρο, ούτε μυθιστόρημα, ούτε ακρόαμα, ούτε θέαμα – ένας λυρισμός ερωτευμένων. Έστω και μέσα από μίαν ανωριμάστη αφέλεια, σαν του αμερικανικού σινεμά, με τυπικούς χαρακτήρες και κοινότυπο στη μορφή του δράμα. Σημασία έχει που στο τέλος δεν μπορείς παρά να μαγευτείς. Κατακλείδα οι σίχοι του Τζελαλαντίν Ρουμί, του Ρωμιοπέροβ βάρδου του *Αγαπημένου*:

«Τα μάτια μου βλέπουν μόνο το πρόσωπο του Αγαπημένου.

Τι υπέροχη θωριά!»²

Κι ως είναι τα μάτια της Ελάιζα, που αναλαμβάνεται υποβρυχίως στα ύδατα, κλειστά.

Το σενάριο είναι μια συνεργ-

² Τζελαλαντίν Ρουμί, *Ο Αγαπημένος*, απόδοσις Καθώς Κολύμβα, εκδόσεις «Αρμός», σ. 36.

ργασία του Ντελ Τόρο με τη Βανέσα Τέιλορ. Η Σάλι Χόκινς ως Ελάιζα Εσπόζιτο, απόλυτα εκφραστική στον βουβό της ρόλο, γοητευτική η Οκτάβια Σπένσερ ως Ζέλντα Φούλερ. Ο Νταγκ Τζόουνς πίσω από το περίτεχνο μακιγιάζ και τη σιλή παίζει το αμφίβιο ον, που, όπως όλοι οι χαρακτήρες, είναι τυπικοί, σαν σε καρτούν. Εκτός ίσως από εκείνον του Τζάιλς, που τον υποδύεται ο Ρίτσαρντ Τζένκινς. Οι Χόκινς, Σπένσερ και Τζένκινς είναι οσκαρικοί υποψήφιοι. Ο Μάικλ Σάνον είναι ο επικεφαλής ασφαλείας και ο Μάικλ Στούλμπαργκ ο δρ. Χοφστέιλερ. Η ατμοσφαιρική μουσική είναι του Αλεξάντρ Ντεσπλά, η φωτογραφία του Ντιαν Λάουστσεν και το μοντάζ του Σίντεϊ Γολίνσκι.

Μια ταινία, όπως λέγανε παλιά, για μικρά και μεγάλα παιδιά.

Αόρατη κλωστή

Στου έρωτα τα νήματα πλέκεται και η νέα ταινία του Πολ Τόμας Άντερσον, *Αόρατη κλωστή*, με απόλυτο σοφίστα τον Ντάνιελ Ντέι Λούις, που δήλωσε πως αυτή η ταινία θα είναι το κύκνειο άσμα του. Τι άσμα, αλήθεια! Γιατί ο Ντέι Λούις είναι η ψυχή της ταινίας και απόλυτα κλέβει την παράσταση κι ως έχει δίπλα του τη Βίκι Κριπς, της οποίας επίσης η ταινία τής χαρίζεται, δίνοντάς της μια πάρα πολύ δυνατή ερμηνεία. Εδώ δεν έχουμε την αρκαδική μυθολογία του Μεξικανού Ντελ Τόρο. Εδώ έχουμε το περίκλειστο αριστοκρατικό βρετανικό φλέγμα, σε μια ατμόσφαιρα που έντονα θυμίζει τον κόσμο του Όσκαρ Γουάιλντ. Και ο βέρος Αμερικάνος (Καλιφορνέζος) Άντερσον κατάφερε να μπει μέσα του, με κύριο οδηγό του τον μαίτρ του φλέγματος στο σινεμά, τον Άλφρεντ Χίτσκοκ.

Ο Ρέινολντς Γούντκοκ είναι μόδιστρος υψηλής μόδας στο μεταπολεμικό Λονδίνο (η νοσταλγία αυτής της εποχής τείνει να γίνει

φαινόμενο στις φετινές ταινίες· τυχαίο;). Είναι ο αγαπημένος ράπτης της Αυλής και των κυριών της αριστοκρατίας, από τις οποίες ψωμίζεται έναν λιπαρό βίο, ζώντας στο σπίτι-εργαστήριό του, απερίσπαστος από οποιαδήποτε άλλη μέριμνα, πλην της ραπτικής. Για τον κ. Γούντκοκ, η υψηλή ραπτική είναι μια μορφή υψηλής τέχνης, η οποία δημιουργείται σε ατμόσφαιρα απόλυτης ρουτίνας και ηρεμίας. Τα ενδύματα, επίσης, είναι για τον μόδιστρο, έργα τέχνης, που περιμένουν όχι απλώς να φορεθούν, αλλά να τιμηθούν από τα φέροντα σώματα που ντύνουν. Η απόλυτη καλλιτεχνική εσωστρέφεια. Σε αυτόν τον κόσμο εισβάλλει μια ωραία πρωία, που ο κ. Γούντκοκ παίρνει το πρωινό του στην εξοχική του κατοικία, η Άλμα, μια κοπέλα της επαρχίας, στην ώριμη νεότητά της, ένα εργαζόμενο κορίτσι, το ίδιο μοναχικό όπως ο κ. Γούντκοκ. Η Άλμα γίνεται σύντομα αυτό που λέει το όνομά της, «ψυχή», για τον λιγάκι προβεβηκότα στην ηλικία Ρέινολντς. Στον ειδωλοπατρικό του κόσμο, βέ-

βαια, όπου ο ίδιος πλατρεύεται ως μοναδικός θεός, μια ράπτρια σαν την Άλμα δεν μπορούσε παρά να είναι μία από τις παλλακίδες. Να, όμως, που η κοπέλα της επαρχίας έχει τελικά ψυχή και κλέβει την καρδιά και την ψυχή του κυρίου της. Ο μυγιάγγιχτος Ρέινολντς θα συγχωρέσει την αναστάτωση που φέρνει η παρουσία της Άλμας και θα δεχθεί ακόμα και αυτό που σε όλη του τη ζωή αρνούσαν: τη σωματική εγγύτητα και στοργή.

Δεν θα σας δώσω άλλα στοιχεία για την ταινία, παρά μόνο μερικές παρατηρήσεις. Ο υψηλός ερμηνευτής Ντάνιελ Ντέι Λούις υποδύεται τον κ. Γούντκοκ με αξιοθαύμαστη ακρίβεια, που μοιάζει με τις απόλυτες ακρίβειες βελονιές του ράπτη. Δείτε μόνο την εκφορά του λόγου από τον μαίστορα αυτόν της υποκριτικής. Ακόμα κι αν δεν γνωρίζεις αγγλικά, οι λέξεις εντυπώνονται μέσα σου. Σε αυτό το αποτέλεσμα, φυσικά, ορατό είναι το πατρών του σκηνοθέτη Άντερσον. Οι δυο τους, άλλωστε, με αντίστοιχα αποτελέσματα, έχουν ξανα-

συνεργαστεί στο *θα κυθεί αίμα* (2007).

Ο Άντερσον πάλι ενορχηστρώνει την ταινία του με απόλυτη ακρίβεια, συνθέτοντας μεγάλης διάρκειας πλάνα τράβελινγκ με αλληλουχίες κοντινών πλάνων, που εγκιβωτίζουν τη δράση, στο μεγαλύτερο μέρος του έργου, στη γεωγραφία των προσώπων του Ντέι Λούις και της Βίκι Κριπς, που υποδύεται την Άλμα. Κοντά τους, τρίτη η Λέσλι Μάνβιθ, που υποδύεται την αυστηρή αδερφή του Ρέινολντς, τη Σίριλ, που διευθύνει τον οίκο μόδας.

Απόλυτα μια ταινία ηθοποιών, δηλαδή απόλυτα μια ταινία του σκηνοθέτη τους, που εξαντλεί ως την τελευταία ρανίδα τα υποκριτικά τους προσόντα. Η σινεφιλία είναι η κρυμμένη κλωστή που ενώνει αυτό το καλοραμμένο και οπωσδήποτε αριστοκρατικό κινηματογραφικό κοστούμι. Η τελειότητα της ραφής, που κρύβει επιδέξια όλες τις πολλές σινεφιλικές αναφορές, είναι αξιοθαύμαστη επίσης.

Προσεχείς εκδηλώσεις

Αθήνα

21/2/2018 | Συναντήσεις Κορυφής

Ο Γιώργος Καραμπελιάς θα συνομιλήσει την Τετάρτη 21 Φεβρουαρίου στις 20.30 με τον αναπληρωτή καθηγητή του Παντείου Άγγελο Συρίγο με θέμα: «Το Αλβανικό ζήτημα στα Βαλκάνια σε συνάρτηση με τον αλυτρωτισμό των Σκοπίων». Στο καφέ του Ιανού, Σταδίου 24, Αθήνα. Είσοδος ελεύθερη

Θεσσαλονίκη

23/2/2018 | Εκδήλωση

Το Κίνημα Άρδην Θεσσαλονίκης διοργανώνει την Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2018 στις 19:00 εκδήλωση με θέμα: «Οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή Το Μακεδονικό, ο Νεοθωμανισμός και η Ελλάδα». Ομιλητές θα είναι οι: Γιώργος Καραμπελιάς, Συγγραφέας - επικεφαλής κ. Άρδην, Κώστας Χρυσόγονος, Ευρωβουλευτής, Παντελής Σαββίδης - Δημοσιογράφος. Συντονίζει ο Κωνσταντής Σεβρής, δημοτικός σύμβουλος. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στον Εναλλακτικό Πολυχώρο πολιτικής και πολιτισμού του ΑΡΔΗΝ | Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου | 8ος όροφος |

Αθήνα

23/2/2018 | Βιβλιοπαρουσίαση

Το Πατριωτικό Κοινωνικό Κίνημα σας προσκαλεί στην παρουσίαση του βιβλίου Γρηγόρη Πέτρου: «Εικονομαχίες» την Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2018, ώρα 19:00 στην αίθουσα Ρήγας Βελεστινλής, Ξενοφώντος 4, Σύναγμα στον 6ο όροφο. Για το βιβλίο θα μιλήσουν: Γιάννης Δημαράς, Θόδωρος Κατοσάνεβας, Γαβριήλ Λύκος, Αθηνά Περισίδη και ο Γρηγόρης Πέτρου. Θα ακολουθήσει γλέντι με ζωντανή μουσική.

Αθήνα

27/2/2018 | Διάλεξη

Στο πλαίσιο της σειράς διαλέξεων του Κινήματος Άρδην με τίτλο «Η επαγγελία της αδύνατης επανάστασης και ο ελληνικός δρόμος», θα γίνει την Τρίτη 27 Φεβρουαρίου, στις 19:00, η ομιλία του Γ. Καραμπελιά με θέμα: «Η αρνητική προκατάληψη των «πατέρων του μαρξισμού» απέναντι στην Ελλάδα». Στην Ξενοφώντος 4.

Λιβαδειά

28/2/2018 | Βιβλιοπαρουσίαση

Η Εταιρεία Μελέτης Ελληνικού Πολιτισμού, οι Εναλλακτικές Εκδόσεις και ο Χορευτικός Λαογραφικός Όμιλος Λιβαδειάς σας προσκαλούν την Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου 2018 στις 19:00, στην παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Καραμπελιά: *Το Δημοτικό Τραγούδι*. Ομιλητές: Σοφία Κορογιάννου, φιλόλογος-πρόεδρος ΧΛΟΛ, Νίκος Κελέρμενος, μεταφραστής-συγγραφέας και ο συγγραφέας του βιβλίου. Συντονιστής: Χρήστος Δαμιανίδης, εκπαιδευτικός. Την εκδήλωση θα πλαισιώσει με δημοτικά τραγούδια ο Δημήτρης Κοντογιάννης και θα χορεύει ομάδα του Χ.Λ.Ο.Λ. Στην αίθουσα εκδηλώσεων Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας, Φίλωνος 35, Λιβαδειά.

Βόλος

28/2/2018 | Βιβλιοπαρουσίαση

Την Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου και ώρα 19:00 θα παρουσιαστεί το ιστορικό μυθιστόρημα της Σοφίας Κανταράκη: *Η προφητεία του αίματος*. Θα μιλήσουν: Ιωάννης Βαραλής, επ. καθ. Παν. Θεσσαλίας, Βασιλική Μαντζώρου, φιλόλογος, Αδάμος Α. Μουζουρής, πρ. Ένωσης Κυπριών Ν. Μαγνησίας. Συντονίζει ο Ηλίας Κουτσερής. Συμμετέχουν μέλη του χορευτικού συγκροτήματος του Μικρασιατικού Συλλόγου το Εγγλεζονήσι.

Αθήνα

28/2/2018 | Βιβλιοπαρουσίαση

Την Τετάρτη 28/2, στις 7.00 μμ θα γίνει η παρουσίαση του βιβλίου του Θεόδωρου Παντούλα «Από τα Συλλαβιτήρια στον κοινό δρόμο». Το βιβλίο θα παρουσιάσουν ο Γ. Παπαγιαννόπουλος και ο συγγραφέας. Στο βιβλιοπωλείο Άπειρος Χώρα, Σισμανογλείου 10, Βριλήσσια. Θα ακολουθήσει γλέντι με παραδοσιακή ορχήστρα.

Cineρήξη

2/3/2018 | προβολή

Κινηματογραφικό αφιέρωμα στο έργο του Σταμάτη Τσαρουχά. Η ταινιοθήκη της Ρήξης πραγματοποιεί αφιέρωμα στο έργο του Σταμάτη Τσαρουχά. Την Παρασκευή 2 Μαρτίου 2018, στις 19:45 θα προβληθεί η ταινία: «Αθ. Χριστόπουλος: Ένας λησμονημένος ποιητής» (2001). Στον χώρο πολιτικής & πολιτισμού «Ρήγας Βελεστινλής» Ξενοφώντος 4, Σύναγμα.

Άρδην

Κυκλοφορεί
το νέο τεύχος!

Αφιέρωμα:
Η κομμουνιστική εμπειρία σήμερα
Κίνα-Κούβα-Β. Κορέα-Βιετνάμ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ
www.enallaktikoradio.com

ακούμε εναλλακτικά!

Αθήνα

3/3/2018 | Πάρτυ

εις μνήμην Τζιμη Πανούση
Σάββατο 3 Μαρτίου, 19:30, αίθουσα
Ρήγας Βελεστινλής, Ξενοφώντος 4.
Είσοδος & έξοδος ελεύθερη

Αθήνα

6/3/2018 | Διάλεξη

Στο πλαίσιο των διαλέξεων της Εταιρείας Μελέτης Ελληνικού Πολιτισμού με τίτλο «Παράδοση και εκσυγχρονισμός - Δίλημμα ή σύνθεση;» η ομότιμη καθηγήτρια Ιωάννα Τσιβάκου θα μιλήσει την Τρίτη 6 Μαρτίου στις 19.00 με θέμα: «Νέες μορφές επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα της κρίσης». Ξενοφώντος 4, πλ. Συντάγματος στο Σύναγμα.

Γίνετε ηλεκτρονικοί συνδρομητές της Ρήξης

Για τους φίλους/φίλες που διαμένουν στο εξωτερικό, ή για τους... ανυπόμονους που διαμένουν εντός της χώρας, υπάρχει η δυνατότητα αποστολής κάθε φύλλου της εφημερίδας Ρήξη σε ηλεκτρονική μορφή (pdf). Με μια απλή συνδρομή υποστήριξης (15€/χρόνο) και την ηλεκτρονική σας διεύθυνση, θα σας στέλνουμε την εφημερίδα Ρήξη σε ηλεκτρονική μορφή... πριν ακόμα κυκλοφορήσει στα περίπτερα. Την ίδια στιγμή, με την συμβολή σας βοηθάτε στην οικονομική επιβίωση της εφημερίδας.

Μπορείτε να καταθέσετε τα 15€ στην τράπεζα, διαδικτυακά ή με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: εφ. Ρήξη, Ξενοφώντος 4, 6ος όροφος, 105 57, Αθήνα. Τα στοιχεία του λογαριασμού είναι: Λογαριασμός Τραπεζής: Εθνική Τράπεζα 116/768054-65, IBAN GR120110 1160 0000 1167 6805 465, BIC: ETHNGRAA, Δικαιούχος: Γιώργος Καραμπελιάς. Πείτε μας επίσης από ποιο τεύχος θέλετε να ενεργοποιηθεί η συνδρομή. Με το που καταθέσετε τα χρήματα, θα σας στείλουμε την εφημερίδα.